

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries
and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

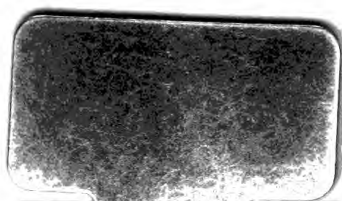
For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-
ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

دیوان قاسم - کلام سرگردہ شعراے نامی زمانہ ملا قاسم دیوانہ -	حاضر جواب تھے - کلیات نسخ - عمدہ کلیات حسین نادر نادر رسائل شامل ہیں -
دیوان نویدی - فارسی غزلیات مفید یا آوری مبتدیان -	۱ - شاید عشرت - ۲ - سخن شعرا - ۳ - اشعار نسخ ۴ - مرغوب دل - ۵ - دفتر خیال - ۶ - گنج تواریخ ۷ - چشمہ فیض - ۸ - نقد پارسی - ۹ - زبان ریختہ ۱۰ - قطعہ منتخب - از جلوہ گری طبع و قلم مولوی
رباعیات عمر خیام - محشی یہ رباعیات مثل دواوین اور استادون کے کلام کے اعلیٰ درجے کی سند ہیں -	عبد الغفور خان بہادر اور یہ ہر ایک کتاب علیحدہ علیحدہ بھی موجود ہے -
اختراع جدید صنائع شعری میں نادر کلام ہے از جلوہ زور طبع رائے کشن کمار رئیس ضلع مراد آباد قصائد مدحیہ نظام - نواب نظام الدولہ محمد مردان علی خان -	کلیات سودا - قصائد وثنویات و دواوین و رباعیات از کلام تابع الشعرا مرزا رفیع السودا مستند الکلام -
قصائد ہفتخوان - مصنفہ مولوی عبدالاحد - قصائد پرفوائد - مصنفہ منشی نعمت لال بجوت تخلص -	کلیات نظیر - اکبر آبادی کلیات تراب - مجید حسین حیدر آبادی ۱ - دیوان - ۲ - مثنوی عاشق منہم - ۳ - مہر الیاس ۴ - شجرہ قادریہ -
قصائد عرفی محشی - مصنفہ مولانا جمال الدین عرفی شیرازی -	کلیات صنعت - کلام شاعر مستند میان کریم الدین صنعت -
قصائد بدر چایج - محشی مع فرہنگ مصطلحات ساقی نامہ ظہوری - محشی -	کلیات نسخ - دودویان صفحہ اور حاشیہ پر نتیجہ بندی فکر شیخ امام بخش نانکی مستند لکھنوی
قرآن السعدین - محشی مصنفہ امیر خسرو دہلوی	کلیات آتش - طبع از مخزن نانی خواجہ حیدر علی آتش لکھنوی حاضر نسخ -
کلیات دوداوین اردو کلیات انشاء اللہ خان - نتیجہ طبع شاعر نامی بہ نسیج میر انشاء اللہ خان انشاء تخلص عہد نواب سعادت خان مین بڑے مقرب	

دیوان خواجہ معین الدین چشتی - دیوان
نایاب محض عنایت ایزدی سے اس مطبع کو ملا تھا

طبع ہوا۔

دیوان حضرت غوث الاعظم انبیر دستگیر
شیخ تمی الدین عبد القادر گیلانی قدس سرہ۔

دیوان مخفی - استاد اہل زبان کا کلام ہوا
جلوہ طبع مخفی رشتی اور جو باوقاف کا نام زیب الفا

کتے ہیں وہ نادرست ہو تذکرہ سے ظاہر ہو
دیوان مخفی - درسی دیوان مصنفہ علامہ صاحب

غنی شمیری۔

دیوان ممتاز - از سخی نازک فکری تہذیب
شرعی و استوریہ رئیس کثرہ۔

دیوان موزون - از خوش فکری طالعجب
راجہ رام نرائن شرعی و استوریہ کثرہ۔

دیوان ناصر علی - شاعر نامور کا کلام ہو۔
جو پر منتظم - یعنی دیوان فراگل محمد مکرانی اہل زبان

اور اسکے ساتھ منشی جو بہرنگہ کا کلام ہو جو علامہ
مرزا صاحب سے تھے۔

دیوان کشتی - از جلوہ خیال بلند مولوی
شاہ سلامت اللہ۔

دیوان ہلالی - کلام اہل زبان۔
خیال بخود ہی - دیوان منشی شکیل شاہ ندری
بخود وخلص۔

انتخاب کلیات عناد خسرو - اسین چار
دیوان ہیں۔

۱۔ دیوان تحفہ الصغر - صغریٰ کا کلام ہو۔
۲۔ دیوان وسط اکیات - عنوان شباب کا کلام ہو

۳۔ دیوان غرت الکمال - جو کمال عمر چالیس برس
میں فرمایا۔

۴۔ دیوان بقیہ نقیہ - کلام ہنگام پیری۔
کلیات ظہیر فاریابی - تصنیف صدر الحکما

ابو نصر فاریابی۔
دیوان ظہیر فاریابی - تصنیف - ر

دیوان صاحب کامل - از مرزا محمد علی
صائب تبریزی۔

ایضاً - انتخاب دیوان۔
دیوان حافظ - بخشی خوشخط از انکشاف طبع

روشن صاحب باطن لقب بلسان الغیب حضرت
خواجہ شمس الدین حافظ شیرازی۔

ایضاً - مبلوہ عبدید بہت خوشخط۔
شرح دیوان حافظ - باطل و مانی و مصطلحات

صوفیہ از تصنیفات مولوی سید محمد صادق علی
از جانب مطبع۔

دیوان شمس تبریز مشہور کلام از رفتی طبع
ولی نادر محمد بن ملک - او معروف شمس تبریز
دیوان حضرت احمد جام - از پیل فیضی و غزل

تاریخ وفات حضرت خواجہ قدس سرہ

عجب تاریخ و صلش گفت سرور	ز قطب الدین مقدس قطب قطاب
و گرتارنج او جنت مقام ست	دو باره عالم الاسیر اردیاب

چون نسخه صحیح دیوان تبرک تفحص تمام دستیاب شد آنرا از معقنات لاریبی انکاشه
برای افادات خواص و عوام نام انبسیان محبت و مروت سرشتیه دانش و فتوت جناب
منشی نولکشور صاحب دامن اقباله بذل نعمت فرموده بکتابت کاپی نسخ شنوس
نہیم صاحب استعداد و ذہن سلیم منشی شیو پرشاد صاحب ینجر مطبع اودہ اخبار خصت داد
آما در حالت کتابت بر ثبوت سند دیوان موصوف و بر شیوع اثر تصرف اہل باطن احوالی
قابل شماع تمعین بر روی کار آمد یعنی در مطلع سر دیوان کہ الی الل در ثنائی صفات زبان ما
ای در صفات حدت تو لال عقل ما بد خوشنویس ہمیر لاد کہ کتابت کما را قافیہ مفہوم شد جایش خالی
گذاشہ تجرماند بالاخر بخدمت استاد شعرا جناب آفتاب الدولہ بہادر قلیق رفته ماجر عرض کہ فرمود
کہ این کلام اہل ظاہر نیست کہ دخل شاید بلکہ کلام اہل اندر حسب باطن عالی شانست مبادت
بتصرف و انبود و ینجر صاحب ہمراہ گرفته بحضور مرشد خویش عالم علوم صاحب مذاق مولانا مولوی
محمد عبد الرزاق صاحب دامن فیضہ کہ از آنحضرت ارادت و بیعت داشتند باہمی حاضر آمدہ ہمد
خضوع آن مقام شنبہ او انمودند ہما ندیم حضرت مولانا فرمود کہ توقف کنید و خود اندرون حجرہ
پانہاوند و بعد ساعتی برآمدہ فرمودند کہ حضرت خواجہ مصرعہ فی مطلع چنین فرمودہ کہ دی
صفات حدت تو عقل نارسا چنانچہ ہا لفظ نوشتہ شد فی الجملہ دیوان تبرک موصوف بزمستند
شائقین تمنا و تبرک صاحب اکمل باروم و مطبع عالی بہقام لکھنؤ محکمہ حضرت گنج در کوٹھی خاں ملک مطبع
ماہ اگست ۱۲۵۶ مطابق ماہ رمضان ۱۲۵۷ ہجری بر وفق طبع ایرااستہ گردید فقط

در ششم ہجری بودہ و وفات شریف چار دہم ماہ ربیع الاول ۸۳۲ھ ہجری بتواریخ آمد در کتاب
سیرالاقطاب حوالہ انتقال حضرت خواجہ ابدین عبارت نوشتہ اند کہ روزی بخانقاہ والا جاہ
حضرت خواجہ ہنگامہ سماع گرم بود قوالا این بیت را میخواندند بیت عاشق رویت کجا بیند
بکس بستہ موت کجا یابد خلاص خواجہ را حالت وجد طاری شد قوالان را پیش خود
طلبیدہ تواجد می فرمود کہ ہدرین اثنا غزل خوانان این بیت آغاز کردند بیت کشتگان
خنجر تسلیم را ہر زمان از غیب جان دیگرست از استماع این بیت حالت آن اہل کمال
چنان شد کہ بقدر ذہ در عہ بالاجت میکردند و باز بر زمین می آمدند تا سہ روز ہمین حالت
کہ جز بوقت نماز بہوش نیامدی و بعد از سہ روز ازین ہر متوسل اسم ذات جل شانہ جاری شد
و قطره های خون چکیدن گرفت و ہر قطرہ کہ بر زمین افتادی نقش اللہ منقش شدی بعد از
چهار روز از ہر مود ہر اعضا صدای سبحان اللہ بر آمدن آغاز شد و از قطرات خون کلمہ
سبحان اللہ و الحمد للہ تہریر میگشت و ہر گاہ کہ غزل خوانان میگفتند کشتگان خنجر تسلیم را
در اندم حضرت خواجہ بیدم و حیاں محض میشدند و وقتیکہ میگفتند ہر زمان از غیب
جان دیگرست باز زندہ میگشتند و چون مرغ نیم بسمل می طپیدند روز پنجم از آغاز
سماع حاضران محفل قوالان را از خواندن مصرعہ ثانی باشارت منع فرمودند ہاندم
حضرت خواجہ نعرہ بزود جان غریزہ بجانان سپرد و چنانچہ تاریخهای تولد و وفات شریف
در حلت لطیف نیست

تاریخ ولادت حضرت خواجہ قدس سرہ

جناب شیخ قطب الدین اوشی بتولیدش رقم کن قطب عاشق	کہ بود از مقتدای شیخ دہم شاب بگویم عاشق سالک در نیاب
--	---

سرستان نمنخان وحدت وحید و صبوحی کسان مصطفیٰ توحید را بشارت تازه با
 که بجز انقد سحانہ درین ایام فرخنده فرجام دیوان کرامت نشان که مشرقستان توحید
 و عرفانست و تجلی کلمہ لطائف بی پایان یعنی دیوان حضرت خواجه قطب الدین
 اوشی مختیار کاکی قدس سرہ از خراسان اسرار خاطر انیس خلوت قدس قدوة العارفين
 زبدة الصالحين رفیق طریق شریعت و طریقت رفیق شانس لطائف حقیقت و معرفت
 خواص محیط وحدت متشابه وحدت و کثرت ولی مایه رزاق و لقب سلطان العاشقین و قطب الاقطاب
 یعنی حضرت ممدوح الاقطاب که در کرامات و خرق عادات شانی عظیم و مرتبہ عالی شبتند نبوی
 مستجاب الدعوات بوده که هر چه از زبان مبارکش برآمدی بهمان طور ظهور گرفتاری آن اکبر اولیا
 واجل اصفیا خرقه فقر و ارادت از حضرت خواجه محسن الدین حسن سنجر پویشده واصل و
 از سادات اوش بوده که قصه نیست از قصبات مایه انور و توبه و توبه حسینی که نسب
 شریفش به چهارده واسطه بحضرت امام جعفر صادق علیه السلام میرسد و وجه تلقین مختیار را
 چنین نوشته اند که هر گاه حضرت خواجه موصوف عبرتج سالکی در خدمت شیخ ابوالحسن
 حاضر آمدند شیخ فرمود که ای طفل عجب مختیار هستی که خضر علیه السلام ترا بمن جوایز کرده اند
 زمان بدین لقب ملقب شدند و لقب مبارک کاکی را بدین طور رقم کرده اند که زوجه
 عفت پناه حضرت خواجه قدس سرہ گاه گاه از همسایه و امم گریختی روزی همسایه گفت که
 اگر یا بنائیم کار شما بهلاکت میرساند پاکه من سوگند یاد کرد که بار دیگر در دامن من نماند
 حضرت خواجه شنید فرمود که بسم الله مگوئی و دست بطاق بری چند آنکه خوابی گرد با کاک
 که نامون تنگ یا کلیچہ رو نمیشد بهداری پس چنان کرد و کاکها یافت بنا بر این لقب
 حضرت خواجه قطب الاقطاب در کتاب سیر الاقطاب بسیاری مسطور است تاریخ ولادت

در آئینه تا جمال دلبر ویم	با انوشستم در خود به بریدم
هستی وجود من تباراج برد	برینک و بد هر دو جهان خندیدم
وله	وله
ای منفسان من جدائی مکنید	از بهر خدا که بیوفائی مکنید
چون نور و ضوی خوشتر از پیا	ز نهار که دعوی خدائی مکنید
وله	وله
ای زلفت تو دایم این دل غمخیزه	دل از دو جهان همین ترا بگزیده
خواهم که علی الدوام عشیت باشم	کز دیدن تو سیر نگرود و دیده
وله	وله
عاشق شده ام بد لب بای عشق	بر چهره خوب جانقزائی عشق
جانی که در از نام باشد نه نشان	باشم نجب را چنین بجای عشق
وله	وله
گر اهل دلی مهر علی در دل کن	وز مهر علی مراد جان حاصل کن
خواهی که عزیز هر دو عالم گردی	خود را چو علی بذات او حاصل کن
وله	وله
گر خیمه فلک برایت گردد	در عرش مجید تمکایت گردد
گر شیر خدا نه رهنمایت باشد	ختمت بخدا که هم خدایت گردد
خاتمه الطبع	
خاصان خدا خدا نباشند	لیکن ز خدا جدا نباشند

ولہ		
افسوس کہ قہر فنا باید شد	وزہ منفسان خود جدا باید شد	
این عالم فانی چونانند کبکے	دل بسته کین و آن چرا باید شد	
ولہ		
بر عمر مکن تکیه کہ بر باد ہواست	یاران ہمہ فتنہ اند و این نوبت ماست	
خوشحال غزیری کہ درین دار فنا	فانی از خویش گشته باقی بچداست	
ولہ		
من رفتم و دل ماند برت آرد نرا	بگذر ز بھاکاری خود ای دلدار	
ز نهار ز روی مرحمت صد ز نھا	از روی وفا یاد گارش بگذار	
ولہ		
شخصی کہ غریز حضرت معبودست	ہر کس کہ بود دشمن او مردودست	
و انکس کہ از خلاص مجبش باشد	بیشک و گمان از خود اخیستودست	
ولہ		
در عالم فانی کہ زرد اندود بود	آیا چه کنم کہ عاقبت بود بود	
باشی تو وکیل بندہ اند ہر کا	دائم ہمہ آن کنی کہ با سود بود	
ولہ		
عمری طلب گاری او گہ دیدم	وز نیک و بد خویش طمع بر دیدم	
چون نیک نگہ کردہ ام از رویقین	با انوشستم وز خود بہ بر دیدم	
ولہ		

آنرا چه مقام خوانده اند اهل شہر	برگویی اگر ترا خدا بگزینده
وله	
جمعی که ز خوشی تن مجبور شده اند	اندر نظر خلق همه روده شده اند
آئینه صفت گشته همه پاک نهاد	از روی خودش بجلگی بد شده اند
وله	
تا بر سر کوی عشق منزل کردم	واقف نشده هیچکسی از دردم
هر چند جفا بدل رسد از ستمش	باغیر اگر نفس ز نغم نامردم
وله	
المنت شد که از اهل دردم	بیدردم اگر ز درگمش برگردم
گر جان طلبند ز بنده مخلص خویش	اهمال اگر درو کنم نامردم
وله	
در دهر لسان ذره ام سرگردان	خورشید جمال او همه جا تابان
در کعبه و تنجانه و در مسجد و دیر	هر جا دیدم ظهور او بود در آن
وله	
در دهر کسی که بی الم باشد کسیت	شادی زمانه من نمیدانم چسیت
آنکس که در اجوی بود محفل و تمیز	باید بهزار دیده بر خود بگریست
وله	
دنیا که تمام محنت و غم باشد	شادی و نشاط اندر و کم باشد
چیزی که در دهر نیست شود در غمت	گر ساغر ایام مدام باشد

جائیت که اسلام شود کفر تمام	وان کفر تبدیل شودت با اسلام
خاصیت آن مقام تبدیل بود	تجیل کن وزود بد انجامی خرام
	وله
ای آنکه همه دم مقامات زنی	دعوی کنی و دم زکرامات زنی
خود را شناختی به تحقیق هنوز	دام نفس از تجلی ذات زنی
	وله
صاحب حالی که نور بنیدش روز	از دیدن نور بخت گریه و فیروز
در ویش کسی بود که در پرده غیب	بهمدم شده با دلبر عالم افروز
	وله
کامل نبود که نور با را بیند	یا از سر کشف ارض و سما را بیند
کامل بود آنکه از سر تحقیقات	در هر چه نظر کند خدا را بیند
	وله
بیچون و چگونه هست آن لب را	در هستی ذات خویش باشد کیا
هر کس گویند کینه او با مردم	کفر محض است در خدائی خدا
	وله
تا چند زنی لاف که مرد کارم	وز کعبه مقصود خبر دارم
برگوی من نشان آن نزل نور	تا از تو تحقیق جهان سپدارم
	وله
آنجا که تمام دیده با گردیده	وز نیک و بد خویش طمع بر دیده

وله		
میباش بودی تو کل فیروز	زراق رساند تو روزی هر روز	
از دوسه خیال کج حاصل نیست	از هر دو جهان چشم طمع را بر دوز	
وله		
یاران ز من فقیر نپذیر شنوید	از بهر خدا ازین غلط در گذرید	
گویند که ما فوق سیه رنگی نیست	پس موی سیاه ما چرا گشت سفید	
وله		
جایی که تحقیق سر کوی فناست	دانم که هنوز دلبرت ناپیدا است	
فانی گردی ولی بقایت نبود	برگویی نشانش من بی کم و کاست	
وله		
خواهی که بنور عشق دانا گردی	باید به تحقیق رنگ بنیا گردی	
ملکست چو شد یقین به منزل عشق	آنگاه ز وجود خویش کیتا گردی	
وله		
آخبا که نه مرده باشی و نه زنده	دل از حرکات خوشتن تا بنده	
این را چه مقام خوانده اند اهل کمال	که اهل حق راست بگو با بنده	
وله		
دانی که کجاست کفر و ایمان کیسان	بیگانه و آشنا از اسباب ترسان	
انجا حیرت است اندر حیرت	با این همه قمر گاه گاهی حسان	
وله		

البتة دران مقام خود بین گرد	گوید که صفات او همه ذات بود
وله	
از ملک اگر گذر کنی بر ملکوت	دارسته شوی بلب نهی ملکوت
چون خضر اگر خوری دمی آجیات	دانم که گذشتی از مقام جبروت
وله	
آنجا که مقام صوفیان باشد پس	صوفی نشوی چو زان مقامی پس
گر ملک تو نیست آن مقام ای تیره	خود را مفلک بدینغ مانند گس
وله	
درستی خود اگر طلب کنی دیدارش	باشد طمع خام ترا انوارش
جانی که بود حقیقتش جان اودن	خود را برسان ولی مکن اظهارش
وله	
آن چیت که زنده میشود مرده ازو	وان چیت که مرده میشود زنده ازو
هم مرده و هم زنده خبردار ازو	رفزیت نهان تو دیش بهر گنج
وله	
خالیست سیاه بر رخس هر که رویت	وان چیت مگر علامت زنده رویت
از صفائی طنست آن خال سیاه	پندار که آن سعادت لم زلیت
وله	
آن نور سی که نور ذاتش خوانی	کردی غلطی بغایت از نادانی
آنجا که بود تجله ذات خدا	سرخ و سیاهی نبود نادانی

چشم چو پروی آن لارام افتاد از شوق وصال او شدم جامه زده	فی الحال برآمد از نهادم فریاد عشق آمد و صبر و عقل بر دانه
وله	وله
گر سالک راهی که نشان راه است گوئی بحقیقت از خدا گاه هم	گر اهل صفا و کردل آگاه است گوئی که محب لا اله الا الله است
وله	وله
گر مردی قدم ز سر باید کرد گویم سخنی فاش ز روی تحقیق	سو دای همه ز سر بدر باید کرد از خوشبخت قطع نظر باید کرد
وله	وله
نوری که دل ترا منور سازد باشد به یقین بنفیر چون جلوه کند	هر چیز که بد بود ز دل اندازد صافی گردی و تیرگی بگذارد
وله	وله
گوئی که ز نور حق لم شد روشن یعنی که شدست طور دل ملک جهان	افعال و میمه شد مبتدل بحسن بر گوی فنا و طور دل حسیت بمن
وله	وله
آن طور که تر خوشیستن را دانی گفتم سخنی تا که ترقی شودت	ز نهار از آن مقام روگردانی انکار کنی از آن تو از نادانی
وله	وله
آنجا که همه کشف و کرامات بود	طالب بوجد و خود چو مرآت بود

ولہ		
علم ظاہر نہ قدر واد چندان	آنہی کہ رسی بدرستہ دان	بر تخته کمال سبق بخوان
شاید کہ ز لوج دل بیابی عرفان		
ولہ		
ہستی تو بروی آب مانند حباب	عقل تو عقیدہ است علم تو حباب	
نشاط و جمال یا خود را دریاب	معلوم کہ سرمایہ عمرت خدیت	
ولہ		
فانی ز وجود خویش با دلداریم	مائیم کہ از ہستی خود بیزاریم	دوری ز میان تمام برداشتم
در بحر شہود فارغ از اغیاریم		
ولہ		
در بحر محسوس در نکیتا شدہ ام	حقا بزبان دوست گویا شدہ ام	فانی ز وجود خویش کہ دیدہ ام
چون قطرہ تمام محض دریا شدہ ام		
ولہ		
بیگانہ ز خویش و محو جانانہ شدہ	دل از غم خویشتن جو بیگانہ شدہ	چون قطرہ درون بحر گم کردیدہ
با دلبر خود چو در یکدانہ شدہ		
ولہ		
جان بہر نثار سر کوشش دارم	عمر سیت کہ دل در آرزویش دارم	گر روی نگار دیدہ ام عیبی نیست
آئینہ خویش رو برویش دارم		
ولہ		

روزری صد بار اگر کند تو به عشق	چون شیشه دیگر باز ز بند بگش
وله	
عاشق باید که بی سرو پا گردد	واندر طلبش بر در دها گردد
چون در همه چیز ذات او کرده ظهور	در ذات تو ذره هویدا گردد
وله	
تا ماند ز بهستی تو یک جوابی	از عشق اگر نفس زنی ز راقی
حاصل تو وقتی بودای بچیل	تو رفته ز دل باشی و دبیر باقی
وله	
زندی و قلندری اگر آموزی	از کوشش سعی خود ندانی روزی
از بهستی خود گرد بر آئی حقا	روشن شده چون چرخ جهان افروزی
وله	
ای عقل شریف از بدن بیرون شو	دی دیده ز هجر یار خود بیرون شو
خواهی بحال یار گردن بنیا	از جمله تعلقات خود مخورن شو
وله	
گرمیل تو وصل یار جانی شد	باید که ز جان ترا گرانی شد
تا جان ندی طلب کنی دیدارش	از دوست جواب لمن ترانی شد
وله	
آنگاه که سر کوی فنا منزلت	گویا که در امر خدا در دلست
از بهر طلبکاری او برخواست	آزاد حیات خود جو حاصلست

ما از سر کوی یار است آمده ایم	وزر و زار است می پست آمده ایم
قانع گشته بوصول روی دیگر	بیزار ز هر چه بود هست آمده ایم
وله	
آنها که بیا ز خویش آمیخته اند	از هر چه که غیر اوست بگرنجیده اند
از روز ازل زوارد است غیبی	شیر عشقش بکام جان رنجیده اند
وله	
وقتی که نوید وصل جانان آمد	هستی وجود بر تو نادان آمد
چون یار ز پرده روی خود برفت	چیزی که نثار او بود جان آمد
وله	
شهباز ز عشق با بجائی که پرند	جبریل و ملائکه از خویش جدا اند
گر جمله کائنات موجود و بیند	آن قوم که محرم اند قومی گرا اند
وله	
آنها که ز اسرار خدا آگاه اند	بر مسند فقر خویش شاهنشاه اند
گشته بصفات حضرت حق موصوف	از خویش بریده اند و با الله اند
وله	
قومی که مجرد اند در راه خدا	هستند تحقیق همه قوم جدا
رو از سر اخلاص در ایشان آینه	گر میخواهی که باشی اناهل صفا
وله	
عاشق باید که زرد باشد نگرش	در جمله کائنات آید نگرش

وله		
عشقت که جان بجزرگ جان نکند در دمل خویش با که گویم حکم	جان آرزوی بغیر جان نکند معشوق طبیب آمد و در جان نکند	
وله		
تا گشته سرکوبی فنا منزل من گویند طبیب حل کند مشکل تو	واقف نشده کسی ز زار و دل من مشکل که شود حل ز کسی مشکل من	
وله		
تا عشق گرفته در دل بنده مقام شانهش عشق خمیره در دل زد	از بنده نماند هیچ چیزی جز نام اسب حیات زلفت بر باد تمام	
وله		
از محنت انتظار جانم گشت جان را دم و در د خود کردم انما	در سوار آمد بدست آسمان گشت فریاد که در د عشق منانم گشت	
وله		
فریاد که عشق عقل ما برد تمام از اثره نماند بی او باقی	معشوقه در آمد بدلم کرد مقام چیزی که در ای اوست بهست حرام	
وله		
عشق آمد و جای کرد در ملک وجود زوخمیه سلطنت بملک باطن	مستی و جود را تاسی بر بود از حکم و دست انیمه گفت و شنود	
وله		

سر رشته توفیق بدست تو بود	حقا که بدست هر گدا و شسته نیست
وله	
ای اهل دلان در آرزوی تویم	خوبان جهان فروغ روی تویم
از پر تو نور تست بودیم چه چیز	سرگشته شده بحسب تجوی تویم
وله	
روزی که ترا به بنیم ای حجت جان	بیز از زعم خویش ای جان جان
نا آمدنت اگر ز بهستی نیست	رفتم بکنار تو تو آئی بمیان
وله	
ای ذات تو از کنه بذات مکتا	وین جمله بود ز بود ذات تو جدا
آنکس که تحقیق و یقین بدید ترا	از خود بدر آمد بخدا و دید خدا
وله	
ای آنکه همه سز زنهان میدانی	هر چند کنم وصف تو صد چندانی
گر جان بدیم بوصل تو از دست	زیرا که بصد هزار جان از دست
وله	
آنی که ترا نیست مقام و منزل	چیزی غیر تو نیست ما را حاصل
در هر دو جهان ات تو کی می گنجد	یارب تو چگونه جای کردی در دل
وله	
وقتی که ترا از خود جدا می بینم	از سخت سیاه خود چپامی بینم
در وقت سجود اگر به بنیم رویت	من طاعت خود همه ریامی بینم

آنی کہ ترا دوست تر از جان دارم	سودا می تو از غیر تو نپایان دارم
جان داده ام و وصال تو بخریدم	بیدر و گمان برد که آسان دارم
وله	وله
ای از اثر حسن تو روزی بحکمین	گل کرد قبا ز شوق تو پیرا من
گفتم کہ شود دلیل را ہم ناگہ	عشق از پس پردہ رو نمود من
وله	وله
آنی کہ نعمت مایہ سود و وجہ است	در دو غم تو عجب غم بی در است
ہر دو غمی نہایتی میدارد	لیکن غم ما است کہ غم بی پای است
وله	وله
بہر دل من زلف تو دام تو شدہ	مرغی کہ رسیدہ بود رام تو شدہ
زان مے کہ بکام جان مار ختہ	روح سمرست از دام تو شدہ
وله	وله
آنی کہ منزہ ز عیب نقصان	دانی کہ ترانہ جامی باشد نہ مکان
گر مدعی از بندہ دلیلی خواہد	گویم کہ کجاست فرق اندرین جان
وله	وله
دل را نبود بغیر تو آرامی	آرام بغیرت نہ کند خبر خامی
زان می کہ بکام واصلان رختہ	دارم ز تو التماس ان می جانے
وله	وله
آخا کہ توئی خبر تو کسی را رختہ	وز کہ نہ حقیقت تو کس کی گشت

	ولہ	
آنی کہ زتست اینہمہ بود وجود ذات تو منزہ است از عیب و قصور		مانیت شویم و ذات تو خواہد بود دست کسی کہ زنگ ز آئینہ زدود
	ولہ	
یارب دل دردمند افکارم بین انظار محبت از کنم لائق غیت		وز در فراق نالہ زارم بین چشمی دارم و جان ببارم بین
	ولہ	
چشمی دارم من از فراق پر آب بیارم و تو طبیب اہمال مکن		وز آتش ہجر تو دلم گشتہ کباب بیار ضعیف خوشتن را دریاب
	ولہ	
آخبا کہ توئی ما و منی را رہ نیست دست شاہان نشین شہبازست		ہر بوالہوسنی سر عشق اگر نیست منزلکہ صعوہ ست شاہنشہ نیست
	ولہ	
ای روی تو آئینہ صاحبان تا عشق ترا بجزان پے نبرند		از خویش ہمہ غائب گم گشتہ دران داریم نہان سر تو از بجزان
	ولہ	
تا رویتو دیدیم من ای طرفہ نگار آخبا کہ توئی خودی نمازد کس را		سر گشتہ دوران شدہ ام چون پرکار عشاق نگرددند ز عشقت بیزار
	ولہ	

در بایست که بی بدلارام خودی بر شاخ دل شگوفه ایان گدا قلب لبت صیر فی خویش پاک مقبول طبع اهل لی گشتی یقین آنانا قبول و تیره و تاریک مانده	باید نهان ز دیده هر بی بصرتی باشد که از هوا می صافش نشوی تا رست روی ملک جهان همچو زشتی بر فرق خستراں جهان تلخ زشتی از پیش چشم اهل نظر در بدرشتی
چون قطب بین تو نیست پیران اگر کنی زین ملک با ملک سموات برشتی	
ای بر سر کویتو مهر گوشه شهید آنکس که مبعی بود و آنکه بدست رخسار تو از دیده ناهل نهانست هر کس که ز خود باز و در چوبه بیند از کوی تو عاشق نفتادی بغری باله و پرده بودی اگر مرغ دلم را گر وصل تو با جان بود ایدیت بلای	وی داغ تو بر سینۀ هر پیرمید باشد همه را از تو بهم گفت و شنید بیند رخت آنرا که بود دیده و دیده ای کاش دل تیره ز هستی بر مید تا لذت دیدار تو هر لحظه چشید پرواز کنان بر سر کویتو پرید تنها من بچاره درویش خرید
ای قطب بین کیش بطلک گزینش چون صبح سعادت نفسی بر تو دید	
رباعیات	
ای بادشاه بادشاه بادشهان دارم ز تو چشم آنکه در دوزخ جزا	وی وقف جرم آشکارا و نهان داری گنجه ما همه از خلق نهان

برکش از سود و زیان عالم غذا خوے	باش بگمانه ز خویش آشنام روانه و آ
خانہ دول از کثافت پاک کن ای قطب	وانگهی در وی تو مردان حقیقی را بجوے
<p>بنو و عجب ارد و حرم دوست در آئی</p> <p>بنی رخس از رنگ ز آئینہ زردائی</p> <p>اما تو درین کوے محفل بہ فنائی</p> <p>از راه طلب جملہ کہ ایدوست کجائی</p> <p>چندین چه کشتی محنت داند و جدائی</p> <p>بنخویش شوار طالب دیدار خدائی</p>	<p>ای عاشق صادق اگر از خویش برائی</p> <p>معتوق تو نزدیک تو محرم ز وصلش</p> <p>نزدیک تر از جان بود آن دلبر جانی</p> <p>او با همه کس باشد و گویند ہمہ کس</p> <p>بگذر ز خود و دیدہ دل بر بخش انداز</p> <p>چون زاهد خود بین نشوی غرہ بطاعت</p>
ای قطب بین تکی حیل آری بشرقت	آخر ز حرم حرم دوست در آئی
<p>در دو عالم حسیت زین بہتر کہ جنانم توئی</p> <p>موجب جمعیت ملک پریشانم توئی</p> <p>خوش بود چون باعث فریاد افغانم توئی</p> <p>کی کشت دل سوی آنها چون گلستانم توئی</p> <p>در دل چون آسمان خورشید تابانم توئی</p>	<p>زندہ زان باشم نگار من کہ در غم توئی</p> <p>جمع شد ملک وجودم تا تو در وی توئی</p> <p>ہمچو بلبل بر گل رویت اگر نالم مدام</p> <p>یک زبان با تو بہ از گلگشت جملہ کائنات</p> <p>ہر کسے بر آسمان خورشید را بیند وے</p>
قطب دین را ملک ال از شمع روشن تر بودی	ز آنکہ در اقصایم دل شمع شبانم توئی
باید کہ خاک مقدم اہل نظر شوی	گر بایدت بہر دو جهان متبر شوی

<p>ہر چہ کہ بیاری ہجر تو کشیدم ہر دل کہ ز تیغ غم عشقت شدہ افکار صوفی بود آنکس کہ کند خانہ دل پاک ہر کس مہوای دل خود رفتہ براسے</p>	<p>ہرگز بدرغیر نہ فرستم بہ دوائے جہلمہ رخسار تو اش غیت شفاے صوفی نہ شود مرد بہ تسبیح و دعائے من بیچ ندام کہ روم راہ ہوائے</p>
<p>چون قطب میں میباش ز ستر تقدیم بیچ انیت کہ گفتہ روش بے سرو پائے</p>	
<p>یارب این درد فراق یار در جان تابکے تن ضعیف و جان نزار دل بود افکار او من چنین بیمار دین شہا ہجران بس دراز در تمنای وصال کعبہ دیدار یار ہمچو یعقوب از فراق دیو سحر گل پرین چشم اندازم کہ روزی یک نظر سویم کند</p>	<p>دور از بزم وصالش دیدہ گریان تابکے یارب این چندین غم ہجران جان تابکے یارب این بیداری شہامی ہجران تابکے در میان غمش خار غیلان تابکے دیدہ با گریان بکنج بیت الاخران تابکے یارب من چندین تغافلما جان تابکے</p>
<p>قطب دین در کج تنہائی بہت غم آسیر دور از دیدار آن خورشید تابان تابکے</p>	
<p>ای برادر راست باشد شہتی گفتگوی برومان خود بنہ تمہ و ادب را ہوشدار در خم چوگان عشقتش ہمچو گو انداز سر گر مہیخو ای سی در کعبہ مقصود خویش زادر ہش نیستی باید اگر مرد رہی</p>	<p>گر وصال یار خواہی از خودیت بہت می ہرچہ اندر پردہ اسرار بینی و انگوی تا توانی کیرہ از میدان مردان بردگوی رویا بان صالش را نہان خویش پوی در سر خود ہرچہ میداری اندازی بجوی</p>

	<p>گر بیشتر زمرگ میری تو قطب دین یابی ہمان زمان ز خدا زندگانی</p>	
<p>گویم سخن زمرہ بانی باتو گفتم و گر تو دانی ہر جا کہ رسی بگو نشانے یک تن ز در خودت نہ رانی روشن نہ کنی ز بدگمانے زان پیش کہ تو نہ گشتہ فانی</p>	<p>ای ساک راہ یار جانے بی درد طلب مباش کیم با پیر طریقت اندرین راہ چون را ہر وی طریق کردی گر فعل بدی ز کس بہ بنی از دلبر خویش وصف باگو</p>	
	<p>سریت کہ قطب دین کند فاش تا بعد فنا و عاش خوانے</p>	
<p>داریم ہوس از تو بہ در دیدہ نگاہے ما ہیچ نداریم بجز آتش و آہے من خبر تو ندارم چہاں پشت پناہی تا من نشناسم بجز از کوی تو راہی کاند رود جهان نیست بجز نور الہی</p>	<p>ای در رہ تحقیق زہر سویتور است زا ہر بنماز خودت این کبر نہ زید ہر کس بغرا غمت کبھی پشت نہادہ از ہر زہ باطل سو خود را ہر ہی کن دانستہ ام و گشتہ یقینم تو بسو گند</p>	
	<p>بریدہ طمع قطب دین از جملہ مویہا قانع شدہ در کویتو گاہے بنگاہی</p>	
<p>ہرگز نشدم از درت ایدوست بجائے ای بادشہ حسن بدہ داد گداے</p>	<p>در راہ وفا نیست چو من اہل وفاے تو بادشہ حسنی و من بندہ محتاج</p>	

<p>بروای دوزخ داز سورش خورنا کن کوه بداخته گرا آتش هجرش دید دولتی بنده شود آنکه بوصلش رسد</p>	<p>نرسیده بتواز آتش هجران دور یا سر خویش بجاک دور او فرسود ورنه آزار کسی نیست ریائی سود</p>
<p>آرزوهای خود از غیر خدا کے خواہد قطب بن را بنود غیر خدا محبوب</p>	
<p>ز تیر عشق مگر زخیم خورده ام کاری مگر ز روی ارادت به بندگی بسته ز خجست خویش چنین از روناقان شده ام ز تیغ عشق تو گر سینہ با فکار شده گرم بخواب گزازی دمی ہلاک شوم ہمچنین کہ فتنہ آخر زمان علم افراشت</p>	<p>کہ با جفای تو ہر لحظہ ام بود یاری نشستہ بر سر کو تو ام بصد زاری شکایت از تو ندادم کہ میکشم خواری کسی چو خویش ندیدم بسینہ افکاری مرا ز رحمت خود دور دور رنگداری مرا ز فتنہ آخر زمان نگمداری</p>
<p>ز عیب خویش سر قطب بن با تیش بیوش عیب و را ہم از آنکہ ستاری</p>	
<p>آمد بہار نیست مرا یار جانے شہانشتہ ام بسر کو بی آنگار باہر کہ عہد میکنم آخر وفا نیست در دل دفای عہد کسی ستہ ام کہ او گر عشق یار بایت از دوشستن بر آئے شہا بروز آو روی یاد او مہاش</p>	<p>تا یک نفس بدوست کنم ہمزبانے کردم ز جان دل بدیش پاسبانے در ہر جہ بنگم شود از خویش جانے دارد ز خویش زندگی جاودانے تا بار عشق با تو نسا زد و گرانے میکن بصدق بر در او پاسبانے</p>

ایدل اگر روی رہ کو فنی روی بیگانه گر شوی ز مہ خویش و آشنا در ملک دل سفر کن اگر مقابلی دانی کجاست منزل مقصود بگین از خود اگر بریدہ دبی مال و شوی گردست دوست گرد جانت گرفته	راہ دگر ہرزہ مرو کو خطا روی بخویش و آشنا بخدا آشناری راہ حجاز از رستی چرا روی آنجا کہ از خودت تمامی جدا روی طیران کنی بعالم لائستہ ماری بہر تمام درد خلایق دورا روی
ای قطب دین ہر سو یار خویش کن جای دگر تو از سر کویش کج روی	
کسی بود بحقیقت عزیز ہر دوسراے ز خواب نمیشب از مرد قابل بر خیز مباش کابل و بر خیز چون سبک دھان ز خیال محالی کہ بہت ہر دین کن بروز ہرزہ درانی زبان خویش بہ بند نہان ز خویش سفر کن درین رہ از د	کہ در دو کون ندارد عزیز غیر خداے ز بہر دیدن دیدار یار دیدہ کشاے بسوی دلبر جانی خود گذر فرماے چو مردہ از مہ سود و زیان خود بدر آے بغیر ذکر دلارام خویش لب کشاے کہ در حریم دلارام خویش یابی جاے
عزیز من شبنو یک سخن ز قطب الدین مباش در پے آزار زندگان خداے	
گر بخوبی مہر خوبان رخ خود نمودے بودہ چون درد غمش جانشنی شربت وصل بارہ ہواش گران دین دار شدہ ضعیف	دیدہ از خواب گران سحکے نکشودے پیش ازین کاش پلایان غمش ہمودے قوت باز فراموش چہ شدی گر بودے

باطن خویش چو طاهر بر آریسته کن	خویش را همچو زرق قلب چه سر پوش کنی
ناصحانچ مکش که سخن عشق حبیب	قطب بین را متوانی که تو خاموش کنی
<p>مہ من کجاست پرستم ز کہ جویت کجائی ز غمت گدای شہم سو پا برہنہ دارم بکس آشنا نگہ دم سجا کہ آنچنانم ہمہ شب روم بکنج ز غم تو زار گریم بہ بہانہ سجودت کہ نماز میگردارم گر بہت بستہ از خون لہ من لبان غنیم</p>	<p>چہ شود کہ شام ہجران قہ ز با من برائی طلبم تر از ہر در بہ بہانہ گدائی کہ خویش ہم ندارم سو برگ آشنائی بامید آنکہ یکدہ تو ز گوشہ برائی نہ کنم اگر نباشی تو نماز خود نمائی چہ شود کہ از نسیم گرہ از دم کشائی</p>
مطلب ز قطب بین لہ من بامتنی	کہ تو بروہ دلش را بطریق دلربائی
<p>ای سالک رہ و خدا جو افشان بدو کون آستین را و سو اس خویش را مدہ را چون مردہ بکنج خلوت تنگ تنہائی را شعار خود ساز سرگشتہ و بقرار میباش</p>	<p>گر میطلبی خدا را خدا گوے تجربہ شود در آذر آنکوے آوہ ز ہمہ جان بدو روے دست از ہمہ از زو فرو شوے واکن ز ہمہ بہانیاں خوے در جستن یا ز خویش چون گوے</p>
در وادی فقر بے ریاباش	چون قطب بین راہ صدق میپوش

<p>تنہا نہ ہمیں جان من و جان جہانے ہم حاضر و ہم غائبی امی است جانہا نزدیکی و دوری طلبد طالب دیدار اسرار ہمہ پیش تو فاش ست تحقیق ہر روز و شب آنرا طلب ای عاشق صادق ہر بے بصرے طالب دیدار بنیاد</p>	<p>ہر چیز کہ گویم کہ چنانی بہ از آنے در جان زدہ خیمہ و از دیدہ نہانے نزدیک تر اید دست بازار گ جانے پوشیدہ ز تو نیست کہ شاہ ہمہ دانے ہر چیز کہ در جستن آنی تو ہمانے آنرا طلب امروز گرازدیدہ و دانے</p>
<p>بی درو طلب قطب دین از عمر چه چل ہر چیز کہ دی بودہ امروز چنانی</p>	
<p>کیست کورا بود امروز دل دانائے از سرای تن خود باد یہ عشق بچوے گرچہ منشور و ہندت بسو حاکم شہر گوشہ گیر و بعالم خط نو میدی کش اندرین روز بکوش و غم فردا میخور</p>	<p>درد اورانہ کند در رہ و صلت پائے کہ اگر مرد رہی باش تو ہم سوائے تا نباشد بسرا و کشش طغرائے چہ روی خبر سر کوی غم عشقش جابائے نیست شک کنی امروزی بود فردائے</p>
<p>ظاہری داشت چرا از دل مانگو گفت قطب دین را بنود خبر غم او پروائے</p>	
<p>آن زمان بامہ خود دست در آغوش کنی بہری بے بسرا پردہ وحدت ہرگز لذت از عشق بیابی تو اگر ای عاشق بشوی نچتہ و با جوش بانی بہ یقین</p>	<p>کہ خود از غیرت خود جملہ فراموش کنی کہ خم وحدت او جام می نوش کنی آتش عشق تو از روغن خود جوش کنی دیگ خود را اگر اید دست تو سر پوش کنی</p>

شوی موصوف هر دم با تجلیهای سبحانی	چو خوردهی آب حیوان زنده جاوید میگردد
رموزی گفت قطب الدین ز راه نرا جان کنی فهم سخنهایش اگر مرد سخندان	
بمعنی از که ائی بگذری و باد شاگردی ز بهستی وجود خویش میباید فنا گردی من آنرا معرفت نامم که تو از خود رفتن گردی من آنرا بخودی دانم که از بهستی جدا گردی ز خود چون مینو باشی ز دلبر بانو گردی ز خود چون بگذری بکیراه بیشک سی ما گردی	دلا در نرم وصل یار خود گراشا گردی چه حاصل آنکه در طلب تو داد از علم رشتی نباشد معرفت گرسد کتاب علم جوانی بدان تا بخودی آنرا که دیوانه شوم غافل نشین در کنج تنهایی و دنیا را و داعی کن شنیدم یک سخن کایه آن لمار جانی گفت
حدیث هستی امی قطب الدین بکین ولی مشکل بود وقتی که از بهستی سوا گردی	
وز تست حیات هر زمانه باشد ز تو نیز داستانه که داد کس از تو نشانه خالی ز تو نیست هیچ جانی دارند ز صنوع تو جهانیه هر مرغ ز شوق تو فانی نه	ای از تو بهر زبان نشانه در خلوت هر مرید و پیر هر کس که بگوید تو فرو شد باشد ز وجود تو همه چیز در هر چه نظر کنم به تحقیق دارند بکوه و دشت صحرا
یارب که نباشد آنکه باشد بی یاد تو قطب دین زمانه	

<p>جو یای درو عشق بود پیر کلائے آزما که درو نیت ازو نیت حاصل بیدر کس ندید درین راه دوا هرگز ز عشق توبه نکرد دست عاقل</p>	<p>هر نای قبول را نبود تاب درو عشق حاصل ز عمر غیر غم درو عشق نیست مشتاق صیل یایم و جو یایی را عاقل نباشد آنکه کند توبه با درو عشق</p>
<p>ای قطب بین مجوسے تو دریاں درو عشق هرگز نکرد ترک غم عشق مقبل</p>	
<p>ساقی بجوی و نغمہ چنگ و رباب و ن کز خم و حدتش بودت مای موی ہے باید مدام ناله کنی بر درش چو ن بنود درست در ره تحقیق عشق و تا بہرہ ور شوی ز تجلی اسم ہے در جستجوی دلبر خود باش لے ہر پے</p>	<p>ایام گل ارادہ کن غیر جام سے باید کہ غیر ازین نکنی ہیچ آرزو سے درمان درو عشق چو درو دیت بگیا ہر کس نہ ہجرتا کہ کنان ست ہچو چنگ گرد وصل یار بادت از خویشتن ہمیر بیشین بکنج خلوت تار یک بار تا</p>
<p>از راہ بخودی بسر کوی عشق آے ای قطب بین کہ تا بشود راہ عشق طے</p>	
<p>یقین دانم کہ محرم در حریم وصل جانانی بر درست از وجود خویشتن شو کہر سلمانانی تو عاشق آنکسی باشی کہ دوا در عشق لبانی نیابی رہ تو در کوشش بہ عشق دلبر جانی چنین غافل ہر چوچن مردگان از آفت جانانی</p>	<p>دلا در عشق یار خویش اگر از خویش مہمانی چہ حاصل از بزم خرقہ گر شوی تو صد تو شنیدی گفتگوی عشق رہ آتائے عاشق بکوی عشق نتوان پہنچا دن تعب لقا بکس بریدار و طور حق غسل طہیقت کن</p>

شوی موصوف ہر دم با تجلیہا سی سحابی	چو خوردی آب حیوان زندہ جاوید میگردد
روز می گفت قطب الدین ز راہ نرا جان	کنی فہم سخمایش اگر مرد و سخندان
<p>معنی از گدائی بگذری و بادشاگردی ز ہستی وجود خویش میباید فنا گردی من آنرا معرفت انم کہ تو از خود رفت گردی من آنرا بخودی دانم کہ از ہستی جدا گردی ز خود چون بینی اباشی ز دلبر بانو گردی ز خود چون بگذری بکیراہ بیشک سی ما گردی</p>	<p>دلا در نرم وصل یار خود گراشا گردی چہ حاصل نہ آنکہ در ظاہر تو داد از علم بیتا نباشد معرفت گر صد کتاب علم ز جوانی بدان تاب بخودی آنرا کہ دیوانہ شوم غافل نشین در کنج تنہائی و دنیا را وداع کن شنیدم یک سخن بکیراہ آن لدا را جان گفت</p>
حدیث ہستیت ای قطب بیکسان گوین	ولی مشکل بود وقتی کہ از ہستی ہوا گردی
<p>در تست حیات ہر زمانے باشد ز تو نیز دوا ستا ستا ستا کے داد کے از و نشانے خالی ز تو نیست ہر چہ جانے دارند ز صنعت تو جہانے ہر مرغ ز شوق تو فنا ستا</p>	<p>ای از تو بہر زبان نشانے در خلوت ہر مرید و پیرے ہر کس کہ بکوبی تو فرو شد باشد ز وجود تو ہمہ چہ سینے در ہر چہ نظر کنم بہ تحقیق دارند بکوبہ و دشت صحرا</p>
یارب کہ نباشد آنکہ باشد	بی یاد تو قطب دین زما ستا

هزار قبول را نبود تاب در عشق	جویای درد عشق بود پیر کاسه
حاصل ز عمر غیر غم در عشق نیست	آز که در دینیت از دینیت حاصل
مشتاق صیل یایم و جویایمی راو	بید و کس ندید درین راه دا
عاقل نباشد آنکه کند تو را در عشق	هرگز ز عشق تو به نکر دست عاقل

ای قطب بین مجوبے تو در میان در عشق
هرگز نکر در ترک غم عشق مقبل

ایام گل اراده کن غیر جامے	ساتی بجوی و نغمه جنگ و رباب و ن
باید که غیر ازین نکنی هیچ آرزوے	کز خم و حدتش بودت لای هوئی
درمان درد عشق چو دردیت بکین	باید مدام ناله کنی بر درش چو ن
هر کس ز هجر ناکه کنان ست همچو جنگ	نبود درست در ره تحقیق عشق و
گر وصل یار بادت از خوشتن میر	تا بهره در شوی ز تجلی اسم ح
بنشین بکنج خلوت تاریک بار	در جستجوی دلبر خود باش پے بر پے

از راه بخودی بس کوی عشق آے
ای قطب بین که تاب شود راه عشق طے

ولا در عشق یار خویش اگر از خویش میانی	یقین دانم که محرم در حریم وصل جانی
چه حاصل از بزم خرقه گر شوی تو صد تو	بر درست از وجود خوشتن شوگر سلمانی
شنیدی گفتگوی عشق را آناه عشق	تو عاشق آنکلی باشی که داد از عشق لبانی
بکوی عشق نتوان پناه دادن تعب لقا	نیابی ره تو در کوشش به عشق دلبر جانی
بکن برین راه و طور حق غفلت کن	چنین غافل چرا چون مردگان از آب جوانی

	ندارد عالم فانی بقائی چون کبس هرگز مدارای قطب دین هرگز از چشم وفادار
<p>کشته ام عاشق و شدای بت عجب بی نشانست نشانش همه جا کشته عیان نتوان گفتم که گوشی بنود و لبر مردم دیده ندارد که به بیت ماورا صورتش را بنود مثل و مثل در عالم پرده او نیمه در پیش رخ و نه است عاشقان با همه سوا شده در اثرش</p>	<p>که ندیدست و گردیده چو اوزیبا بی زبانت سخن میکند از هر جا که بود از سر هر پرده سخن شنوای کس ندیده به از در و جهان بینا در لطافت و صباحت که بودی کتا لیک ظاهر شده در دیده هر بینا کس ندیدست چو من در ره او رسوا</p>
	<p>پرده در روی سخن گرچه کشت قطب الدین میکند فهم سخنهایش و لے دانائے</p>
<p>ملا در راه وصل بیا اگر از خود مانده ای اگر دست از وجود خود فرو شوی یقین کن چو گوی گریس بر اندر خم چو کان عشق افقی ز جام وحدت و لبر اگر یک قطره نمی شوی</p>	<p>بعضی از وصالش آشکارا شد و مانده ای در و خلوت او محرم راز نهان گردی روی اقبال خیزان و در آن لسان گری روستی بر سر آن کوی رسوای جهان گری</p>
	<p>درین ره هست عالی ترا ایدل بکار آید که فارغ از وجود خویش از سوز زبان گری</p>
<p>اسرار عشق را نکند فهم هر لے داروی در عشق ندارد طبیعت هر</p>	<p>هر دم از آنکه هست در آنکوی مشک این در را شفا طلب از پیر کاسے</p>

<p>باشی نہان زویدہ ہرے بصرے برہر کہ برتوی ز جالت فلکندہ آزاکہ سوی خویش کشی از کند شوق</p>	<p>جاو درون ویدہ صاحب لان کنی فارغ ورا ز مایہ و سود و زیان کنی آزاکہ سوی غیر زویدن نہان کنی</p>
	<p>ہدم نیشوی بخدا قطب بین جو در عشق او مگر کہ توانا کار جان کنی</p>
<p>لذت عشق میسر نشد از ہر خیرے بگذر از ہستی خود زانکہ یقین میدہم از دل شب بسر کوی تو بے خود ایم دعوی عشق کند با خودی خود زاہد جان شیرین بدہ و طالب دیدار شو بسخن راست نیاید کہ کنی دعوی عشق</p>	<p>ز انکہ اورا بنود دانش ہر لی بصرے تا تو باشی نہ کند سوی تو ہر گز نظرے شکر آید کہ رود بر سر کویت و گرے عاشق آنست کہ زوہج نامدا اثرے نزد و بسر بنود بہتر ازین ماحضرے عشق چہرست کہ آنرا دہنود باو سرے</p>
	<p>قطب بین خرم ہستی خودش داد و بیا درہ عشق نباشد بہ از غیش نہرے</p>
<p>فلک تا کی مراد رکنج محنت بینا دارے نوازی مگر از را با ہزاران عشرت و شاد نروید از گل من غیر خار محنت و عسرت اگر یک لحظہ فارغ میشوم از محنت دورا بر آو در حاجتم در نہ گریبان جاک خواہم کرد گلی کہ غنچہ برین آید و خداں کند لب</p>	<p>بصدانودہ و خواری از دلازم جدا دارے بمن از روی سیر جمی بسے جو و جفا دارے رقیب رو سیہ را با ہزاران عیشہا دارے از روی کلفت و خواری من جدا مجبور دارے بدہ دایم گرامیدی بدیدار خدا دارے کنی تیر مردہ آنرا روی بر برگ و نوادارے</p>

این در بروی مردم منت کمر فرار ب	
بجھن باغ سرو از پاشسته ز گلزار جهان ہر گز نہ رستہ ہمیشہ در دلم خاری شستہ مرو از پیش این بیاخستہ ز مہر غیب تو کی گہرستہ	بجوبی تا قدرت از جامی حبستہ گلے ہچون گل روی تو زیبا بود از خار غارت عشقت ایدست طیب در دمیسا ران عشقی شدہ پیوند با تو رشتہ دل
جال خود ز قطب الدین مپوشان سخی بر روی سائل در نہ بستہ	
نخست جام می از دست یابی در ز ذوق بادہ ساقی کینم ہمت کے ز اندرون صراحی صدای قلقل ہے بہ پیش چشم حبیب و بگوش نغمہ نے چہ سو ذرا نکلے بگوئی سخن پر و مہر کے چرا کہ عمد و فاکس ندیدہ است از کے	سید فصل بہاران گذشت جیلہ کے مگو کہ انہیرہ غوغائے ہاوہویت چیت بوقت صبح بود قوت روح متاثر بوقت حال عجیب نیست گرشوم خاوش اگر تو حق طلبی گوشہ گیر چون عنقا ز نزال دہر ہمدارای عزیز چشم وفا
اگر تو مرد رہی نپد قطب وین بشتو بگفتت سخن رست تا بگوئی کے	
جان مرا بہ تیر ملاست نشان کنی بشت مرا خمیدہ بسان کمان کنی از پر تو جال خودت شادمان کنی	تا کی ز تیغ سحر دلم خون نشان کنی تا کے بزیر بار فراق چہ مال خوش دارم امید آنکہ دل غم گزیدہ را

<p>نما امید از در خویشم مکن ای دوست که سن عفو کن گوی سنخه گفته ام از راه خطا آشکارا و نهان کرده ام ای دوست گنا</p>	<p>کردم از روی ارادت ز گنا مان توبه کردم از جمله نهنهای پریشان توبه میکنم از گنه ظاهر و نهان توبه</p>
<p>قطب بین را آتش اندوه ندمت بگذاشت پیش زاندم که بود از آتش سوزان توبه</p>	
<p>ماز بدلم آتش عشق تو زبانه در بادیه عشق تو شد سینه ام فکا در خانه کعبه زوم بی تو من ای دوست بر بد ازین تیغ تو سرهای شهیدان امر و نکر من ای دوست که فردا رسوای جهانم بغیر عشق تو زانرو</p>	<p>فناغ شدم از فکر کم و بیش زمانه زان ناوک دلدور دلم گشت نشانه عاشق چه کند خانه بی حساب خان وستت نشد آلوده ولیکن بیبا وامان وصال تو بگیرم بیبا گویند حدیث من مجنون به فسا</p>
<p>بنگر که چه قطب الدین دارد در مشرق تکرار و سرود و غم عشقت برانه</p>	
<p>کس نیست در جهان چو کس از عشق باز به در راه عشق سالک افسرده خوبست دل از دو کون پاک به بردار ای عزیز یک آه دردناک که عاشق کشد ز دل کیا بنفش خویش بران مرد کو نهاد</p>	<p>عشق حقیقتش سجد از محباز به بگذار همچو شمع که سوزد و گداز به از هر دو کون عاشق ادبی نیاز به از روزه و نماز بجز در انداز به بے شک از آنکه رفته بر راه حجاز به</p>
<p>نبود قبول متگردون شعر قطب بین</p>	

	که خویش را بدو ناک بکمرده
<p>تا غمش منتهین ما گشته تا بدیدیم نور رویش را تا نموده چو گل ز غنچ جمال گشته وصل بذات آنحضرت از خود و غیر گشته بیگانه هر که دل کرد همچو آئینه</p>	<p>حاجت ما همه روا گشته دید ما همه ضیا گشته جامه جان ما قبا گشته هر که از خویش تن فنا گشته هر که با وصلش آشنا گشته دلش آئینه خدا گشته</p>
	<p>قطب دین را بعیب خود دیدن هر سر موی دید ما گشته</p>
<p>نمال مهتم بالا گرفت دلم از سخت گلشن گرفت مرا بنگر که سر تا پا گرفت من بیچاره را تنها گرفت چو جا در دیده بنیا گرفت</p>	<p>غمش تا در دلم ما وا گرفت شده تا منتهین من بخلوت مثال شمع در سوز و گدازم هجوم عشق او اندر میانه بدو بنیم هر انچیز می که بنیم</p>
	<p>مجاز منتهین ای قطب وین دل دلش را آن بت رعنا گرفت</p>
<p>گشته ام از گنه خویش شایان توبه چونکه بر نامده است از تن ما جان توبه مدتی بودم اگر تابع شیطان توبه</p>	<p>یا رب از جرم گرفتاری عصیان توبه پیش از مرگ یقین است بود توبه قبول روی برخاک درت می نهم انیک به نیاز</p>

ستاره ترا ز محبت ست	شست و شومید بد گناه همه
از قف آفتاب روز جزا	سایه لطف تو پناه همه
محبت بهر عاصیان باشد	قول لا تقنطوا گواه همه
قطب دین از توجیه تو کی طلب ای تو مقصود قبله گاه همه	
کسی را نیست چیزی خود ز جان	ولی باشد بسی جانان از ان به
دعای می کنم از روی زاری	خداوند مرا آن ده که آن به
یقین دادم بمن بد کی پسندی	که باشد مهر تو از ما دران به
ملک را نیست تاب باز و صلت	مرا خمشیت زان بارگدان به
توان گنجی که در ویرانه باشی	مرا ویران ز عشقت خانان به
برای قطب دین از هر چه باشد بود ذکر تو گفتن را نمیان به	
مرفوع روی تو ما را از ما جدا کرده	ز خویش فانی و با خویش آشنا کرده
همای عشق تو بر سر که سایه افکند	بلک دنیا و عقبایش باو شا کرده
بدین لطیف غیبی خوشم که پنهانی	نشان ترخسم عشق خود مرا کرده
بسعی خویش نشد کس ز خویش تر فانی	شراب شوق تو او را ز خود قبا کرده
بسان غنچه خنجر دیش شکفته بود	کسی که جامه جان از غمت قبا کرده
مکن طبیب مداد ای جان بیاورم	که درد عشق ندیدم که کس دوا کرده
کسی اسیر غم عشق است قطب الدین	

<p>ہر کہ در راہ حقیقت اسیمت خیمت ہر کہ غیر از راہ حق نمود او برگشت خلق عالم را چو دیدہ ساختہ پاکیز پاک کردہ دیدہ دل از کہ در بعد از آن ہر کہ آنرا دیدہ دل پاک نمود از غبار ہر کہ محرم گشت در خلوت سر می حاصل</p>	<p>اول او دنیا و دین خوشتن در باخته خانہ دل را ز مہر غیر او پرداختہ او مجشوق حقیقی خود اندر ساختہ دیدہ بر خسارہ بی عیب یاران خستہ از عیوب خود سرسوی در آفتاب خستہ بہر سوزن خویش را اہل از خود بگذاختہ</p>
<p>قطب بین از سر بردن کن ہر خطہ پی غیر دو زانکہ با انعیب را آنرا کہ کسی اشتباختہ</p>	
<p>کسی کہ او ز دلایم خود جدا ماندہ ہر آنکہ پیشتر از مرگ خوشتن مردہ کسی کہ خرمین ہستی خویش دادہ بیاب بخاک در گہ آنکس خوشست گردنیاب مجوز ز اہد خود بین نشان راہ خدا کسی کہ کشتہ بود آشنای بحر صہال</p>	<p>گدای ہر دو جہانست بی توانماندہ مگوی مردہ کہ او را بحق بقاء ماندہ یقین کہ ما و منش رفتہ و خدا ماندہ کہ او ز ہستی موبہوم خود سوا ماندہ کہ خود پست شدست و ز راہ اماندہ جہا ز خدمت ہر خویش دگشا ماندہ</p>
<p>ازو کند سخن درو عشق قطب الدین کہ درد او برہ عشق بے دوا ماندہ</p>	
<p>ای بہ شفقت دلیل راہ ہمہ غیر تو ہمیشہ جا آلمی نیست ما ہمہ بد کنیم و بد باشیم</p>	<p>ما ہمہ بندہ و تو شاہ ہمہ درد و عالم توئی آلمہ ہمہ در برابر تو نیک خواہ ہمہ</p>

دانی بکوی دوست بمقصد که میرسد	رندے دلاو بانی از خود بریده
هر کس که حال قطب دین پسند ز تو بگو	در راه عشق شربت و صلتش حشیده
بکوی عشق دلی باید از جهان رسته ز خویش رسته دور و درمحو گردیده حیات او به بقای حیات یار بود بظاہر انجلائق نشست و خاست کند بدوست خلوت تار یک گنج تنهایی درین پیش ز مکان زلا مکان خیمه	ز قیل و قال خیالات این آن رسته بیاد داده حیات خود و ز جان رسته خود از میان شده از سو و زبان رسته بیاطنش بود آما ز انس و جان رسته بیار مہدم و از صحبت کسان رسته بظاہر انجلائق مگر ز جان رسته
سعادتی ز پی قطب دین بود آنرا	که یار گشته تمام او خود از میان رسته
تا دیده ترا دیده امی یار پسندیده آنی تو که یکتائی در دیده بینیائی از عاشق شیرایت پنهان نبود رازی بی نام و نشانی تو در عالم روحانی تو در پرده مستوری نه آدم و نه حوری زاهد که بود خود در هر گز نرسد در تو	با وصل تو خو کرده در غیر تو سیر دیده عالم همه آرائی از حسن پسندیده چون نور نگری باشی در مردمک دیده پیدا و نهانی تو امی و لبس بگزیده از وصف بیان وری کس مثل تو کی دیده حیرانم از آن کس کو عشق تو نه در ز دیده
تا قطب دین از حیران گشته است ترا خوانا	در وادی بے پایان راه تو نور دیده

<p>عاشق کہ برکشد ز دل گرم خویش آہ آنجا کہ لطف تمام تو گرد و شفیع ما لطف تو کو کو بہای گنہ را دہد بیاد سرگشتہ ایم راہ بقصد نے بریم و کشاد کن گدای سرکوی خویش را در دل نماند غیسر تو اندیشہ دگر</p>	<p>سوز و زرق برق آہ دو صد خرمین گناہ اندیشہ کی کینم ز شیطانِ روسیہ قہر تو طاعت ہمہ را میکند تبہ ما را دلیل خویش شود ساز و رہا گیر و گدا تمتع ہمیشہ ز بادشاہ تو ہم گواہ باش کہ دارم ترا گواہ</p>
<p>اندوہ محنت و الم آمد سپاہ عشق بنگر کہ قطب من شدہ سرخیل آن سپاہ</p>	
<p>مردہ بادای جان ترا کان یازیا آمدہ چشم معنی باز کن بہر تماشا ی خوش پاک کن دل از کہ درت آنکہ خلوت گاہ عشق نیست شوا ز خویش آنکہ با وصالش مست</p>	<p>دلبری کو از تو نہان بود پیدا آمدہ نہ آنکہ آن دلبر را ہ چشم تنہا آمدہ ہر دے کے راز دار راہ مولا آمدہ وصل او بیند کسے کو بسیر و پا آمدہ</p>
<p>قطب من گر مرد را ہی دیدہ دل پاک کن تا بہ بینی رو سے آن یاری کہ مکیا آمدہ</p>	
<p>من کیستم ز ہستی خود دار میدہ بی لطف دوست ہیچ کس از خود نمی رہد من کیستم کہ نام و نشانے بود ز من آنہما کہ دیدہ اند جمال حبیب خویش دانی کہ کیست محرم خلوت سرا می دوست</p>	<p>از خود در میدہ و بیار آر میدہ از خود بسی خود نہ مید آفریدہ در راہ عشق با را نانت کشیدہ دارند غیر مر دمک دیدہ دیدہ از خود در میدہ بو صالش رسیدہ</p>

بر سر کوی عشق تو کشته شدم ترا چو غم شهر بشهر کو بگو با غم تو سفسف کنم در دل شب دعا کنم طاعت بی ریا کنم	جان هزار میجو من باد همه فدای تو نیست غمی اگر کشته محنت و غم برای تو قبله جان ترا کنم و رود لعل شمای تو
قطب بن بنده گدا بر سر کویچه بلا بی هیچ نخواهد ای خدا از تو بجز لقای تو	
صدف بود دل اسرار عشق گوهر او بدل ز عشق رسد فیض در صد بار او آب زرمزم و کوثر اگر تو اهل دلی مکن خرید تو آنرا که غیر دست بود	اگر که نبود در صدف چه حال از او به بین تفاوت هر یک یا ملی کن گو از تخته دل خود حرف عشق بیا شو بغیر دروغ غم عشق یار هیچ مجو
بکوش آنچه توانی ز خود بشو غافل غریز من بشو بند قطب بن نیکو	
چندین دلاز بهر جهان چیست جستجو از زلال و هر عمد و فای طمع مدار عشقست هر چه هست بدینا و آخرت هر ابد بگوید خسران ز نار خود بسوز	حاصل ازو بغیر الم چیست بگو چون هیچکس در دست ندیدست عهد او آنرا که درو عشق نباشد ازو مگو زیرا که نیست رشته عشق اندرون او
چو یکس است باطن تو ز زهد ریا نمی ش گر مرد قاطبی سخن بنده گوش کن	از آب می تو باطن چو یکس خود به شو ندکش شراب و خدرت و بر سبب شو
ای قطب بن تولدت دیدار یار را با هر کس مگوی و پیش این سخن از تو	

<p>قطب بین بسیار دارد دل بهر سو شته رشته دل را ز بهر یار جانی بسته کو</p>	
<p>عاشق شوریده از عشق بر خود دارد کو کیدل از تیر غم عشقش بگو افکار کو دیده در جستجوی وصل او خونبار کو چون گل رویش کلی اندر همه گلزار کو غیر ازین صورت بگویش موعنی دار کو سالک دارسته از خوشستن بیزار کو</p>	<p>دیده از خواب غفلت در جهان بیدار کو مرهم هر جان افکارست وصل آن نگار وصل آن دلدار از خون جگر آید بدست گرچه در عالم شگفته سر سبز گلزار یک بگذر از صورت اگر رمی بمعنی راه بر هر که را دیدیم بعالم میل سوی خویش داشت</p>
<p>قطب بین تا کی نه بنی روی یا خویش را دیده در راه معنی لائق دیدار کو</p>	
<p>بیگانه است کی بود او آشنای تو روز هست گفت بلامی وفای تو سنانگه روز خویش نه بنیدلقای تو یاد حیات زنده شود از بقای تو باشد نوای هر دو جهان نوای تو این دولت هم بست که باشم گدای تو</p>	<p>در کوی تو هر آنکه نذر دو فای تو مارا وفای عهد از آن با تو محکمست هر کس که آرزوی وصال تو میکند از زخم تیغ نیز تو هر کس شومید شد از روز بیتی تو خود نیست غم مرا کی عار آیدم ز گدائی خوشستن</p>
<p>عمیت قطب بین برضای تو نیست باشد رضای او همه اندر رضای تو</p>	
<p>زود بسلطنت رسد هر که بود گدای تو</p>	<p>تو که خدای جمله نیست کسی و رای تو</p>

<p>با دولت وصال برابر میگرد مجنون عشق بند برنجیر لاف تست زاد شکفته باش که حبت مقام تست</p>	<p>با خبر روی ملک سلیمان گدای تو پایش کشاکش که زود به بیند لقا سے تو باشد بهشت عدن مقامت برای تو</p>
	<p>یک جوشان نماند ز بهتی قطب بین فانی شد از خودش که بیاید بقای تو</p>
<p>هر که روشن شود از شمع رخت محل او حاصل از عمر توئی لذت عمر از تو بود شود از سود و زیان دو جهان او آزاد شکر فیض تو چو بید دل محنت زده همه شایان جهان بر در آنکس آیند خلق عالم بطواف حرم کعبه روند</p>	<p>حل شود در دو جهان هر چه بود مشکل او هر که دور از تو بود نیست جوئی حاصل او هر که باشد بسیر کوی غمت منزل او که گلی چون گل رو تو شکفت از گل او گر تو یک راه کنی جای درون دل او خانه کعبه کند بطواف دل مقبل او</p>
	<p>قطب بین تانستوی پاک نه بنی او را ز آنکه پاکان شده اند از غرمش قابل او</p>
<p>در ره فقر و فنا یکدل از خود دارسته کو هر کرامی بنیم از وسوسه دل در بند یک خود در شتی اندرین ره از شکست آید یقین هر کجا بنیم مریضی او ز دوری خسته است خلق عالم حلقه دل در ملک فانی بسته اند هر کجا رفتم شنووم دعوی لاف از کس</p>	<p>رشته دل قابل دور مهر جانان بسته کو قابلی در راه حق از خوشیتش وارسته کو اهل در روی میدلی در راه حق آشفته کو بر سر کوئی محبت یکدل از غم خسته کو رشته سودای عالم را از هم بگسته کو راه در سم یار یک تن بگوید بسته کو</p>

قطب دین را آرزوی تو ز جلد عد گشت آرزو دارد که نشیند می پهلوی تو	
خواهم بصد زبان کنم اظهار وصف او ساک چنین ملول مباش از زلف و گی لطیف خدایت گشته تر از هر و شفیع همت بلند دار که بینی جمال یار آرپیش دیده پرده پندار دور کن از جان مرید پر طریقت شوای پیر	کو چرمی که دل بکشد اید می از تو کوشش کن و کیش می عشقش سبب سبب ایوای تو اگر نگذاری خودت به او قانع چرا شوی تو ز دیر بگفت و گو مانده بیاض و ضیای تو کو بگو از خود پرست لذت دیدار او مجو
کار رقیب طعنه بود قطب دین ملی در راه سر حدیست ترا دارد او برو	
در ره دیر دلی کز غم بود آزاد کو بر دیش از بندگی یابد شکر و مفلس گر تو ز دوی دیده خسار گل خساره در حسرت وصل دیر که ترا افتد گدا بر نیسی کز سر کوشش صبا آرد خوشست	هر زمان چون دل چاه شود دلشاد کو مقبله بر در گشت از بندگی آزاد کو همچو بلبل بر سر کوشش ترا فریاد کو زاد و ایش همی باشد ترا آن زاد کو در شام جان چو بوی تست مارا باد کو
قطب دین غمست ندارد پیش ملک عراق در ره تحقیق ملک دل ترا آبا و کو	
ای یار نازنین دل و جانم فدای تو از تیغ و تیر عشق بیا خون من بپز	در دل مراد گز نه نشیند و رای تو چون کس بر بندگی نشود آشنای تو

هر که از شوق وصلش من بلام بگیا غیر راه نیست در کویش از آن از خودی بسکه خونین ساختنغ عشق دلبسته را	در خروش آید خلق از ناله های زار من همه من نیست در کویش جوی آثار من خون نمی آید برون از دیده خونبار من
---	---

قطب دین از در عشق یاکس چاره نیست
زان ز روی درو خیزد سر سیر اشعار من

ای منم یارب ز در عشق بیمار اینچنین بر سر بازار عشقم پای من چون بگر نیستم دلگیر میخواهم که باشد بر دهم یک نظر گیر سویم اندازد بزم در زمان گر بر فزونی صد شش کنیم دهم صد بار جان شیوه عاشق کشی نکو بیت آورده است	کس مبادا در جهان بیماری یار اینچنین لب ز بجز باز شک و دیده خونبار اینچنین در دوا و در دل مرا تا دور دلداری اینچنین با خود هم ملوپی خود بگذار و آن یار اینچنین داده ام جان عزیز خویش بسیار اینچنین کس ندیده دلبزریا و عیار اینچنین
---	--

زندگی در تنغ عشق یار باشد قطب دین
ندان شدم من کشته تیغش کجا اینچنین

کیست کور نیست در دل از روی تو نیست ممکن در همه آفاق از پیرو جان من ندیدم در همه عالم ولی جان که او فردا دش اندر جهان بگر کس که ندیده سی در لطافت نیست بهتایت از آنز و عاقلان هر کجا ز فتنه شنیدم در جهان نه خاص عام	تا نباشد قبله رویش خشم ابروی تو کو نباشد مائل سر و قد و لجوی تو رشته جاننش نباشد بسته هر موی تو بود سرگردان بعالم بهر جست و جوی تو در نماز عشق دارند روی ام رسوی تو بر سر هر کوه و بازار گفت و گوی تو
--	--

من تو بہ چون گنم کہ بردست ہم درون	
دارم دلی ز ہجر وصال تو ناتوان از من نماند نام و نشانی بجز خیال گشتم شہید خنجر عشق تو بار بار تا چند زین کہ روتو کہ دیدم یار چون ہر جہت فانی صول تو میشود	دزد ہستی وجود خودم آمدہ بجان گشتم خیال ہجر تو منیجہ است این بسیار کردہ برہ خویش امتحان داریم ماجرا کہ بیانش نمیتوان کس را مجال گفت شنوئیست در بیان
شو قطره دشت تو غرقہ دریای قطب دین در قیل و قال تہرکن اندر جہان دہان	
میچکد خون از مرزہ از درویدرمان من کی تو انم از سر کولیش قدم برون نہا ہر کسی از بہر ایمان عجز و طاعت میکند نیست امر و زنی نعم عشقم کہ از روز انزل من بکاک ہر دو عالم کے برابر میکنم ہر سحر در آرزوی روی خوب آن نگار	آرزوی صولم اردویدہ گریان من زانکہ باشد آرزوی صولم در مان من در و عشق یار باشد مایہ ایمان من تخم در و عشق بودہ در دل و بیان من گرہ شود روشن ز رویش کلبہ آفران من بگذرد از آسمان نہالہ و افغان من
وصف دیدارش مجاز قطب دین کوچ نازین منیاید روی خوب خود بس نہان من	
تازہ در جانم آتش آن بت عیار من بسکہ از سودای عشقش ملبوس باشد مرا تا خلیدہ خار خار عشق جانان در دلم	میرود و برج گردان آہ آتش باہر من زابد از افسردگی حیران بود و کار من صد ہزاران گل شکفتہ در دل و کار من

<p>هر که ترقیای تو واقع شود به معنی از دور یار نزدیک چیزی اگر نه بینی از هر مقام رفوی گفتم اگر به بینی باشد و گشت شما از سوی یار جانی چندین مقام دیگر در راه مرد باشد اندر میان آنها دریای آب و آتش بسیار مرده باشد در هر مقام جا بل چندین عجب که گفتم هستی تست بیشک از راه در مندی این راه را میرو ای سالک طریقت در ره خلل میاور زیرا که اندرین ره باشد حجاب بسیار</p>	<p>اینست کیش پاکان راه طریق نیروان تا محض او نگردی ملک تو نیست میدان دانی که من چه گفتم از راه در سم دور چون برق میرو ده عاشق ز خویش حیران لیکن تمام آنها بر مرد گرد و آسان بعید و بیشمار است ای سالک خندان از خسر ق کی رماند جز پیر کامل آن از خوشی تن بهیری جانت رسد بجان شاید ز وصل جانان درت رسد بران رفتن ادب نباشد در راه او خدایان چون مرغ تیز رو باش لیکن ز خویش طیران</p>
---	--

ای قطب من فنا شوگر وصل یار خواهی
دانم که میتواند مار از خویش نهان

<p>آغشته گشته غنچه دل ته به بخون چون سوزنی که اضم از آتش فراق هر کس علاج در دودل خویش میکند مجنون شدم ز درد غم یار خوشتن چون محفل و محقق هر دو بهم سازگار</p>	<p>خون دل ست کز مرده می آیدم بر دل از بسکه بار هجر شدم شدم زبون من در خویش میطلبم و مبدم فزون تا شهده جهان شدم اندر جنون کنون فرزانه نیست هر که نیست و در جنون</p>
---	--

گویند قطب دین بر دار عشق تو بکن

امیدوار باش که صیلت بود از ان	
<p>ساکت بیا که رفی گویم ز کار دنان این راه را نشانی از هر مقام گویم زین راه آدمی توانست قدرت یار امروز که نگریدی ز نهار عبوریشک انگاه طور بدل دوان گویم ازو نشانی گاهی تو اب بینی که جانهای روشن من بعد تر طورت یعنی ز سر باطن هر چیز حضرت حق در عالم آفریده ز آنها که گزشتانی در نفس خود بیانی که حال زنده دانی که حال مرگ نرا بر شود که بیالایک مقام میرد اندر مقام ششم کارنا بود حتی نام در وی چو حفظ آری از خویشین میری طور حتی چو دیدی از خویش دارمیدی خاصیتش گویم لیکن محال باشد هر اسم را همه آنجا پیدا آید ز آن طور چون گذشتی در جستجوی دهر در هر مقام بیشک جمع فرشته بینی</p>	<p>روشن کنم بیابان از راه اهل عرفان توفیق که به بخشد پروردگار خلقان لیکن بشد فراموش بر نور راه ایشان فردای روز محشر حسرت بود بخیان گاهی شکوفه بینی که میوه های انوان گاهی ستاره باشد که مهر و نه درخشان یابی ازو نشانیها از هر چه هست پنهان باشد تمام آنها در اندرون انسان باید که بچو مردان دائم حذر کنی ز ان بی پر تو حباله ز دنیا عبور نتوان سیری بکن چو مردان بالای چرخ گردان شاید خوری چو مردان جامی زنجیران وانگاه زنده گردی از آسمانی جانان رنجی اگر کشیدی گشتی ز اهل عرفان آنجا بشو چو مردان موصوف اسم رحمان اندر غلط نباشی از روی عقل میدان فناغ شوی تو دیگر در کعبه های شیطان دانی شود چو انسان هستی ز تو گریزان</p>

<p>در بایت زبان تو گرد زبان عشق خواهی که روی یار به بینی تو بگیان در بایت که درد و جهان معتبر شوی</p>	<p>در کوی عشق ترک ز قیل و قال کن ملک وجود خویش جواب زلال کن هر روز دشب است بخدا اتصال کن</p>
<p>ای قطب من بسوز چو پروانه بال و پر و آنکه زایل و لبس خود پر بال کن</p>	
<p>روزی که مرگ آید و گیر و غسان من جانم ز تن رباید و دلداری جان دهد چون سوز خاک تیره بر آرم درین جهان هر کس ز عمر باش بسز خاک میرسد بر هم زخم ز شوق وصالش بهشت را</p>	<p>کوته ز ذکر دوست میا و از بان من سازد به پر تو رخ خود زنده جان من خواهم که کوی یار بود آشیان من بوی دفاش بشنوی از استخوان من بوی اگر نباشد از ان دستان من</p>
<p>خوانند قطب من همه شعر تو عاشقان چون شد حدیث عشق همه داستان من</p>	
<p>مارا ولیست در غم و دلداری ناتوان هر کس که یار بهر نگاری کشیده است از بس که پائمال غم در گذشته ام از غله های زار من اندر شب فراق یار چه ساعتی بود آن ساعتی که یا از زیر بار بهر کس جمله را خلاص</p>	<p>روز ندگی خود ز غمش آمده بجان و اندر چه میکشتم من مسکین ناتوان که آشنا شود روزی با من لبم فغان آباد چون خزینه من کسیت در جهان آید ز راه دور بنزدیکان من جان آید درون گلشن عشاق بگیان</p>
<p>ای قطب من خوشست غم در و بهر یار</p>	

<p>ز آتش عشق تو دلسوزت دشنه ترم بخودی خواهم دستی که زبستی بر هم</p>	<p>از سحر کرمست غرقه انعام کن از می عشق خود اید دست می آشام کن</p>
<p>تا یکی قطب بن از سحر بود ناله کنان مژده وصل رسان بکیده و پیغام کن</p>	
<p>ای زاهد فسرده خود بین پر سخن از خود بپیر تا شودت عشق او حلال چندین طور در ره مرغان فرنگ کانت دانی شهید خنجر خوخوا عشق کسیت</p>	<p>بشنو حکایتی تو ز بهر خدا ز من در کوی دست کس نبرد بهر دهن در طور بخودی خودت کوش و دم زن آنکس که سرخ باشدش از رخ او فتن</p>
<p>ای قطب بن خوشست غم در عشق یار خالی بسا و یک نفس از درد او بدن</p>	
<p>پای من بر سر آن کوی در زلفه بچون خون دل میخویم و صبر جمیلی ارم هر زمان جلوه کنی یار باندازد گر سوختم ز آتش سودا غمش سرتاپا عشق او عقل ز سر برده آرام زد</p>	<p>نتوانم که از آن کوی نهم پابرین لیک تیرم از آن زور که گروم مجنون و بدم در دلم گروم از آن زور و فزون همچو من سوخته میست بزیگر و دن عاقبت تاجه کند نیست قرارش کنون</p>
<p>قطب بن نیست جهان را چه بقای مقین هر چه غیر از غم عشقت دل کن بیرون</p>	
<p>ساک بیا و روبره زو انجلا کن خواهی که محرم کبر یا شو</p>	<p>وز کثرت مجاهده تن را حلال کن هستی خویش در ره او باطل کن</p>

<p>راه بیابان نردم چپکسی در جهان</p>	
<p>بیدار دماغ عشقت موی نماند بر تن سوی خودم بخوانی نیست اختیار گفتن بیدار دماغ سوزی دستی کند گردن و آنکه بدین بهانه درم لباس بر تن</p>	<p>جانان بیا که ما با خوش هست با تو بود سرم را تو دانی و انم که میتوانی خوشحال آنکه روزی بایار و لغزوی شبهما بکنج خانه با خود کنم فسانه</p>
<p>ای قطب من ز هجران جمع در چنگ جان هر در در دادان این نکته است روشن</p>	
<p>شب به شب زانکه باشد فکر عشقت کمر کس ندارد چاره در ددل انگار من زانکه نکیو نیز ندره آن بت عیار من هم مگر در دغم عشقتش کند تیار من از ملامت میفرااید گرمی باز من شد یقینم کین همه شد پرده بندار من</p>	<p>شب نیاید خواب اندر دیده بیدار من من مرض عشق هستم انجین زار و خجین کی سلامت میتوان فتن زنه موس نام در دماشق را دوانی نیست غیر از در عشق بی ملامت چون از بهیچ کس لذت عشق ما امید از دین دنیا گشتم و از قیل و قال</p>
<p>دشمن پنهان قطب من سودا عشقتش از کین آشکارا کرد عشقتش دیده خونبار من</p>	
<p>باد شاهی تو دمن بنده ات اگر کم کن بی سرانجامی من بی سرانجام کم کن شیرین از شربت دیدار خودت کام کم کن کشش جانم خوشتر کم کن شادان کم کن</p>	<p>یارب از عشق خودت فارغ از ایام کم کن بی سرانجام و بسیار پریشان احوال گشته است کام من از محنت هجران تو تلخ دور افتاده ام از بزم وصال ابد و</p>

می خور آزاد بزی کرد و جهان آزادی چون شوی بخود دوست از می جام ساقی ساقی باده شوق از تو اگر جان طلبد	که بود می زخم وحدت او مرد نکس وانکه از مستی خود هستی خود را بشکن جان شیرین بکف خویش از لاک
قطب بین فہم سخن گر نکند تیرہ ملی ہر کرادیدہ دیدیت کند فہم سخن	
تا بکی پامال حیرت بار باشم انجمن بر سر کوی غمش چار عشق افتادہ ام ای اجل رحمی کن در مرگ من تعجب کن فصل نوروز است ہر عاشق بدلداری شہت رنگم آید بر کسی کو جمع بایارست من	وز غم درد جدائی زار باشم انجمن تا بکی بیمار و خوار و زار باشم انجمن زانکہ من از زندگی بزار باشم انجمن ز انجنت بادیدہ خونبار باشم انجمن در جهان سرگشتہ چون پرکار باشم انجمن
گفت دلبر قطب بین من جنت از خود گشتی وز من کی بر سر آزار باشم انجمن	
روی نمود از حرم خسرو صاحبقران آئہ سان میشود دیدہ دل ہر کرا زندہ جاوید گشت ہر کہ در ایار گشت سکہ زلف یار گشت جو پابند دل جامہ جان چاک کن ہمو گل اندر سحر سوخت دل جان من آتش سودای عشق	لشکر خو خوار عشق جان بر بود از میان شعلہ شمشیر عشق رنگ زداید ز جان نام و نشانش بود گرچہ بود بی نشان از دو جهانش کشید سوی خود از اعنان تا کہ شوی بیگمان بامہ خود ہنر بان رہر و کامل کجاست تا کندم امتحان
کار بی شکست در رہ دین قطب بین	

جانان جنابا بل وفا میکنی مکن من در وفا می تو از جان گذشته ام از نارمیده بر قیب آرمیده یارب که گفت ای مناهر جان در مجلس شریف باغیار همدی هر چند تیر جو رو جناب بر دلم زدی	ما را ز خود بخود که جدا میکنی مکن تو بار قیب مهر و وفا میکنی مکن این کار اگر برای خدا میکنی مکن در دل شکسته دوا میکنی مکن این از برای رخسار میکنی مکن هرگز نه گفتنت که چرا میکنی مکن
ای قطب دین نخلوت خود بی جمال دوست گر تو نماز خویش ادا میکنی مکن	
کیست کوفت طلبکار تو ای جان جهان کیست کواش عشق تو ندارد در دل کیست که ملک قضایت سر خود را بچید نه بنی و نه ولی ذات ترا دانسته اهل دانش همه که وصف صفات گویند در ره وصل تو صاحب نظران بسیار اند	کیست کاندر غم عشق تو نیل از جهان همچو ذره بود اندر طلبت سرگردان گر بود شاه کنی خانه عمرش ویران همه در وحدت ذات تو باندازه حیران مثل آنست که موسی به شنید از چوپان گر چه ذات تو نهانست نمودند عیان
قطب دین وصف تو کی در خورت گویند اینقدر هست که وصف تو بود در زبان	
دور افتاده از صحبت جانان وطن خویش را ترک کن جانب دلدار خرام ز آتش عشق بر دهنستی خود را بگذار	گلشن تنگ جهان را مکن ایدل مسکن مایه سود و زیان را بجای بر هم زن نیست چیزی به ازین مرتبه از وجه حسن

دلربائی تو کیے دہل تو گشتہ ہزار	پیش ازین نیست درین روش کج نظران
قطب من یک سخن گویت امر و ہری خوشتن راز سخناے ذمیرہ گذران	
ایمل اسباب رہ دلبر خود پیدا کن تا بکی چند صفت در وطن تن با پرورہ بردار و مقامی کہ بہ بنی پسند نیست در بال ملک شرف جذب عشق بعد ازین پردہ دری از نظر گم باشد غرض از آمدن رفتن تو دانی چیست	دیدہ از بہر تماشای جالش و اکن خیز و شہماز صفت بریدہ قد و اکن پیش و لہر پسندیدہ خود ما و اکن خیز و در مرتبہ خود راز مہمہ بالا کن یار گم کردہ خود را بر خود پیدا کن یعنی خود را بہ بد و نیک مشق و اکن
قطب من گوہر نایاب اگر میخواری چون صدق باش تو و چشمہ دل دریا کن	
ای دوست بہرہ بر از این من دانم کہ شمع شمع کو بکو رود گرد جهان بر آید و دہما کند نگار دارم امید آنکہ زمین یاد آورید حاسد بستر وحدت مارا کہ بری من خود و فرقتہ ام ز میان لیک آن نگار	در گفتگوی وحدت آن لسان من تا بہرہ ور شوند ہمہ دوستان من چون تیر سخت آمدہ است از کمان من روزیکہ زیر خاک بود استخوان من بشنو ز عشق دوست بیادستان من در جان من نشست و نباشد زیان من
تشریت این نہان تو کن فاش قطب من من چون کنم کہ سز نداد و بگیان من	

	دل از کار قطب الدین از طاعت بجز مرو از پیش من بجان با من محمد بیان کن	
<p>که خرابات نشین به بود از هر خود با هر که نشین لیک تو با خوش نشین شیوه عاشق جانبار هست همین فانی بجز شده در معانی بر چنین بر در خلوت مردان خدا دان نشین بلکه باشد بنجد در شرطیان لعین</p>		<p>یاد دارم سخن خوتر از در همین من نگویم که خیز و نشین با مردم بگذر از خویش چو مردان رسی و صلش تا تو باشی بمیان دست کنار گیر که تو خواهی که سرفراز دو عالم باش از خدا دور بود هر که پسند خود را</p>
	<p>بر در دست نهی روی تظمم بر خاک تابیابی شرف از خاک درش قطب الدین</p>	
<p>از دل که درت هستی خویش نیا کن نشان بکس مطلب خوب نشان پیدا کن بیا دور دل شب چه دهش تماشا کن از خویش بگذر و بیا از خود تماشا کن</p>		<p>اگر تو مردی دیده دلت و کن تی که در ره تحقیق بی نشان شد روی بهرزه و گویی که طالب ایم نگویمت که همه عمر در ریاضت باش</p>
	<p>نشان حق طلبی شیوه محبان است چو قطب بن بروم و زکار فردا کن</p>	
<p>که شویدا از پی معشوق همه جامه دران ماند محروم از ان وصل جوگاوان خزان باشد آن دلبر جانی که بسویت نگران</p>		<p>بشنوید از من در ویش دمای جبران هر که در کوی فنا شربت وصلش بخشید چیت این غفلت این حجاب گران دل</p>

<p>موسی اگر ندید لقای حبیب خویش ماهستی و جود بت باج داده ایم که صد هزار جان بود و او طلب کند رندی که صبح و شام بدلدار می خورد</p>	<p>نومید زان مباحث که بود ست امتحان تا آید آن نگار و نشیند بجای جان صادق نه اگر طلبی لحظه امان رنگ آیدش ز زهر ریائی عابدان</p>
<p>چون قطب من تو بردرد لمانشینم زان پیشتر که نخل حیات شود خزان</p>	
<p>گشته ام مجنون بر ابله خود در بند کن وقت جان دادن مرا ز لعل خود ده بوسه اشتیاق وصل تو جانم را از حد گذشت طوطی جانم ندارد قوت و شکسته بخورد خمر شراب وصل تو جانان ندارم حاجتی</p>	<p>رشته جان مرا با جان خود پیوند کن چاشنی شربت مرگ مرا زان قند کن یک زمان پلوی من بشینم لم خرسند کن قوت او بهر خدا زان لعل شکر قند کن جرعه در جام من درویش حاجتمند کن</p>
<p>دولتش بامیده شد بر کس می ویش تشدید قطب من ابرو وصل خویش دولت مند کن</p>	
<p>نگار من بیا و هر چه میخواهد ملت آن کن همه و لهای مشتاقان بود حیران وصل تو نمیخواهد حیات خویش و یکبارگی جلال تو چو گل از غنچه بیرون آید خود را میپوشان من ز دروخت جبران ل من غرقه خون است تو شاه کشور خوبانی و من بنده مسکین</p>	<p>بنای خانه هستی این بیچاره ویران کن دل غمیده من هم ز وصل خویش شادان کن بیا در ملک جان من نشینم غارت جان کن دل مجروح ما را از وصال خویش شاد کن بیا ای مرهم جان من علاج درد جبران کن ز روی محبت بامیده خود لطف جان کن</p>

تا درین راه بود یکسر موز توفشان	
ساقی بیار باده و بر من بنثار کن رنده می بخودی و می عشق کار است چون عمر را بقا و جهان را بدار است خود را رسان بادی زندان بکار خواهی که روی یار بهمنی تو بگیان خواهی که محرم حرم کبر باشی	مطرب بیا و نغمه جنگ آشکار کن کوز ابد زمانه بزند خستیار کن بنشین و ترک مردم بی اختیار کن در حق گریز و سایه آنرا حصار کن روشن چو آینه دل خود از غبار کن فانی شوار وجود و بران ه گداز کن
ای قطب دین گریز ز دنیا و آخرت خود را بسیار و وقت ره که دگر کن	
دلای خیر و غم کوی آن دلداری کن اگر خواهی که دریایی جلال آرایش اگر خون تر از زنده پی سر ز تیغ او در دن خلوتش چون محرم اسرار گری بروی غیر مشوق حقیقی دیده نکشائی نیاز و عجز بنمون و بر سر بنیدار بیرون کن	ز روی صدق بزنجاک در او جانفشان کن برو در کوی آن دلبر معری پاسبان کن ز خون خود تیغش چهره خود از خوانی کن کمن تهرش تو فاش اندیشه راز نهانی کن ز تیغ دیدن غیرش تو در دل دیده بانی کن بجاک در گوش و مال و عجز و ناتوانی کن
اگر خواهی جلال تو بهمنی قطب من از جان و می نشین و با و دلداری ز زندگانی کن	
بنمای رخ ز پرده بمن ای مرا و جان میگفت دوش سحر با و از خوشیتن	تا و از هم ز فکر خیالات این و آن آئینس که غرق باشد از هست بیکان

نیم شب و عہدہ دیدار بود آن مہر را ای خوش آنکس کہ درون جرمش باید بار اہرمی آید و نچند و دیگر دید باز	زان سبب دل شب دیدہ بیدار منم مدتی شد کہ بجان طالب دیدار منم عاشق زارم و خون از مرہ می بار منم
---	---

قطب بین اکمل ای ناصح نصیحت عشق پند تو کے شنوم زانکہ گرفتار منم

بیا کہ عجب تو ای پاکدہ من ندارم طاقت ہجران خدا را شگفتہ در جهان بسیار گلاہا ز عشقت ہر کسے اسوخت و امان بہ نیکوئی شدی چون شہرہ دہر	ز غم گدہ ختم مانم در سوزن پوشان بی خوبی خویش از من وے چون تو گلے بنود بگلش مرا یک موی خود نگاشت بر تن ہمہ روے زمین گویند چہن
---	--

ز عشقت قطب بین دیوانہ گشتہ شدہ ہر عام و خاص این قصہ روشن

بودم آنروز می از ساغر وحدت نشان من از آنروز بدان دلبر جانی بودم لذت شربت وصلش ز ملائک مطلب لذت شربت وصلش ز مہست مطلب نہتہ در زردین کوی اگر مردہ ہی بخدا محرم اسرار کسے گرد و کو	کہ نہ از بادہ کشان بود نہ بادہ نشان کہ نبودہ سر موئی اثر از ماہو نشان کہ ندیدم زمی عشق کسے سر چو نشان کہ از ان بودہ ام از جامش جرہ کشان استین بر سر کونین چو مردان نشان بمچو خورشید بود دیدہ جانش نشان
--	---

قطب بین فانی مطلق سجدا کی گردی

<p>تامست و عاشق رخ جانانه گشته ام بیگانه هم ز خویش شدم هم از آشنا از عساکران و هر گرفته کناره دینا و آخرت همه بر باد داده ام سر حلقه ملاقیان جهان شدم گنج نهان خویش بویانه یافته ام</p>	<p>با در عشق چو دم و بجهانه گشته ام رسو ام میان خلق چو دیوانه گشته ام مانند وحشی از همه بیگانه گشته ام در عشق یار ساکن میخانه گشته ام در خانقاه و مدرسه افسانه گشته ام ساکین ازان بگوشه ویرانه گشته ام</p>
<p>بنود عجب که سوخته باشم چو قطب بر گرد شمع وصل چو پروانه گشته ام</p>	
<p>من در عشق تو بکسی گریبان کنم گر بر بدن هزار سوز زبان شود چون ضربهای عاشق بیدل جالت هرگز چو تر عشق تو کس داستان ناست درمان درد بای همه در عشق تست با وصل جانفزای تو دوزخ بود بهشت</p>	<p>آزاد دل از چو سنگ بود در فغان کنم وصف جال خوب تو نتوان بیان کنم خون مرا بریز که من ترک جان کنم من نیز در عشق ترا داستان کنم درمان درد عشق ترا من چنان کنم بی تو بهشت و دوزخ و من ترک آن کنم</p>
<p>گفتی به قطب من بنایم جال خویش خود را بحبت و جوی تو زانرو نهان کنم</p>	
<p>در بیابان غمش طالب دیدار منم غیر از نیست دران کوی یقین و انرم هم نشین از من بیچاره مجو صبر و قرار</p>	<p>حکمتی هست که سر گشته چو پر کار منم دوره درست ازان فانغ از اغیار منم عاشق و شیفته آن بت عیار منم</p>

<p>بامید وصال و بجان بر بسته ام هست حدیث عشق جانان شرح نتوانم دهم اما</p>	<p>که میدانم که آخر از وصالش شادمان گردم اگر از هر سر موی که من از زبان گردم</p>
<p>مکوز اید که قطب الدین سرافراز جهان گشته غبار کوی آن یابم اگر بر آسمان گردم</p>	
<p>بسکه از تیغ وی آغشته بخوستم و طعم گر طلبید اهل دله در عالم گر کشدم زدم کنیف از کوشش من چون کنم یاد وصالش شوم از خود بخود روز محشر کنم از شوق خورشید فریاد بردار شعر خوش لکشم با عاشق حظ</p>	<p>خون فرویز اگر دست نمی بریدم جز سر کوی غمسم یا رنیا بدو غم کی بودیم دران کوی ز دار و زخم که کنم چاک دل ریش گهی برینم مگر آن روز خودش دست نهد برینم هر که عاشق بنو و خطیر دار زخم</p>
<p>قطب بن کشته عشق است خدا را یار غمره خون بگذارد که باشد کفنم</p>	
<p>از عشق آن پرورد سوا می خاص و عام معدود دارم همدم که ناصبور باشم ایام عیش آمد بگر بخت محنت و غم در کوی عشق باران نام و نشان ندارم عقل مریده از سر مجنون عشق اویم</p>	<p>هر کس شنید سخنم دیوانه گرد نامم از شربت وصالش شیرین شد است کامم ساقی ز جام عشقش برکت نهاد جامم گوئی که مرده ام من و ز خویشتن بجامم از خویش گزینم دم عشقش بود و جامم</p>
<p>ای قطب بن چه پرپی نام نشان آنرا کاندر میان عشاق دینو ملکیت نامم</p>	

<p>همه شب بر آستان بخت ناله بشوم که میرم از فراقت در خاک راه گروم تو از غم جدائی چه نویسم و چه گویم ز غمت هر آنچه دیدم برسم اگر وصلت تو چو آگهی ز عالم من ادب نگاه دارم</p>	<p>بامید آنکه خوانی ز سگان آستانم بخدا که در عشقت نروزم استخوانم چو گیاه سال بی نم ز غم تو آنچنانم بتو عرض حال گویم غمت اردبد اما نم که بسوزد اگر گویم سخن سوز با نم</p>
<p>نه بمن خیال داری که کشتی تو قطب من تو بران بهم اربناشی بخدا که من بر آنم</p>	
<p>بجاست عهد وفائی که با تو بر بستم سرم سپید ز زیر فلک بعرض علا خموش زاده خود بین که من بیانگ بلند بروفسر ده لی شوق ذوق باش که من برم به نزد ویش تحفه جان منقطع چه غم ز جوهر رقیبان و طعنه انجیا</p>	<p>بخاک پای عزیزیت که عهد نه شکستم ازان زمان که ز هستی خویش وارستم کنم حدیث غم بایتا که من هستم ز جام ساتی باقی خویشتم مستم که خدمتی به ازین بر نیاید از دستم که با حبیب نیزم وصال نه شکستم</p>
<p>بگویمت که چنان قطب من بدو پیوست ز خود بریدم و بایا ز خویش پیوستم</p>	
<p>بران میدارم عشقت که رسوای جهان گروم من بیچاره در کوشش همیشه منتظر باشم بر آنم که در توفیق و لطفش یارم گروم بسان لاله پرده روی بر خاک ره دارم</p>	<p>بسان ماه نو انگشت نعلی من آن گروم که شاید بگیان گیره وصلش شادمان گروم که در نیزم وصالش محرم راز نهان گروم اگر دیدار او بنیم مانند زنده جان گروم</p>

دیده تا دیده ز عکس رخ او یک پرتو	ای بساط غنچه که بر مهر و نشان دارم
تایلی طرفه نگار از دو جهان بگزیدم	قطب بین بال و پر محبت خود باز کشا تا به بینند ملایک که چه طیران دارم
آتش و فوج فروای قیامت نکند با کشیدم ز سر کوی غمش در دامان عرض کردند متاع دو جهان را بر من برسیدم بطواف حرم کعبه وصل	چه جفا که من از گردش دوران دارم انچه امروز من از آتش هجران دیدم دست شستم ز خود و بردو جهان خندیدم محنت و درد غم از میان برچیدم عمر باشد که ببال و پر خود تپیدم
آنکه میگفت حجاب ره خود قطب الدین است راست میگفت ولی بند و رانشنیدم	
نور رخت کرده است رهبری دیدم کرده ام از هر دو کون کینج غمت ختیا روی نکودر جهان گرچه بسی هست لیک تا گل روی تو ام در چنین جان شکفت خود بر زبان میدهنی صفت رخ خویش را از همه بویهای خوش هیچ ندارم شمید	تا من بی صبر و دل روی ترا دیده ام تا که ترا دیده ام از همه بر دیده ام غیر تو کی در جهان روی کسی دیدم کی ز گلتان دهر هیچ گلی چیده ام در نه من درد مند تر تو پوشیده ام منکه ز بوی ختن بوی تو بشمیده ام
قطب بین ضلالت نکند و عمر غریبی که داشت زانکه در اوقات عمر عشق تو دوزیده ام	
تو بمن نوازشی کن دل زار و ناتوانم	نظری بکن بسویم که روز در شوق جام

دران خلوت که جانم عشق نیست نشان از عالم و آدم کجا بود سواد الوجه گرداری تحقیق کنیز بدست تو یک ره تجلی ضمیر پاک باید دیدش را	نه خوا بود آنجا و نه آدم که بودیم از نخبه عشق شنیم بخوان از تحت دل اسم اعظم اگر کوسه فرو ریزی تو از هم که کس اندر حرمش نیست محرم
<p>بدر و عشق خو کن قطب دین را منه بزرخس تیر عشق مرا هم</p>	
بغیر از عشق جان نیست کام از عشقش گر چه رسوای جهانم مرا سیب زمانه نیست جانی نمیدست و نخواهد دیدم گز زنده هر کس ز خاک تیره چون سر	نباشد در چنین ره اختیارم زر سوای ولیکن نیست عارم بغیر از سایه لطفش حصارم بغیر از چشم دل کس روی یارم مرا ز جیب نگار خود برآرم
<p>بسان قطب دین رو دل بدست آر که بندش را ز پیران یاد دارم</p>	
تا بدل نقش خیال رخ جانان دارم آتش کو که ترو خشاک جهان را سوزد نم نظر بر سر کوبش با امید فطری میکشد یار مرسته که در گردن است تا شنبه دم بگالتان جانش بوی	قطع امید من از دیدن خوابان دارم پر توانا تش عشقت که در جان دارم بخدا کی الم از جور رقیبان دارم خویش ترک وطن از کشش آن دارم بجو بدیل بسر کوی دمی فغان دارم

دیده تا دیده ز عکس رخ او یک پر تو	ای بساط طعنه که بر مهر درخشان دارم
قطب بین بال و پر محبت خود باز کشا	تا به بینند ملائیک که چه طیران دارم
تایکی طرفه نگار از دو جهان بگذریم	چه جفا که من از گردش دوران دارم
آتش دوزخ فردای قیامت نکند	آنچه امروز من از آتش هجران دیدم
با کشیدم ز سر کوی غمش در دامن	درست شستم ز خود و بردو جهان خندیدم
عرض کردند متاع دو جهان را بر من	محنت و درد غم اوز میان بر چیدم
برسیدیم بطواف حرم کعبه وصل	عمر باشد که ببال و پر خود تیریدم
آنکه میگفت حجاب ره خود قطب الدین است	راست میگفت ولی بند و رانشنیدم
نور رخت کرده است رهبری دیدم	تا من بی صبر و دل روی ترا دیده ام
کرده ام از هر دو کون کنج غمت اختیار	تا که ترا دیده ام از همه بریده ام
روی نکودر جهان گرچه بسی هست لیک	غیر تو کی در جهان روی کسی دیدم
تا گل روی توام در چمن جان شکفت	کی ز گلستان و هر هیچ گلی چیده ام
خود بزبان سیدنی صفت رخ خویش را	در نه من در دمنده تر تو پوشیده ام
از همه بویهای خوش هیچ ندارم شمید	منکه ز بوی ختن بوی تو بشمیده ام
قطب بین ضلالت نکرد عمر غریزی که داشت	زانکه در اوقات عمر عشق تو در زبیده ام
تو بمن نوازشی کن دل زار و ناتوانم	نظری بکن بسویم که روز شوق جانم

<p>دران خلوت که جانم عشق خست نشان از عالم و آدم کجا بود سواد الوجه گرداری تحقیق کنید بدست تو یک ره تجلی ضمیر پاک باید دیدش را</p>	<p>نه خوا بود آنجا و نه آدم که بودیم از بخار عشق شبنم بخوان از تحفه دل اسم اعظم اگر کو ہے فرد ریزی تو از هم که کس اندر حرمش نیست محرم</p>
<p>بدر عشق خو کن قطب دین را منه بزرخس تیر عشق مرا هم</p>	
<p>بغیر از عشق جانان نیست کام ز عشقش گرم رسوای جهانم مرا سیب زمانه نیست جانی ندیدست و نخواهد دید هرگز زند هر کس ز خاک تیره چون من</p>	<p>نباشد در چنین ره اختیارم ز رسوائی و لیکن نیست عارم بغیر از سایه لطفش حصام بغیر از چشم دل کس روی یارم سر از حجب نگار خود بهارم</p>
<p>بسان قطب دین رو دل بدست آر که بندش را ز پیران یاد دارم</p>	
<p>تا بدل نقش خیال رخ جانان دارم آتش کو که ترو خشاک جهان را سوزد منظر بس کویش با امید فطری میکشد یار سر رشته که در گردن آید تا شنیدم یگانگی جانان بوی</p>	<p>قطع امید من از دیدن خوبان دارم پرتو آتش عشقت که در جان دارم بخدا کی الم از جور رقیبان دارم خویش ترک وطن از کشش آن دارم بچو بلبل بسر کوی وی افغان دارم</p>

کرده ام عهد که بر جاشود اینجا بشم	را بخت بیج بهی بی ره جانان نروم
قطب من جان دیدار یار نماید ویدار	عهد کردم که ازین قول پریشان نروم
بکنج ناتوانی روی در دیوار غم دارم ز خود برگزیده ام نه آنکه از دست یافزارم ازان فندی که با درد غم او بهشتین گشتم کی از کس حرف عشق یار خود آمیخته ام گز مگو تا صبح فرو شو از دل خود حرف عشق را	ز دست محنت بیدار و دوران صدم دارم که از بجز وصالش روی بر ملک عدم دارم نشاط و عیش دنیا را بهیچیز قدم دارم سواد و فقر عشق وی از لوح و قلم دارم که از کجک قضایش ببدل خود این رقم دارم
بروز اید بر سوا می من بر قطب من طعنه	که من رسوا می شوم کی موای من الم دارم
بر سر آن کوی خالی نیست یکدل از الم لذت دیدار خواهی شربت مرگت نهوش لائق دیدار جانان چشم بیدار آده زنده میدارند زان مردان ز پیش صبح با و دیده بکشتا تا به بنی لمعه دیدار او آن زمان کوزانه بین من و صدامی صل خویش	گوینا اهل دلا زنا سو و دارند در و غم ز آنکه پیش از مرگ کس را کی گذارند در حرم و دیده عشاق کویش کی رسد شهابهم ز آنکه باشد وعده دیدار جانان صبحم آنچنین غافل مباش از فیضهای مبدع کلاک صفتش زو بنام آدم خاکی رقم
قطب من رو در طواف کعبه مقصود خودم	از وجود خویش گرم روی تو برین قدم
اسیر شوقم و رسوا سے عالم	ز بیگانه رسید ز آشنایم

ازان ابرو کمان بر سینه تیری خورده ام کمری ازان در کنج تنهائی بدیوار آورم روم نهیبا شدم می خرسند و در دل غم ازان دارم ازان رخ روی شاد می کینظر پیشیم نمی آید	که غیر از خون دل از مهر او مبرم نمی بینم که هر از می و مهر روی درین عالم نمی بینم که خود را در حریم وصل او محرم نمی بینم که یکدم دلبر خود را بخود مبرم نمی بینم
بروای قطب دین باد در دجنت و اماکن که کس را خالی از غم در نمی آورم نمی بینم	
کی بود جا در حریم دلبر زیبا کنم اینچنین که آتش عشقش ز خود بیگانه ام و عده دیدار گرفتار او و هر آن نازنین در میان صالش روز و شب ره میروم گر نباشد بر تو ویدار یار اندر بهشت من نه شادان از بهشتی ز تو فوج ترش	بمیان چشم دل خود بر جالش دارم عاقبت دارم که خود را از نیت رسوا کنم من روی بخودی امروز را فردا کنم بر امید آنکه روزی بر درش دارم ز آتش سودای عشقش در جهم جا کنم خویش را خود هم وصل یار خود بینا کنم
در فراقت قطب من آن قطره افشانم چشمم خویش را خواهم چه قطره محض آن یار کنم	
من کنم آنکه بخود از در جانان نروم گر بود خالی از انوار رخس گل چین پر توی از رخ او گرفته اندر و دوزخ تماشای رخ یار روم در جنت نی المثل گر کند آن یار به تنه مقام	در دل می کشم دانه در مان نروم تماشای گل از خانه به بتان نروم کافریم که بسو آتش سوزان نروم بی خدا من بسو روضه رضوان نروم خادم بیت شوم و جانب بان نروم

من بکوی کسے گند دارم جان برای سگان در گم او در فراق جمال آن دلبر به تیغ جنای آتش در روز شیشه زنده را زدم بر سنگ عاشقم عاشقم بر دے کسے نیست یکدم قرار و آرامم	که ز جانش غریز تر دارم بهر آتیار حاضر دارم چشم خود را ز گریه تر دارم سینه خویش را سپردارم بعد ازین مشرب و گم دارم سخن خویش مختصر دارم آتش عشق در جگر دارم
قطب دین را مدہ تو ناصح پند من درویش این ہنر دارم	
من ترک عشق بازی خوبان نمیکنم مردانہ وار بر سر کوش نشستم از فرق تا قدم ہمہ در دم از انجست بر شب مثال شمع ز سوز و گداز خویش بر قول و وعہ روز ازل میروم بہین تا پانہادہ ام برہ کعبہ جمال	احوال جمع خویش پریشان نمیکنم اندیشہ ز جور رقیبان نمیکنم از درد خویش نالہ و افغان نمیکنم چیزی بغیر اشک بدامان نمیکنم ترک وفای یار خسرا مان نمیکنم اندیشہ ز خار مغیلان نمیکنم
ناصر ملکوت قطب دین از عشق توبہ کن من توبہ از محبت خوبان نمیکنم	
منم کاندہ جان کیم دلی خستہ نمی بینم نشاط خندہ دارد ہر کسے با گلزار خود	زمانی خویش را از دست غم بنہم نمی بینم من محویدہ یکدم چشم خود بی غم نمی بینم

از هر چه گمان بری که آخر مار از دو کون سرگزشته از هر دو جهان طمع بریدیم	میدان یقین کز دستیم از هستی خوشتن چو ستیم با لب خوشتن شستیم
ز باد قطب دین گریزند باشیشه ز بدراشکتیم	
تا من دل شده از نادگیتی زادم حلقه ندگیت تا که کشیدم در گوش تا قدیم بر سر کوی تو نهادم یقین پر توی دیدم رخت بسوی تو کشید عقل بهوش و خرد و صبر قرار دارم زلف بر بادیده زانکه دلم بسته است	عشق در بادیه وصل تو شد آستادم از غم سو و دوزیان دو جهان آزادم نام و ناموس حیا در سر کویت دارم خویش را اگر بنایی بری بنیادم همه از شعله عشق تو برفت از یادم در نه چون زلف پریشان بدی بر بادم
قطب دین شیشه ز بد و دروغ خویش شکست مشمارید عسکریان دگر از زبادم	
ز قرب وصل تو هر گاه بهره رانم بهر زمین که خرامان می تو از منانم بخنده از دل بیت آب ندگی بارم زباده خم توحید ساقی باقی	ز بیم بعد همان سخطه ری خطر باشم نشسته بر صالت برگز باشم بود که غم قد او پای تا ز سر باشم نمودی خرم تا که با خبر باشم
ازان بد و غمت خو که نه قطب الدین که تا بد و غمت در جهان سمر باشم	

من نہ امیر و چین عیاشی شیدا شدم کشتن از جانب او بود که نیخواندم	عشق در روز ازل بود مگر او ستادم پس جوابه از سر آری و سبب دردم
قطب دین غم نخورد هر که خورد گویم من بسو دای غمش از دو جهان آزادم	
گر شود در ره تحقیق زبان جویم حد من نیست که گویم صفتی از دلش هست چیزی تحقیق هر کس را ند آری هر کس که طلبکار شود در یاد	کی توانم که صفاتش سر موی گویم انقدر زبست که راه بخش میجویم صفت ذات در از همه کس میجویم هر که باور نکند دست از دیشویم
قطب دین سعی کنان در او رجبت کرد می شتابد که از آن آب رود و بر جویم	
ماست سر خوش از می دلدار گشته ایم خلوت نشین کوی غمش تا شدیم ما پای طلب برادر تان ما داده ایم هر کس بستر وحدت ما پی کجا برد در جست و جوی روی دلارام خوشین	در کوی عشق واقف هر ار گشته ایم فارغ ز جور محنت اغیار گشته ایم از تیغ تیز عشق دل افکار گشته ایم کز خویش محو و فانی آن یار گشته ایم سر گشته در دو کون چو پرکار گشته ایم
گویند قطب دین غم عشق نالفاست آری ز عشق یار چین زار گشته ایم	
ما عاشق و رند من پرستیم نمی نام و نه ننگ و نه دنیا	با با ده پرست زان شستیم ما خود آنیم هر چه بستیم

نگینجہ باد میں در خلوت جهان بزم	از ان باد وصل او نیز از دنیا و دین با شرم
بجز الله که قطب الدین ندارد در کس دل بغیر مهران یاری که مهرش در کمین با شرم	
چو منم بزم صیل بار از خود بی نشان گشتم ز دست ساقی باقی چو خوردم کید و چپانہ بران بودم کہ محرم گردم اندر خلوت لبر نمی بینم در تعلیم وجودت صورت غیری	معنی سرفراز این جهان و آن جهان گشتم شدم از خویشتم فانی و باوی مهربان گشتم بجز الله که مبت بر گزیدم آنچنان گشتم نہان از محنت غیام بکلی بران گشتم
نیاموردم حل در راه جهان قطب من گزید کہ تازم بر برای تحقیقت محض آن گشتم	
ساقی بیار باد صافی و لاله فام زاهد کہ گفت بادہ حرمت بہت گفت ما میخویم ننگ دست جویش گر وصل بار بادت از خویشتم بہر	نان می کہ دار باندہم از خود علی اللہ دم برما حلال باشد و بر تو بود حرام جانی کہ غیر را بندہ در آن مقام از خویش بہر کہ در دین رہہ بود نام
ای قطب دین حسود اگر طعنت زند معذور در وارش کہ نمی دیدہ و نہ جام	
فاش میگویم و خواہم نہ رود از یادم در ازل پردگی خلوت جهان بودم انچنین کہ شہر عشق و لم می سوز یار کز دولت دیدہ ابر مرا بنوازد	کہ بسودای نعم عشق تو مادر زادم کز حرمش بچین دور و دراز افتادم عاقبت در دغم عشق و ہر بہر بادم من اگر سیر نخواہم سیر و بنیادم

<p>مرانی تاب جبران باشد و فی طاقت برش اگر خواهم بسوی او بروم با خویش موانع بهر منکر که رود آرم مرا غایتگر جان بست بخود و در مانده ام خواهم که از خود و از شایم</p>	<p>اگر آید میرم در رود افغان کنان باشم چه بخت است اینکه نگذارد که با او همچنان باشم نمیدانم که آخر چون شود و حیران باشم بدل برست گروم در وجود خود و نهان باشم</p>
<p>از آن آید بجان از هستی خود قطب و شایم که در راه وصال یار از صاحب یلان باشم</p>	
<p>امی دوست بامی پس عالم از بسکه بدل غم تو خوردم از دوری رویت ای گل اندام تا پای کشیدی از سر من خواهم به پریم چو مرغ سبیت بے یار تو گروم به کعبه بر یاد تو گر شراب نوشم چون نیت عشق تست در دل</p>	<p>تا که ز فراق تو بنالم باریک و صعیف چون بلالم باشد ز حیات خود ملالم در دست زمانه پا نیالم اما چکنم که نیست بالم چیز نمی بنود بخیر و بالم باشد خجسته که آن جلالم بسیار مبارک ست فالم</p>
<p>بشنو سخن ز قطب دین راست جز نقش تو نیست در خیالم</p>	
<p>کنج ناتوانی تا کی زار و خرمین باشم ندارم مهر بانه تا بگویم حال خود با او عجب نبود که ز در دل من کوه بگذارد</p>	<p>ز هر دلبر جانی خود اندر بگین باشم ندانم تا کی در دست غمهایش خنین باشم چنین کند آتش جبران آه آتشین باشم</p>

<p>بکنج صومعه هر دم مرا غمست دالم نصیب من همه عذر از غمسم بود برای در دهم خلاق مرهمی باشد اگر ز حال دل زار من تو بهنجری یکی ست بی رخ دلبر ناکش گل و خار</p>	<p>روم بیکده کاغذ شوم ز غم به غم چنین که میکشم از روزگار در دالم ولیک درد مرا نیست در جهان برسم به بین تو دیده پر خون و چهره زروم مرا که دل نکشاید ز گشت باغ ارم</p>
<p>بر تو قطب من از سحر یازا لکن صبور باش و بکنج نشین و درکش دم</p>	
<p>بگلزاری که نبود روی جانان خار میدام چو در بزم وصالش یکدی بی یار نشینم ز معشوق حقیقی خودش هر کس که داماند ز من بشنو حدیث و سخنی کن پیشه اسالک حدیث عشق نبود عین شکر و قافای نیمی که ز سر کوبیش وز در بر جان قافای</p>	<p>به ران راحت که بی دلبر بود آزار میدام من آن دم راز عمر خویش بر خور دار میدام من آن بید و لتی از پرده پندار میدام که من در دل سالک ازین بیار میدام که من او را تجلی رخ دلدار میدام من آنرا پیشگی از جلوه آن یار میدام</p>
<p>اسیر عشق قطب الدین بود از خویش دارم وگر یکدم بود با خویش غیاب میدانم</p>	
<p>نمیخواهم که یکدم بی رخ آن لستان باشم فروغ روی آن به خانه دل میکند روشن اگر یکدم نباشد پیش دیده شمع خسارش ز روی رحمت هر که نظر سوی من اندازد</p>	<p>وگر باشم در انسا عت ز عمر خود بجان باشم نخواهم بی رخسار خلعت آباد جهان باشم ز گلگشت چمن بر آرد از آب روان باشم ز ذوق و شوق او جامه در آن نعره نان باشم</p>

<p>چو غنچه ته بسته آغشته خوشت دل در تن نباشد اعتمادی بر تو ایدل بر سر کوش</p>	<p>از ان سیلاب چشم خود بر گنگ از غموان بنم گر عمری ترا حد کوی جانان پاسبان بنم</p>
<p>بکوش قطب من لاجرا حتما می گونا گوست از ان در کوی او دل را بدرش مهنان بنم</p>	
<p>بدل چو مهر تو ای یار نازنین در ام بهر کجا قدم از لطف رنجه فرمائی مباش در پی آر از برای خدا در ان زمان که رخ از زیر پرده نمائی خورند غم همه کس بهر دنیا و عقبه نشانده ام بر صدق استین در کون</p>	<p>خوشتم که از دو جهان تنی چنین در ام برای مقدم تو دیده بر زمین در ام که من رگ روش و در ان دل خیزم برای تحفه تو جان در استین در ام بدولت غم تو من بخ آن داین در ام فنا شود دو جهان قوت یقین در ام</p>
<p>نمیخیزم غم ایام قطب من هرگز براق هست خود چون بریز زمین در ام</p>	
<p>کی بود یارب که جان بر پهلوی جان کنم در جالش محو گردم فانی مطلق شوم گر حجاب او بنم در راه معنی بی گمان جان ندارد نذر عاشق در راه او اعتبار تا یکی در حبت و جوی مهر روی آن نکلا</p>	<p>بر گل رویش چو بلبل ناله و افغان کنم در حقیقت خویش با بیا خود یکسان کنم بگذرم اندر زمان از خویش ترک جان کنم خویشتن را در ره او زانجهت قربان کنم در هوایش خویش را چون گرد و گردان کنم</p>
<p>اختیار قطب من از وی مجبور کوی دوست اختیارش دست دارد هر چه خواهد آن کنم</p>	

هر چند که در دیده نا اهل بدیدم	
از آن در کوی آن لب قید دل گرفتارم عجب بود اگر از سر عشقش پرده بردارم رقیب دون بجای صل ترسد از سر دارم طبیبازان علاجی نیست بهر جان بیارم مرغبان خوشنیتن را بیده در راه دلدارم نبرده آنچنان دل را که دل از دست او آرم	نمی بینم ره دیگر بغیر از کوی دلدارم چنین کنز آتش سودای او هر لحظه میبارم اسیر عشق کی ترسد ز قتل خویش در کوش مریض عشق افتاده بکوی دلبر جانی بروناصح دگر ندیم ده در کوی آن دلبر کسی را نپند ده کورا دلی باشد بیست خود
دل مجروح قطب الدین ندارد چشم بهبود چرا که شعله شمشیر تر عشق افکارم	
دفا نوزم و با تو بجز ستم نکندم جوی محبت محبوب خویش کم نکندم بغیر خون جگر خویش چشمم هم نکندم عجب که روی بس منزل عدم نکندم که یاد طوبی و جور بهشت هم نکندم روم بجانب آن بادشمن کم نکندم	رقیب گفت ترا محرم محرم نکندم جواب دادم و گفتم که از سر غرت بشوق دوست اگر خون من کس ریزد چنین که آن بت عیار زانده زود خود بیک کشته خفا محفل بهوش بردار کند شوق نگارم مگردن افتاده
رقیب گفت برو قطب بن هر خود گیر سرم اگر بود ترک آن صنم نکندم	
بمعنی کی بغیر از یاد چیزی در میان منیم که گر یکدم نباشد خویش ما از خود جان منیم	در آن ساعت که دل را از رضان شادان نباشد خبر غم در دیش نیست محرم و بدیم

<p>نیک بنگر ز کج تابه کجا آمده ام برده با پیش نظر ساخته و لبه حائل بال بهت بکشا از هم در پروازی کن</p>	<p>وز پریشانی غفلت به چنان موجودم من چنین غافل و حیران تجا بل بودم ورنه می دان که عجب غافل و بس بودم</p>
<p>قطب بین را حقیقت نمود می افشا با چنین بهت عالی از تو بس خشنودم</p>	
<p>ای جان جهان آرزو روی تو دارم در کعبه دور صومعه و دیر خرابات اندر صفت طاعت چه بسجد به نشینم از بجز تماشای رخ خوب تو ایدوست حاجی بطواف حرم کعبه رود لیک</p>	<p>در سر موس قاطعت و تجوی تو دارم هر جا که روم دیده دل سوی تو دارم دل مائل محراب و و ابروی تو دارم در کوی فنا خانه به پیلوی تو دارم من کعبه مقصود سر کوی تو دارم</p>
<p>هر جا که رود قطب بین آید بر تو باز چون رشته دل بسته به رموی تو دارم</p>	
<p>تا از دل خود صورت اغیار کشیدم ما را سر و سامان کسی نیست هم کوی آن بار گرانی که ملایک نه کشیدند هر لحظه جو جان گریست تحفه جانان آن روز که جان در تن آدم بیدند پروانه صفت سوخته هم بال و پرین</p>	<p>بی هستی خود حیره دلد اربدیم با دوست بود سر سبز گفت و شنیدیم از دیده باطن بنگر چون بکشیم ایشان کرم هر نفس جان جدیم من لذت دیدار همان لحظه چشیدیم تا با پروبال تو بسوی تو پریدیم</p>
<p>فانی شده قطب بین در دیده حق بنیان</p>	

چون تو بر باد دهری لعل خودت بشکست طاق ابروی تو تا در نظر م طاق بود	عمر بر باد و جسم مایه ایمان چکنم دیدن طاق خیم ابرو و خویان چکنم
قطب بین از تو همین وصل ترا می طلبد با تو از همدی یوسف کفان چکنم	
ما می گز تو وصل ترا ملتس کنم دیوانه وار بدخ خوب تو شفقتم روزی که دیده ایم ترا آید آن بیای از راه بخودی بجزیم صال تو	کی غیر از وصال تو خیر می کنم فرزانه دار از تو ترا ملتس کنم ز آن صبح و شام ناله مثال حبس کنم محرم چو گشته ایم چرا یاد کس کنم
ز آن داد ما نمید بدران باد شاه حسن ای قطب بین مباد که فرایدین کنم	
چو تخم وصل تو در گشتل همی کام از آن زمان خرم راه وصل میخواهم حجاب راه دلا رام خودم مشک بکوی یار چنین پی نمیتوانم برد تم بود قفسی به روح من مشک	نه هجر او دیگر از عمر خویش بزارم که هست در راه دار وجود خودم بنمیش اگر از ره حجاب بردارم چرا که از غم سود و زیان گرانبارم از آنجست تبین خود شکست می دارم
تا نذر غمش از قطب بین جوی آثار گمان مبر که درین ره بخود گرفتارم	
یاد باد آنکه بآن دلبر جانی بودم ما چو آئینه ایمان و جهان پیش نظر	در حریم حرش دیده بدو بکشودم هر دو در آئینه بنگر که چنان نبودم

	انیس خلوت جانانه گشتم	
<p>چون خمیه زده در دل درو کرد بسویم گر راست بپرسی تحقیقت من ازویم چون قطره دریایی خداوندی اویم خواهم که رود باز همان آب بجویم با خود نتوانم ره وصلش که بجویم بجویش گم بادیه وصل بنجویم</p>		<p>یارب صفت لذت جانان بکه گویم خود جان ببتن بنده بیچاره و سیده منزله که من بودید قدرت جانان بنور عجب ارگو هر اسرار به چنینم منعم مکن ای محتسب شهر زمستی گو کرده پراز بحر من خویش بسویم</p>
	<p>خاک دل قطب الدین ازو یافته بود معلوم کن ای عاشق نادیده بویم</p>	
<p>نه هر چه نغیر تو باش ازو بسر دارم نخواهم از رخ خوب تو دیده بردارم درای این همه من ندیدم دگر دارم ز بسکه آتش عشق تو در جگر دارم ز شوق ذوق تو آنرا ز جامی بردارم کلاه فقر از آنکه که من بسر دارم</p>		<p>ازان زمان که خیال تو در نظر دارم چنان ره بوده وصل تو ام که در هم دارم نه کافر نه مسلمان نه مومن و ترسا بسوخت بود وجودم نه اندام دارم اگر ز عشق تو رفی بکوه گویم باز سرم ز افشایان بلند میگردد</p>
	<p>حدیث عشق کند قطب الدین خوابد کرد چرا که ذوق تو هر روز بیش تر دارم</p>	
<p>در بناشی تو درت ایلم دلم جان چکنم بافروغ رخ تو از مه تابان چکنم</p>		<p>بی رخ خوب تو اید دست گلستان چکنم گر نمائی رخ زیبای خود اندر شب تابان</p>

بجز تندی که آخر از وصالش شادمان گشتم	ز بجزش مدتی که با کمال درد و غم بودم
حدیث عشق از دل سرزد من داستان گشتم	بر آن بودم که سر عشق را پنهان کنم لیکن
حیاتی یافتم از وصل یار و زنده جان گشتم	بدم شرم و ده همچون گل لبال خشک بی باران
زبان جان من او گشت با او هم زبان گشتم	بسی در گنج غم بودم ز زبان از خلق رسته
چو دار قطب من دلداری جانی منزلت	
از آن برگردد دل بهر حالش باستان گشتم	
دل خنوت از آن با دیده خونبار می آیم	بکوی عشق هر دم با دل افکار می آیم
گرم صد بار اندازد درش ناچار می آیم	بجز تندی که از عهد فایش سرنمی بهیچم
از آن بخود بکوش خالی از اغیار می آیم	نمیخواهم که بیدم هیچکس چون جان من را
بامید خریداریش در بازار می آیم	خریدار بجز او نیست دیگر تا خرد و آقا
گواه عشق قطب الدین چه باشد بیدار	
بکوی او از آن با دیده بیدار می آیم	
ز خویش و آشنایان بگانه گشتم	بیار خویش تا همخانه گشتم
گهی شمع و گهی پروانه گشتم	بزمش که حریف گاه ساقی
میان عاقلان دیوانه گشتم	چو مجنون در هوای وصل لیلی
در آن دریا در یکدانه گشتم	فرورستم بدرباری حقیقت
چنین مدبوش زان پیمان گشتم	بدستم و او یک پیمان ساقی
کلید فقر را دیوانه گشتم	تو نگار گشتم از گنج معانی
شدم چون قطب من تا بخود از خویش	

	نمود روی خویش از آن آرمیده ام	
تا بوصلش آشنا گشتم ز خود بیگانه ام گشت روشن از فروغ روی او کاشانه ام میرود در مجلس هر خاص عام فسانه ام بر سر کوی فنا باشد از آن روحخانه ام کز شراب خم وحدت پر شده پیانه ام من یعنی مست از جام می جانانه ام		عاقلمان معذور دارندم که من دیوانه ام باید همچون گنج آمد در دل ویران شست گشته ام رسوای عالم در غم عشقش بهین نیستی باشد نشان عاشقان کوی او ببخودی گویم کنیم ای محتسب منعم کمن اهل ظاهر که بصورت می پرستی میکنند
	آتش سودای دل بر قطب من را گرفت ز آن چو آتش بقیر از عشق او بپایانه ام	
حال دل خویش باز گویم غمهای شب در از گویم پنهان دارم نه باز گویم می نوشم و در محب از گویم از روزه و از نسا از گویم با او سخن از حجب از گویم		ای دوست بیا که راز گویم آز روز که محرم تو گردم از بیم رقیب تر عشقت تو بر سر ناز باش تا من باز آید و هر خویش تن بین حسابی که در آید از دامن
	بنشین توبه قطب دین زمانی تا قصه جانگداز گویم	
بجهد تند که با دلداری جانان گشتم چو کار عشق سیه است رسوای جهان گشتم		بکوی عشق باری گرچه زار و ناتوان گشتم بران بودم که پنهان عشق بازم با جال گشتم

<p>بر صبح رو بدر که جان آفرین کنم هر دم در آورم رخ خوب نو در نظر خواهم جهانیان همه جانها بمن بند شبهما بخواب زگرستنت چو میرود</p>	<p>باشد که کیفص بخودش نهشین کنم شادان بدین جبت لاندو گیس کنم تا یک یک نثار تو ای نازنین کنم ز نزدی آه و ناله بران در چنین کنم</p>
<p>گفتی کنم ز وصل خودت شاد قطب من امروز آن نشاط و خوشی بهر آن کنم</p>	
<p>عنایتی کن و از خاک تیره بردارم بخاکپای خود ای یار نازنین که مرا عنان دل چو بدست تو داده ام جانان بیا و در دل تنگم بجای جان نهشین</p>	<p>که من بخاک مذلت بسی گرفتارم قبول در گه خود سازد و در تگزارم نگاهدار سر رشته راز اغیارم که بی جمال تو از عمر خویش بزارم</p>
<p>حبیب گفت که امثال قطب من چونی جواب داد که امثال بهتر از یارم</p>	
<p>جانان بیا که مهر تو از جان گرفته ام گشتم ضعیف زار چو موی میلان تو روز الست از کف تو باده خورده ام تا گشته ام جدا از تو ای یار مهربان بنمای رخ ز پرده که در انتظار تو در پرده همچو غنچه مروارید جو کل نام</p>	<p>نهشین درون دیده ام ای نور دیده ام از بسکه بار محنت هجران کشیده ام غافل نیم چو چاشنی او چشیده ام روز خوشی ز گردش دوران ندیده ام از بهستی وجود بکله بریده ام کز دست و دمی تو گریبان ندیده ام</p>
<p>دلبر شنید ناله و افغان قطب من</p>	

<p>برخورد از وصال دلبر خویش</p>	<p>این بود حال مرزا اہل کمال</p>
<p>قطب دین گرد وصال میخوای خویش زار زار کن چو بلال</p>	
<p>انچنان فتنہ رخسارت خوشیتنم بوی اومی شنوم و میدم از گلشن جان ہر کسی در بدر اندر طلب یوسف نزد ویک نفس از ملک جوم برین تا شگفتہ گل رویش بگلستان لم نام آراز سر صدق آیا تمہنسان</p>	<p>کہ ندارم سر موی خبر از خود کہ منم نک آید دگر از نافہ مشک خنم سر زده از دل من یوسف گل پر خنم خود و خنم میکند از خنم کسی یک خنم کی کشد دل سوہر را بگشت چنم چون بمریم نبویسید بر روی کفنم</p>
<p>تا بر آفر و ختم در انجمن جان آتش قطب دین سوختہ آتش آن انجمنم</p>	
<p>خدا ہم کہ ملک دل ہمہ زیر و زبر کنم بگدا ختم ز ہجر جو موی میان تو در آرزوی تقدیمت ای آرزوی جان آب حیات در لب لعل تو ظاہرست پنهان از ان شدم بدل در و مند خویش گر ویدہ سوی غیر تو یک رہ نظر کند</p>	<p>تا دورہ وصال تو پارہ ز سر کنم شاید کہ دست با تو دمی در گم کنم شبہا بدرد محنت و خواری بسر کنم جان میدم بیا کہ لب خویش تر کنم شاید کہ حرف و قدر عشقت ز بر کنم فی الحال دیدہ را ز سر خویش بکنم</p>
<p>گفتی کہ قطب دین کسی غیر من مناز گر جان بود ز مبر تو قطع نظر کنم</p>	

هر جا که جلوه میکند از ناز خویش دور است دور مرگ خود از خفا کین چون کس به بند خویش نیست سگ	صبر و قرار می برد از جمله دل هر چیز غیر دوست بود جمله دل دور است دور مرگ خود از یکدیگر گسل
<p>بنیویش باش در ره دلدار قطب من میباش از وجود خودت دامن خجل</p>	
ای زلفت سرکش تو مرا سر بلای دل از کوی تو سفر نتوان کرد جانی هرگز نمیرد آنکه خورد آب زندگی عمدست دل ز بهر تو در دست و ناتوان از تیرگی دل نتوان دید رسته تو	هر رشته از رشته بند می بپای دل پیوند زانکه گشت تیر شتهای دل وان در دهان تنگ تو باشد برای دل در شربت وصال تو باشد شفای دل زان روی سعی میکنم اندر صفای دل
<p>چون قطب من مقام دلا رام دل بود جان عزیز چون نه کند کس فدای دل</p>	
گر تو خواهی ز یار خویش وصال نه رسی در وصال آن دلبر جان خود را بنشمار جانان کن بگذر از قیل و قال و گداز مروی قیل و قال بدان نمی ماند این بود مال آن بود زرویم مرد باید که قطره خود را	در طلب یک زمان کن اجمال تا نگردد ترا ز خویش ملال تا شود وصل یار بر تو طلال همچو مردان بدست آور حال گر کند وصف مال کس دلال تو تهیدست مانده چون قمال غرق سازد درین بحر وصال

اگر تو مردی قطب من طالب است بر تو هستی خود را ز یکدیگر بگسل	
تویی که جلوه دمی صورت گل بلبل بهر لباس که خواهی همی کنی جلوه وگر نقاب ز رخسار خویش بر فکنی ز رنگ خار بهرون آوری گل تازه عنایت تو ز روز ازل بدش همرا تویی که فیض تو عامست بر همه اشیا	تویی که خویش عیان مشوی بصورت گل گهی حسن گل و گهی بکسوت بلبل ز جان جسد خلایق بر آوری غفل بباغ سرو سہی را تو میدہی کا کل که شد با سم تو موصوف صاحب دل تویی که قدرتت از گل بر آورد سنبل
جدا از تو نزد سوی باغ قطب الدین کہ بی تو اش نکشاید گره رسا غزل	
ایدل بکوش صوف کن عمر بی عمل یکدم مباحث غافل از احوال خوشتن بینی جمال دوست بهر جان فزونی جان را اگر دہی بنشیند بجای جان نفس تمیز زن ست ندارد صلاح گر آیدت بدل اثر فیض عام حق	زان پیشتر بکوش کہ آید ترا اجل خواهی براہ عشق شود شکل تو حل گر دیدہ دل تو ندارد در گسل و آنکہ بذات او رسد بیگان خلل غافل مباحث نیم نفس از سبک خل خود را نکاہد از مکن با بگ بی محل
پر در کن بجانب ولد از قطب من غافل مشو کہ تا کنی جان خویش شل	
آن سرو خوشخرام کہ از من بود دل	در باغ سرو میشود از قفا تشن بلبل

اسیر زلفت و خط و خال بایر خود شده ام تم ضعیف و دلم زار و جان نزار شده ز آب دیده من شد گناہ من پر آب ز عجب بر یار و دوستم خون شستم بیاد آن دو سر زلفت بر و دیده ما	چنانکه یاد نیاید مرا ز قال و قیل بیابہ بین کہ تو باور نیکنی بدلیل چنانکہ میدہم یاد از کنارہ نیل ہمین بود من در ویش را کثیر و قلیل شدند بخواب کہ بندند بند را چون نیل
---	--

بیابہ بین کہ ز روی نیاز قطب الدین
بر آستانہ او کردہ خون خویش بسبیل

ہر کرا چاشنی عشق تو باشد حاصل میشود زندہ جاوید یقین میدانم ہر کہ دور از گل رخسار تو باشد بیشک عاقل آن نیست کہ او را خود عقل بود آتش جذبہ عشق تو چنان میخواہم عشق در زیدن می خوردن متی کردن	باشدش بر سر کو تو ہمیشہ منزل ہر کرا مرغ دل از تیغ تو گردد بسمل ہمیش از زندگی خویش نباشد حاصل ہر کہ مجنون شدہ از عشق تو باشد عقل کہ ز ہستی سر موی نہ گذارم حائل پیشہ خود نکند ہیچ کسی خبر مقبل
---	--

قطب دین کہ تو بدیدار خدامی نازی
رشتہ مهر دل خویش ز غیش بگل

ندارم از دو جهان ہیچ غیر ازین در دل ز کوی یار سفر چون کنم کہ نتوانم مرا کہ از دو جهان جز درش پناہی مرا ز عمر غریب انقدر بس است اگر	کہ تیغ عشق ز دمنوع جان من بسمل کہ پای من بسر کوی انوشہ بگل کجا روم سر کوی کرا کنم منزل بعاشقان سر کوی او شوم دخل
---	---

در یک نفس میر و سلطان شو بسوی دوست	حاجت نباشدت بر صفت باده و سال
جان چیت بند راه تو امیر و پاکباز	بگذر ز جان که تا شودت عشق او طلال
در راه دوست قطب بین آن جان گذشته است زیرا که جان و دوست خیال بود محال	
هر که او را نبود بر در جهان منزل	رشته دل برو از مهر و وفا نش گسل
حاصل از عمر نباشد بخدا غیر صال	برو از مردی باشی بلیبر و مل
همتی و زردین ره که شناسی خود را	تا تو خود را شناسی ز تو نبود وصل
لذت عشق میر سید زهر بیدار	کز ازل تخم غم عشق نبودش در گل
قطب بین زنده جاوید باند عاشق لیکن آن عاشق مرست که باشد کامل	
ای در صفات وحدت تو عقل و فطال	هر چیز گویمت که توانی بود محال
حال تو نیست بر دل آشکار لیک	هستی بذات خویش تو دانای کل حال
هر چیز غیر ذات تو باشد فنا شود	کس را وین سخن ز سر حد قیل و قال
بدبخت آنکه دور باند از وصال تو	خوشحال آنکه یافت بوصل تو اتصال
بی صبریت پیشه عشاق کوے تو	جانها نثار تو که صبور می می محال
یارب چه مظهری که بخوبی یگانہ	در کل کائنات نباشد ترا مثال
تعریف ذات تو نبود حد قطب بین یک شمه از صفات تو گوید باطل حال	
بخون خویش درین راه کرده ام تعبیل	جفا و عصه کشیده بسی بفر جمیل

از نعمت آنرا که بگیس طلال شادی وصل تو به بند کسی از دو جهان قطع نظر میکند حال بدست آنرا که کی دیده ام تا نکند مرد حرام آنچه هست	نیت تحقیق یقین اهل حال کو بکند راحت خود پایمال هر که بود با چو تو باش اتصال مشکل کس حل شود از قیل و قال وصل دلا رام نگردد حلال
دیده کشاد دوست به بین قطب مین چند نشینی بدرش ماه و سال	
بیا که رفته ام از نقش خمر خانه دل بگرد و دار تو درانی دیگران باشی به پیش تیر ملاست نشانه دهن اگر شهمان جهان را خزانه با باشند فسانه غم مجنون گذشت آخر شد	همین غم قوم را مانده در میان دل هزار خانه کعبه بگرد خانه دل بزن که کیست نشانی باز نشانه دل خزانه بجهان نیست چون خزان دل مر از فکر تو آخر نشد فسانه دل
از روی ذوق از آن قطب مین خور و غم تو که در در عشق تو باشد مرا ترانه دل	
گشتم ضعیف از غم بهر تو چون طلال هر کس که از روی صال تو میکند خلن مرا بریز شمشیر تیر عشق این ره قیل و قال بیایان میرسد از قیل و قال ره بسو حال که بری	کزین ماند نقش نمونی بجز خیال ز اردو خف باشد بایک چن طلال و آنکه نماب عاشق مسکین جوج و حال چون جاندهی ست بدو ترا باشد اتصال بیزار باش در ره و بیز قیل و قال

<p>حال بادیکه ترا با دی و زهر بر گرد هر که از تیر غم عشق دلش افکار است</p>	<p>که ندیدیم که ز خود باز دهد کس بجال بحسب جانفش ز می عشق شده مالامال</p>
<p>قطب بن اگر طلبی هست دین کوی ترا خوشیتن را بگذار از غم عشقش جو بلال</p>	
<p>اگر خواهی که حل گرد ترا در کوی مشکل بچشم سوزیده میچاکس هرگز جمال او نباشد عاشق آنکس که تیغ عشق هر چه بوصلش کی رسد هر کوی خود در ماندگی دارد شبه خنجر عشقت حیات جاودان دارد نه بنید پرتوی در غم خود زان نازنین گز</p>	<p>بجز کوی غم عشقش مکن جانی که منزل جمال او اگر خواهی بیا کشای چشم دل خوش آن مقتول کور و دلربای او بود قاتل نخت او وصل او خواهی غم ز من خود گسل نمیر و مرغ جانفش هر که او را میکند سبل کسی کو بر سر کوبش ندارد پای خود در گل</p>
<p>بکوی خود نخواهد یار جانی اهل غفلت را مشوای قطب بن اگر طالبی از یاد او غفل</p>	
<p>من بچاره زان باشم همیشه پاسبان دل غم در دل خود را زان پاکس نمیگویم من بی صبر بارفته عنان اختیار از دست نباشد عاشقان را در جهان بی از دست خدا چون در دل پاکیزه منزل میکند دم</p>	<p>که میدانم که باشد گنج معنی در میان دل که هر کس را نباشد گوشه گوشش در آستان دل روده دلربای من ریت معنیان دل که ماه روی دلبر من زنده از آستان دل سر تسلیم زان رومی نهم بر آستان دل</p>
<p>اگر اهل دلی خواهد که قطب بن چه میگویی که میگوید حدیث عشق جهان از زبان دل</p>	

<p>دشمنان آشنار و را تو در ملک چو جان فدای یار باید کرد پیش از اتصال را نگان نبود وصال آنچنان یاری که است دست خود از جان بشود در راه وصلش مردود تو نه پنداری که مردان وصل آسان یافتند</p>	<p>سر سپهر گردن زن تا دلبست گرد خلیل مان بر افشان جان خود گزینیستی مرد خلیل داده اندر بیا و روان جان شیرین زین قلیل جان خود را بر بگمان گوی جانان کن سبیل همچو کس را نیست آسان آشنائی خلیل</p>
<p>قطب بن دیدار خواهی بر بلائین صبر کن در ره او نیست چیزی بهتر از صبر جمیل</p>	
<p>راحت دل چیست دلبر وصال هر کس بنگر که چنان می زید همت عالی بنگر مرد دار بیم ندارم که بدو نوح روم کیست که او طالب دیدار نیست در صفقتش فهم کجا پی برد</p>	<p>زندگیش نیست بدو اتصال آدمی از همت و مرغان بیال هر دو جهان میکنند او پائمال گر نه غمائی به بهشتم جمال کیسه مرغیت درین قیل و قال عقل شده گنگ خرد گشته لال</p>
<p>بگذر از هستی خود ای قطب دین هستی تو چیست خیال محال</p>	
<p>هر که خواهد که رسد در ره دلبر وصال هر که از جذبه حق هستی خود را بگنجد و آنکه از خدمت پیران طریقت نکند مردان سرده درین راه بمنزل نرسد</p>	<p>باید از هستی خود دست بشوینی الی دعوی عشق کند آنکه خیالت محال گر همه عمر بکوشد نشود صاحب حال گر ریاضت کند از دانش خود پنجه سال</p>

<p>بانمخت نزد عشق می بازم نقش غیر از ورق تر نشیم بر سر کوی تور قیب حسود بر نیاید ز دست او کارے هر که او کبر و گنہ می وزد نماوک آه من بسینه او هر که او طالب وصال تو نیست</p>	<p>دارم از شادی و دمعالم رنگ تا بدارم در و خیال تو رنگ با من و تفکار دارد جنگ سر خود را همی زند بر رنگ هست موصون با صفات پلنگ میرود رست همچو تیر خدنگ می گزیم از و بصد فرنگ</p>
<p>در فراق وصال تو شب می روز قطب بن ناله میکند چون جنگ</p>	
<p>دوری از و وصل تو ای رحمت جانم چه مبارک سفری باشد و فرج روزے هر کسی دید و برویت نتواند انداخت بی ریاضت نشود شکل کس هرگز حل پاک کن خانه دل را ز هوس ای سالک پاسان باش بگرد دل خود گره مردی اندرین راه درستی ز شکست تو بود</p>	<p>مشکلت بار فراق تو مرا اندر دل که به بند و به خواص سر کوبیت محل ز آنکه بسیار بود پده برویت حامل سعی و کوشش کن اگر مردی ای مقبل تا که دلبر کند اندر حرم دل منزل یکدم از آمدن دوست نگروی غافل هستی خویش درین بادیه از هم گسل</p>
<p>قطب بن صاحب دین درین ره شیک کس نه بیند رخ آن یار مگر صاحب دل</p>	
<p>گر تو خواهی دلبرت در راه خود گرد و لیل</p>	<p>نفس خود را دارا نده راه او خوار و لیل</p>

رقیب رویه از حسد زنده ما	کرشمه ز تو گر باشد از رقیب چه پاک
شدیده ام سخن خوش که قطب بین میگفت هر آنکه عشق نه ورزید نیستش اودراک	
دانی چیست گنج نهان در تیر مخاک نا اهل عاشقیت درین دهر بی ثبات در راه عشق خلق جهان دشمنان شوند خواهی که یار پرده زویدار خود برد وانکس که جرعه خورشید از شراب وصل می داند که هر که شربت وصلش چشیده است	یعنی که باد بر سر ایاب و هر خاک تو بر طریق خویش رود و در عشق پاک چون یار یار باشد از دشمنان چه پاک رو به چو گل تو جامه جان ساز چاک چاک ورزید بار محنت هجران شود هلاک بیزار باشد از می خمانه بای تاک
ای قطب بین اگر تو از اهل علامتی کو در فراق یار ترا آه دردناک	
بتظلم بدر دوست نمی روبر خاک سر بلند ی طلبی خاک صفت پست نری ز آتش عشق برود وجود خود و سوز مخفته تان کشتی روز خوشی که بینی	بهر از خسروی دهر بزر افلاک ورنه اندر ره او پست بانی جهان تا سوزی نشود عمل غشت از میان پاک لب نخذد اگر ت دیده نگر و دندانک
قطب بین چند خوری غم زبرد نیک جهان غم آن خور که نگر دی قیامت غمناک	
ای خیالت انیس خاوت تنگ روی خوب ترا کسے بیند	دل بسوی تو میکند آهنگ کو ز آئینه اش زواید رنگ

<p>از فرق تا قدم همگی عشق گشته ام هر کس بستر عشق کجایه بر دوسه ز راهد حسد بخور که تو خامی و ماتم سرسیت عشق در دل هر کس که جلوه کرد ارض و سما حجاب ره عشق نیست تا آنکه</p>	<p>بنگر بگویند گشته زبانم زبان عشق هم خود بیان کنم که منم نکته دان عشق و انا نمیشوی تو بستر نهان عشق آگاه و در زمان شود از تر جهان عشق دارسته از مکان هم از لامکان عشق</p>
<p>بنگر بیا بدیده باطن به قطب دین کوفایع از جهان شده اند زمان عشق</p>	
<p>آمد بهار گشت دل ننگ خاره شوق بس فیض و مبدوم که ز فیاض میرسد آنجاکه سر کشان مے عشق بهوشند ماشتگان خنجر به خونخوار و لبریم دیوانه و ارجامه جان چاک کرده ایم حاسد اگر چه منکره گشته باک نیست</p>	<p>وز هم کشاد غنچه خونخوار را ورق رقاص گشته هر طر فی سائک بحق زاهد تیرگی نتواند زدن نطق سرخ روی هست از انچه چون شوق مجنون کجاست تا برو از پیش سابق خز خار که و مد ز گل شو فناک دق</p>
<p>از کوی یار پای نخواهد کشید باز تا از حیات قطب بین باشد جوی رقی</p>	
<p>اگر تو سالک عشقی بجستی و چالاک مجز زاهد شهرای غریز ذوق حصور بیا میکده و بامی و هوشی ندان بین نماند در دل ناغیر مهر تو چهره</p>	<p>بنه بجاک در دوست روی خود برخاک که خود ندارد و با کس نخواهد آرمساک که میکنند گریبان شوق و لبر چاک بپاک کرده ام از غمیر خانه دل پاک</p>

<p>آه عاشق بگذرد وقت سحر از نه فلک سرفرو و آرد عشاقش بکاک نبات</p>	<p>باش دایم بر جدر از تیر آه اهل عشق ورز و نازند باشد آن گناه اهل عشق</p>
<p>دین دنیا خود ندارد پیش ایشان جرعتی قطب بن میباش از جان سپناه اهل عشق</p>	
<p>گشته ام زار و زار از درد پنهان فراق از غم دور و جدایی همچو مو بگدخم یاد آن روزی که باد لعل بودم نمشین هر کسی در جستجوی یار خود هر جا رود</p>	<p>کس مبادا همچو من گریان و حیران فراق زیر بار محنت و درد و فراوان فراق فارغ از درد غم داند و هجران فراق من کیجاست تا توانی بایده امان فراق</p>
<p>قطب بن از دل تمنای صالصالش میکند جان من باشد فراق او منم جان فراق</p>	
<p>گشتم ز راه مهر و وفا آشنای عشق هر کو گدای عشق بود باد شمع بود خوشحال آن کسی که دل خود به عشق داد شد با شاه هر دو جهان بر سر ریخت از ما پس غیر غم عشق محتب بودم بر آنکه عشق تو دوزم چو زاهدان</p>	<p>گشتم شهید و زنده شدم از بقای عشق باشند خسروان جهان آن گدای عشق ایوای آنکه نیست دلش متعلای عشق هر کس که گشت قابل و کشور کشای عشق ما را چونیت زیر بملت و رای عشق عشقم عنان گرفت و شدم در قفای عشق</p>
<p>از عقل خویش تاشده بیگانه قطب بن محرم شده بحق بخدا در سرای عشق</p>	
<p>کو بهی می که گوش کند داستان عشق</p>	<p>تا آنکه حدیث کنم در بیان عشق</p>

ای ترا لبها ملیح و عارض ز لطیف از جفای محنت هجران چنین بگذاختم از کثافت بگذرایدل گریه میخوامی صلا آرزو دارم شراب وصل تو در زخم خویش در بهار عمر گل چین در گلستان وجود در گلستان سخن بسیار کردم سیر	همچو گل از زیر پرده روی بنامی کز من آثاری نمانده گشته من زار و خست مرا نکته تاب این لطافت بر نیاید اگر کیف همدمی کن تا شوم که ساقی و گاه هم حرف پیش از آن روزیکه آید بر گل عمت حرف تا بدست آمد مرا حرف و سخنهای لطیف
---	---

قطب بین تنهانشین بخشین یار باش
نکته بامن همین گفتند یاران ظریف

عمر عزیز رفت هزاران هزار حرف آنرا که زاد مادر آیم باز مرد ما چون گلیم بر سر شاخ درخت چون لاله دماغ بود با عاقبت زنده خوش آنکه زرد روی نباشد فعل	حیف دروغ از من و تو بار بار حرف با هیچکس میان نبود باید حرف کو را دو هفته پیش نباشد حرف چرخ فلک که نیست و را اعتبار روز حساب صف مردان حرف
---	---

ای قطب دین بگویش که فردا بر تو خست
آنکس که شرمسار بود پیش یار حرف

گر تو مرد عاقلی شو خاک راه اهل عشق هر دو عالم چون طیفیل عاشقان کی است کاروان سالار این ره عاشقان اندر میگان گر قطب هر چون گدایانند در معنی شده اند	باش از آشوب دوران پناه اهل عشق پس برو میباش از جان نیکو راه اهل عشق مهر قلبت ز شود از یک نگاه اهل عشق خوش بود حال کسی که شد سپاه اهل عشق
---	---

<p>سلطان داد گستر عالی همی رسد چون گل شگفت ملک جودم ز خرمی یعقوب بوی یوسفی از پیرین شمید</p>	<p>جور و جفای گردش دوران تراوداع ای آب هر دو دیده گریان تراوداع آند برون و کلبه احزان تراوداع</p>
<p>چون بد قطب بین رخ اوشا گشت و ای عقل رهن دل و ایمان تراوداع</p>	
<p>بی رویو گره نکشاید مرا فراغ در اشتیاق رویوای منم کلغذا من رفتم از بر تو دماندی تو باز هر گره که باید بزم صبا تو میکنم</p>	<p>هر چند میروم تباشامی کشت و باغ بنهاده ام بسینه خود همچو لاله داغ بر جای عهد لب بگلشن نشسته ز داغ میوزد از فراق صبا تو اوم داغ</p>
<p>چون قطب بین سراغ تواند جهان کنم یعنی که من گفتم که ترا میکنم سراغ</p>	
<p>عمر تلف شد مرا حیف از آن ای دریغ حیف که تا میکنی باز دو دیده ز خواب تو بچوانی مشغول هستی که تیغ اجل تیغ اجل میکشد بنده آزاد را تو بنزد و سیم خویش غره مشو ز انکه مرگ غافل از آنوار یار بخیران گشته اند</p>	<p>پیک اجل سکینه غارت جان ای دریغ نخل حیات همه گشته خزان ای دریغ فرق ز هم که کند پیر و جوان ای دریغ از همه خالی کند ملک جهان ای دریغ کرده بسی سرنگون بخت شهبان ای دریغ مانده بخواب غم و پریشان ای دریغ</p>
<p>بیشتر از مرگ خویش قطب بین از خود میر بمبج مگو ز نیسار از غم جان ای دریغ</p>	

اگر حبیب بدوزخ جمال نماید	از سر هوای ریاحین برون کنم دریا
بر تو قطب بین از سوز در عشق منال که عمر باست که خواهانست ابد مراض	
از یازدست در دل من ذره نشاط بگذشت عمر من بغم و محنت فراق نمود بار در غم و اندوه روغن قانع مشو بغیر خدا در جهان هیچ کوته کن بدمن پیران و هر دست چون در ره طریقت پیران قدم نمی	زیرا که هست با من سکین کم احتیاط هرگز ندید هیچکس اندر جهان نشاط شاید در آید از ره شادی و انبساط تو مثل کاروانی و دنیا نیست چون باط خواهی که بگذری تو روان از پل صراط می رو با احتیاط که شمرطت احتیاط
ای قطب وین محبت ایام دل منه شاید که یار نیک کند با تو اختلاط	
دلم جدا از تو ای دوستانم از دو خط فتاده ام ز تو دور و دلم مایل شده بر زخم سحر خیزه ده تو بیل را بجلیس که نه ذکر حبیب می گذرد بیا بیدیه و بر مروان دیده نشین	چنانکه قالب بیجان ز جان ندارد خط ز سبزه و چین و وارغوان ندارد خط که گل شگفت ولی باغبان ندارد خط دل من از سخن این دکان ندارد خط که دیده بی رخت از مروان ندارد خط
اسیر سلسله زلف است قطب الدین و گزیر سود و زیان جهان ندارد خط	
ی آید آن نگار من ای جان ترا و دایع	شادی رسید محنت هجران ترا و دایع

<p>تجربہ کردہ جان بکفت دست خویش نہ خامی کہ او بقول انا الحق کشا لب عمریت با سبانی دل کرده ام بجد نہ تنفید کوس و دبدبہ عشق باریب</p>	<p>ساک چنیں شود ز وجود چنیں خاص منصور وار بر سر داریش بود قصاص شاید کہ ہمدم شوی از روی ختم زانرو کہ رنجہ شدہ در گوش او رقاص</p>
<p>از گفتگوی عام چہ پاکست قطب دین چون گشتہ بدولتش از بندگان خاص</p>	
<p>ہر کہ از ہستی خود گشت درین اہ خاص بہر جود و کرشمہ موج زناست دہم و مفران ہر چہ ز سہرا رخداد و یابی در عمل گر توانی کہ کنی اسی ساک ہمیکس تاب نیاورد فیوضانش را نقواند بہ سر کوی حقیقت برود</p>	<p>در بکفت آورد از بحر یقین چون غواص قطرہ ش غرقہ او گرد و شوار خوش خلاص در کنی فاش تو ترش سر زارت قصاص برود حالت دل گو بیکہ حاصل بخا زان سبب پیر میرند درین رہ و قاف ہر کہ بار ہر دین راہ ندارد خلاص</p>
<p>قطب دین گر ہو س در معانی داری پای از سر کن در بحر طلب شو غواص</p>	
<p>کجا روم ز در دوست چون کیم اغراض شدم بر آنکہ شکایت نویم از بخت قلم بہت من انگشت دار از ہم بخت طیب دہر ندارد علاج درد فراق چنین کہ آتش سوزان عشق میوزم</p>	<p>کہ دل بریدہ نگر دوز مہر ش از اغراض کہ یار از من درویش میکند اغراض رو انداشت کہ در دلم بر ہم بہ بیان جمال دوست رہاند مگر از اغراض دوای درد دل من مگر کند فیاض</p>

فروغ چہرہ جانان تجلی میکند ہر دم اگر خواہی حال دست باد و غمش خو کن اگر خاری خلد در پامنال نذر رہ و شش بیچ از تیغ عشق او سر خود در رہ معنی طواف کعبہ مقصود خود آنکس کند بیشک مجرد آن کسی باشد یقین در عالم معنی	ولیکن کو کی بنید چو بند نور عرفان مجاز میچسپس ہرگز علاجی بہر در نمان کہ آخر بشکفد یک رہ گل از خار غیلاش کترین خنی شہیدان باشد اندر رہ فرادش کہ گرد عالم ہستی نگردد گرد و اما نش کہ دست آرزوی نفس نبود در گریبان
---	--

بنالہ در شب ہجران ز در عشق قطب الدین با میدی کہ خواہد دید روزی جانان

مردان نیست کہ بیار کند اسواش لذت از عمر نمی بیند و ایمان بہر فرسد کس بطواف حرم کعبہ وصل منع روحش نہ کند جانب لبر پرداز ہر کہ از بندگی نفس نگردد آزاد ہر کسی را نہ کنی محرم خود در رہ عشق ساکی کہ اثر فیض خدا قص کند رہروی گذرہ تحقیق نشان می آرد	مرد آنست کہ دنیا نہ کند پامان ہر کہ شد آہ دل سوختہ در در نمان لطف توفیق ازل گر کند اقبالش جذبہ عشق خدا کہ نبود در ہاش ولبرش از سر خلاص نباشد ہاش نکنی تکیہ بر آنکس کہ ندانی حاش و آنکہ افسردہ و ناقص نبود حواش باید از یار فرو تر نبود اما ش
---	---

نہ کند تکیہ بر اعمالش خودش قطب الدین را آنکہ بی لطف ازل بیچ بود اعمالش

خواہی شوی از ہستی مہیوم خود خلاص میکش بصدق با ملامت زعام و حاکم
--

چون نیست محرمی که بگوئیم راز خویش مشغول هر که هست بکاریت در جهان تا عکس او در آئینه دل فکاده است حاجی تو راه کعبه مقصود را نورد از آتش محبت او خویش را گذار زاهد طواف روز و شب از روزه و نما گویا که بے بعشق حقیقی نبوده است	ما سیم و گوشت و غم دلموار خویش ما کار خود گذاشته بکار ساز خویش دار ستیگیت پیشه مادر نماز خویش چندین مباحش غره براه حجاز خویش چون شمع میگدازد سوز و گداز خویش خافل مباحش بجز خدا از نیاز خویش بیزار هر که نیست ز عشق مجاز خویش
--	---

هر چو قطب دین از کسی خوش نوا بود
از عاشقان نیازم عشق ناز خویش

رسید عشق و دلم بر گشت آزادش ندارم از دل حیران خود دیگر چیز نهاد بر سر دنیا می دون جو مردان پا چو مرغ از پی پرواز بود آهنگش اسیر عشق شد و کار او در گون شد به بند بندگی نفس بود و دامن بند	خیال نقش دو عالم بر دایه اویش بکوی عشق نداختم که تاجه افتادش طلاق داد و با چون ندید بنیادش بدام عشق نیت ابرو صیادش کجاست تا که کند عشق دوست از نادش خدا ز بندگی نفس کرد آزادش
--	--

کسی اگر در تو احوال قطب دین پرسد
بگو که کرد قناعت بدانچه حق دادش

خوش آنکس که بدرد عشقی پرورده شد جان جال یوسف خوبی که از چشم تو نباشد	مباد از نده آسجانه که نبود درو جان اگر دیدار او خواهی بر آرزای کفایت
---	---

<p>تو شہ این راه چون دیوانست بگذر از عقل و خرد دیوانه باش</p>	
<p>قطب دین از مفلسی غمگین بشو چون صدف قانع شو و پروانه باش</p>	
<p>اے دل بیا و آئندہ در جہاں باش خواہی ز وصل یار شوی سرفراز و بہر لیل و نہار ذکر خداوند خویش گو خلقان اگر ز تفرقہ از وی جدا شوند چون ہر چہ بہتہ و ہم و خیالت در جہاں خواہی کہ تہ قلب تو چون کمیہا شون</p>	<p>بگذر ز تیرگی و چو آب زلال باش در زیر بار در ز غمش پائمال باش از گفتگوی کار جہاں گنگ و لال باش کن یاد و وصل او و با و اتصال باش مردانہ دور ازین ہمہ و ہم و خیال باش از جلن بریدہ خادم اہل کمال باش</p>
<p>ای قطب دین خموش شو از قیل و قال خویش فانی بکوی عشق توبی قیل و قال باش</p>	
<p>جلوہ یار کہ در اہل جہاں زداش ہر کسی را اگر از شعلہ او دہن سوخت چون گیاہی شدہ بوم ز غم دوری او شعلہ عشق وی اندر ہمہ جا میگردد ہر کرا اہل دلی دید ز خود دارستہ دوش آورد صبا از طرف گل بوی</p>	<p>اول اندر دل غمدیدہ مازداش در من سوختہ بی سرو پا زداش روی نبود درین شاخ گیہا زداش ناگہان آمدہ در اہل فہارداش اندر اقلیم وجودش ہمہ جازداش در دل بلبل بیچارہ چہا زداش</p>
<p>از ذوق رخ آن یار یقین قطب الدین شعلہ بود کہ در خرمین مازداش</p>	

یار را با هر کس که الفتی باشد و لیک شیوه مهر و محبت چیست و نلی ساکنان زیر قرقه چیست چندین رشته ز نار تو تا یکی افسرده خواهی بود اندر راه عشق	هرست الفت یکبخت در مهر و می سر از خویش انگه باشد یکبخت هر یار را با یار خویش زود تر گرد وصل او خواهی بر ز نار خویش اگر ساز از آتش عشقش بر و باز از خویش
---	--

قطب بین در راه معنی مهر و می آمدن
روزیان در بند در راه وی از گفتار خویش

ساکب بیاد و دره عشق اهل دیده باش چون روی دوست را بر یقین اهل دیده باش عشاق می ز دوست دلا رام می خورند از راه بخودی هم از خود بریده باش این راه هیچکس بعلایق نرفته است پشت رقیب خم شده از یاد کردگار	از خود بریده باش و بیار آرمیده باش ایدل بکوی دوست تو هم اهل دیده باش گر عاشقی تو هم قدحی در کشیده باش گر مرد قابل تو هم از خود بریده باش گر وصل یار بایدت از خود جبریده باش پشت تو گو ز بار امانت خمیده باش
--	--

ای قطب بین چو یار بر بند التماس
تو در پناه شاه جهان آفریده باش

ای دل اندر عاشقی مردانه باش آشنا شو با همه خلق جهان عشق بازی کن ز رسوائی ترس بگذر از هستی خود گر عاشقی اندرین ره عقل کی آید یکبار	پیش شمع وصل چون پروانه باش تا توانی از خودت به گمانه باش گو حدیث عشق تو افسانه باش و انگه بایار خود همچانه باش ببخود از جام می جانانه باش
---	---

	<p>بیدار کن ز خواب دل خویش قطب دین غافل مباش یک نفس از کردگار خویش</p>	
<p>دوق شوقی نبود در دل او از پیش کس نه بیند که اندر دوجان میشناس بنود میل تماشای گل و گلزارش خوش بود حال کسی کوشده بر خورده اش که ترانیت مد او ای دل انگارش هم مگر در غم عشق کند تیارش</p>	<p>هر که از ستم یار بود از آرش جرحه از می معشوق هر آنکه نوشید هر که در بزم وصالش نفسی با او بود چلوه یار به از ملک سلیمان باشد ای طلبید از سر بیاغم عشق بود در دما شوق پذیرد ز علالت دریا</p>	
	<p>قطب دین کمیت درین آه بگو طالع آنکه در راه حقیقت بود از خود عمارش</p>	
<p>زندگیم عشق با دروغ در دهان گویم اوست چو جان میان جان پیکر گویم از تن بیجا صلح نام و نشان گویم عشق چو پیداشده کون مکان گویم گر نبود در دهان تیغ زبان گویم چهره خوب در شرح بیان گویم</p>	<p>عشق در آمد بجان دل بیان گویم رفته برون جان ز تن آمده جان من آتش عشقش بسخت بود وجود تنم گویم مقصود چیست عشق دی از هر دو کون گشت زبان و دلم مدح و ثنا گویم هر چه گویم از او هست ازان خوبتر</p>	
	<p>مرد ز خود قطب دین جانفش بجان رسید زنده بجان چو شد جان میان گویم</p>	
<p>بیگمان شد محرم خلوت سرای باز خویش</p>		<p>هر که آید پیر در برده پندار خویش</p>

<p>کنم همیشه بخود با خیال تو سخنان نمیرود نمنسی چون خیالت از نظم بیانک عالم قافی خیال و خواب بود نیمخیزم غم دنیا و آخرت سمر</p>	<p>ز فکر عشق تو بیگانه گشته ام از خویش از ان شود تو بهر لحظه ام محبت بیش برون کن از دل خود مهرش ای مال اندیش چرا که عشق دلارام خویش مرا کمیش</p>
<p>گو که بگذرد از کوی دوست قطب الدین کجا رود ز سر کوی بادش درویش</p>	
<p>حلقه بند گیش هر که کند اندر گوش گرم کن ملک وجود از شر جذب عشق هر کسی را که گدازد شر جذب شوق گر نبودی می و معشوق حقیقی بر کار مردی آن نیست که از عیب کنی خود را پاک</p>	<p>باشد از جام می عشق دما دم در جوش گرمی عشق کند راه طے و تو مدد هوش در ره عشق نباشد بخدا کیجو هوش عاشقان سر کوش همه بودی خاموش برو از هر درهی عیب کسان را می پوش</p>
<p>قطب دین نیستی آمد شرف قرب خدا کوششی میکنی و در نیستی خود میکوش</p>	
<p>پویند کرده ام دل خود با نگار خویش صبر و قرار از من درویش برده است چون آید آن نگار رو بهوش من تمام زان یار دلنواز شکایت نمیکنم خواهم تمام دیده شوم عقل گویش جز آنکه ممکنست بران در غار تو</p>	<p>وز دست داده ام همگی اختیار خویش یکدم نمیکند از دم او برقرار خویش نزد امان که نمیش اندر کنار خویش این شکوه میکنم مگر از وزگار خویش کز راه دیده دید کنم روی باز خویش میسند و میگرد از که بنی عیار خویش</p>

	گنج خود شناس اگر مری نهان خویش
<p>تا که این ناله ام رسید بگوش جام از دست یار خویش نبوش عاشقا نزار جسته جوش خویش شدم از شوق از خود بیوش وز همه قال و قیل لب خاموش دست بایار خویش در آغوش</p>	<p>در خرابات عشق بودم پیش که بیا عاشق خسرا باقی تا بدانی که صیت لذت عشق چون بگو شمر رسید این آواز گشتم از بهستی وجود خلایق در حسرت وصال بستم</p>
	<p>کمر ترا وصل یار می باید دین و دنیا چو قطب بین بفروش</p>
<p>خواهم بود مدام دوستم بگوش گویند نیکوان جهان جمله احسنش آن کسیت در جهان که کند فرق ازینش باشد حجاب او همه از او منش با او شربت خواست کمر و زلفکش کوته مکن تو دوست ارادت زوانش</p>	<p>آن دلبری که سیر نه گروم ز دیدنش چون خوبی و لطافت او را نظیر نیست چون قطره به بحر وصالش یکم شدم آنکس که دور ماند ز سرش گناه است آن را که نیست در دو وصال صیغش خواهی وصال خدمت پر طریق کن</p>
	<p>چون قطب بین هیچ سر از ام سر خویش گر بادیست که خورشید بچینی ز رخمنش</p>
<p>که میروم در بهت آب دیده نهان پیش بیا که در قدم تست صحت درویش</p>	<p>کجا روم ز سر کوی تو من درویش دل ز هر چه تو مجروح گشته و بیمار</p>

<p>کنج خلوت تاریک بنشین شاید آن لب سوز مسلمان نگیرد و کسی کو عشق او در زو بغیر از گفتگوی دلبر خود عاشق صادق مرجان بگذرد اما از دل اگر دیدار میخواهی اگر تو گوهر نایاب میخواهی بست آری رقیبان گریه بسیارند ما را از آنچه غم باشد</p>	<p>کنند یکاه روشن خانه از نور شید تابانش برو تحقیق کن یک روز احوال پریشان ندارد در دوش مهری فکری نیست در جانش ندیده بچکس سرگز که باشد جان و جانانش در آن دریا فکن خود را که پدید نیست پایش چونی بسیار شد آتش قند از خویش در جانش</p>
<p>ز شعر قطب وین نام یقین انکار میدارد کسی کو بیشک شبهه خلل باشد در پایش</p>	
<p>روی بنما تا به بنیم گرمی بازار خویش سر زاری آفتاب از مشرق جانم که من چون جواب از تو طلب را بن ترانی آمده قطره منصور در بحر تو گم ناگشته بود</p>	<p>مهری در وی فرست از لعل خسار خویش مانده ام مانند سایه در پس دیوار خویش مخویشم کن که یادم ناید از اظهار خویش زود نا احمق تا بری روزی و را بر در خویش</p>
<p>قطب بن رانا امید از بحر خود و من آیت لا تقنطو خود گفته گفتار خویش</p>	
<p>ای نبو میدی نکلنده زخده در میان خویش گر بعضیان کرده عمر عزیز خود تلف هر چه دشت از توبه هر مرد خدا را آبروست از در او ندر آد توبه کن مردانه وار</p>	<p>صدق پیش آور مشو نو میدار رحمان خویش توبه کن پیش از اجل مردانه از بعضیان خویش قطره آبی بدم از حمت رحمان خویش وز میره آتود گیمه پاک کن دامن خویش</p>
<p>قطب بن کنج معانی با توبه پنهان آمده</p>	

<p>بکوش گریز جوانی و پسند من کن گوش بنیم جرعه خلاصی ز غول شستن و دهرت دست مدام میسر شود چه خوش باشد نهان بر دره تحقیق و لاو بانی باش تن ضعیف و رخ زرد و دیده پر آب چو برگ کاه ز هر باد بر نخیل ز جاس بسان دیک بخوش دیگر مرز نه سار نگو میت که همه وقت استقامت و زار</p>	<p>مباش کامل و چندا نکم ممکنست بکوش مباش نماند از لطافت پیر یاده فروش ز دست دوست لبالب پیاله نوشاوش عصار کف بنده و دور کن رود از دوش چنین معاش کن ارباعا قلم حسب هوش چو کوه پای بدامن کش و نشین خاموش مکن تو غفلت و در دغل خودت میخوش مثال سحر گوی شورش کن و بخروش</p>
--	---

همینست پند و نصیحت که قطب بین گوید
اگر تو مردی پسند او بچنان نباش

<p>کسی که ز شربت دیدار او بزم بود و عاش هر آنکو قطره از جام و صدمت خورد و بشوشت بتی که ز غایت خوبی بهر کس نام دل گردد بود او را و صبح و شام شتاق و فوج و بین با سز زلفش اگر چه هست دامن جلد و لبا دی که ز لطف خود بنوازم آندم چنان باشد</p>	<p>نباشد دیگر اندر هر دو عالم صبر و آرمش چگونه حال آن عاشق که دامن برود و عاش برو جان ز شارش کن که شاید کنی زارش شده ام نکویش در دامن من بنده نامش ولی مرغ دل من بود و عجب افتاد و در دوش که من جان میکنم آندم فدای لطفش</p>
--	---

کسی چون قطب بین که جان نواز در در جهان
نباشد از فصاحت و یار خود هرگز سزا عاش

<p>دلا کوته مکن یک خط دست خود ز دامنش</p>	<p>مکن خود را پریشان چون سز زلف پریشان</p>
---	--

علاج درد خود زان و لیستان پرس		
فوق وصال یازد بر لبی بصر میرس	دوبلی بصر بصارت اہل نظر میرس	
عالم گرفته پرتو انوار آن جمال	انوار آن جمال زہربلی بصر میرس	
ای ہمیشین میرس تو احوال درون	سیلاب دیدہ بین و زخون جگر میرس	
از چشم سر توان لمعات جمال دید	انوار آن جمال زہر چشم و سر میرس	
ہر کو سفر نکرد بکاک وجود خویش	حالات ملک باطن لطف سفر میرس	
ہر کس ہر آنچہ دید از دیدہ ہر نشان	آزار و محوی ز خیر و گد میرس	
اسرار عشق یازنہان نیست قطب بین		
این رفر بس نفقہ نہ ہر پنجہ میرس		
جانان بیا و بامن بیچارہ یار باش	یعنی زسوی ہر و وفا یار غار باش	
جانم ز تیغ ہجر تو مجموع گشتہ است	نیکو بیا و مریم جان نگار باش	
چون صد ہزار جلوہ بود ہر زمان ترا	کو دیدہ بہر دیدن تو صد ہزار باش	
تا چند بتیوار بود دل ز اشتیاق	یکدم قرار بخش دل بتیوار باش	
ترا بدید و بصومعہ ذر عشق ز من	باز نہ خشک خویش سہ ذر کار باش	
چون بہت کوتہ تو ز نقش نمیرسد	آشفتمہ ہمو طرہ مشکین یار باش	
عاشق بیا و ہستی خود را ہمہ بسوز	در بو تہ گداز تو صاحب یار باش	
تنہا درون خلوت تاریک تا بکے	بامن بیا و منوس شہادت یار باش	
خواہی کہ کینہان بر ہی از وجود خویش		
چون قطب بین براہ طلب خاکسار باش		

من مبلر انس دارم روز سامانم میرس	لی سرو سامان بود کسری بود
قطب بن در راه صلاحت جان دل در نیست	نیست جان دل بدستم از دل و جام میرس
از دو جهانم مویس نیست بس شب به شب ناله کنم چون جرس نیست مرا از تو خبر این ملتس وصل تو خواهم تو ای دادرس منع دلم میزند اندر نفس آنکه بود با چو توئی یک نفس	ای مہ من وصل تو دارم مویس بر درت از آرزوی وصل تو وصل ترا از تو طلب میکنم داد تو خبر تو کنم بر درت بهر موی سر کومیت مدام از دو جهان بیج نخواهد گمر
تا ندید جان ز غمت قطب بن	از سر کومیت نکشد پای پس
فروغ روی جانان از جان پرس نشان بخودی از عاشقان پرس اگر پرسی زمیر کار روان پرس بروز خسرو صاحب قران پرس حضور و مجلس از صاحبان پرس نشان در دوش از دلخشان پرس ز من احوال دردد گیران پرس	نشاط وصل گل از ببلان پرس چه پرسی حال دیوانه ز عاقل میرس از بخیر از ره نشانی چه داند ملک داری گدائی ندانند لذت دیدار بر کس چه پرسی تندرستان را تو از درد میا پهلوی من نشین زبانی
مجوی قطب بن از کس دوائی	

ہر کسی گرچہ بود در طلب دست آویز من بخیری دیگر اند دوست خود ہم جا طفل گر پیش معلم نہ داند ہر علم بلبل از شوق محل را کہ کند روزی چند	دست آویز من از زلف پریشانم از فرہ و رخ اور زندگی جانم طفل دل چون سبق از عشق گرفت آنم ناقیامت ز غمش نالہ و انعام
---	--

قطب بین کی طلبد در شب یک چرخ
پر قوی از رخ آن شمع شبستانم بس

ما را بغیر تو نبود المتجا بکس شہا بکنج خلوت تاریک خوشیتن تو بادشاہ سنی و معنی او خواہ تو خواہم بوصل خویش و شادمانی آنکس کہ خیر راہ تو را ہی دیگر رود حیران از آن کہ دران در عشق نیست	وز کس بغیر تو نکند ہمچ طمس می نالم از فراق تو ای یار چون جیس ای بادشاہ حسن بفرماندہ برس تا در میان حجاب نماند پرکس ناقابلیست ویران نیست خیر تو چون از دو کون بہت مون عشق بس
---	--

چون قطب بین ہر دو جہان ترک گر کنی
شاید شوی بدلہ و ولد یا بمنفس

ہنشین از محنت بیدار ہجرانم میسر راہ وصل یار را پائیان نباشد چون پدید در دہ باشد چون شفیع عاشقان کوئی در دو بودم تا بغایت از وصل یار خویش ہر جہ بود از دنیا و محبتی ہر دامن یاد	مردہ ام از ہجر یار خویش در مانم میسر میروم بنجوشتن از پیش و پائیانم میسر من خوشم با دور و بیداران تو در مانم میسر ہنشین گشتم بیا خود ز حرامم میسر فانی مطلق شدم از کفر و ایمانم میسر
--	--

	در نایدت یقین که بود را یگان هنوز	
<p>یادشاه و دوجانی و نمیداری ناز بنگی دارم و بر خاک درت روی نیاز که برویم در خود را بکن ای سبوت فرار محم خلوت خویشم کن و بانبده بساز کشتی ده که کند سوی حریت پرواز روی بنای که منم رخ زیبای تو باز</p>		<p>بی نیازی تو خدا یا تو ترافیت نیاز دو صفت هست مرا کان تو ندانی یقین بصفت های خودم بارده و عرض پذیر دل از پر تو دیدار خودت روشن کن منع روحم که گرفتار تن چون نفس است در ازل از کف قدرت جویدیم از دست</p>
	<p>قطب بین بنده تست از تو نوازش خواهد بنوازش که قوی باد و شه بنده نواز</p>	
<p>کوزده خیمه در اقلیم دل جان امروز چکنم روشنی مهر درختان امروز نروم بهر تاشا به گلستان امروز دل کجا میل کند یوسف کنگان امروز دیدم کافقادر مرا بر رخ جانان امروز نه دل و دین طلبم نه سرو سامان امروز</p>		<p>ای نم گشته خلاص از غم حیران امروز گشته روشن دل جانم ز فروغ رخ او گل زساره او در چین جان چو شکفت یوسف حسن حقیقی ز دلچسب چون سرزد از غم سود و زیان و دوجان و دارم سرو سامان دل و دین همه دادم برباد</p>
	<p>دین عجب ترکیه به قطب من می پندارم خود بر فتنه زمیان و شده حیران امروز</p>	
<p>پر قوی از رخ او مایه ایمانم بس تخم دروغم او دلدل دیرانم بس</p>		<p>بر سر کوی فتنه جلوه جانانم بس دیش و شادی جهان گرچه زمین برین است</p>

<p>آن کسیت کا درد و گریہ جانب تو باز گر صد ہزار بار رود اورہ حجاز</p>	<p>قمر تو ہر کر کہ براند ز دور گشت کس بی عنایت تو بجائے نمیرسد</p>
<p>باشد نیاز بد در جانان شمع کس مغور قطب دین نہ شبی تا کار نہ</p>	
<p>بگرفت غمت غمناکم امروز پشمرده و نا توانم امروز مے میرم و نا توانم امروز افتاده و نا توانم امروز سزاقبدم چنانم امروز انقص ز خود بجایم امروز</p>	<p>از حجب تو نا توانم امروز چون شاخ گیاه و شاخ بی نم چون ماہی دور مانده از آب بر خاک چو مرغ نیم بسمل وسی لاله کہ بود و غایع بر دل شرحت چه دہم ز نا توانی</p>
<p>بنامے قطب دین جمالت باشد ز تو چشم آہم امروز</p>	
<p>نہ کشیدہ ام کہوی تو از جان جان ہنوز آخر نشد ز عشق تو آن داستان ہنوز دارد ہوا می وصل تو روح روان ہنوز آن درد کے ہرون زود از استخوان ہنوز بالا بود مقاسم تو از لامکان ہنوز برتر بود حدیث تو از عمر آن ہنوز</p>	<p>جانان بیا کہ مر تو دارم سجان ہنوز تعلیم دادہ روز از دل اتان عشق شد عمر با کہ از تو جد گشت روح لیک روزی کہ درد عشق بقالب رسید کی گویمت کہ جائے تو عرضست یا سما وصفت بصد زبان کندار عمر با کسے</p>
<p>گر قطب دین برآہ تو صد بار جان</p>	

بر روی هر که در عجز و معرفت شد باز گداخت هر که تن خود بر زیر بار فراق نیاز پیشه خود کن که در ره تحقیق بکوی عشق قدم نه اگر مجاز بود عجب مدار که رسوای دهر گردم من	توانم آنکه سو یار خود کند پرواز شود بد لب جانیش عاقبت میلان ندیده ام بخدا هیچ چیز به نیاز رسی عشق حقیقی تو عاقبت رجاء چنین که طفل شرکم همیشه و غماز
بعوت و حرف بی پایان میرسد ره عشق بکوی عشق یا قطب بن جهان در باز	
در ازل بکیر ترا دیدم طلبگارم هنوز خود بخود تو خیم محبت کاشتی در جان من دید روزی دیده دل بر تو دیدار تو دلفگارم ساخت منع عشقت از روز ازل تا می عشقت بکام جان سیده قطره نیستم غمگین بخلوت شادمانم آنکه است	تغیت ممکن کن جز حالت دیده بروام هنوز آن محبت را درون جان نگذارم هنوز بر امید بار دیگر دیده بیدارم هنوز مرهم وصلی بهی خواهم که افکارم هنوز کس ندیده در جهان یک خطه هشام هنوز بر تو دیدار تو شمع شب تارم هنوز
گشته پایان کار امی قطب بن حیرانی است گشته ام حیران حیرت حیرم میام هنوز	
ای یار دلنواز دل بنده را نواز چشم ورا کشای که بیند جبال تو آنکس که روی خوب ترا دید بیگمان لطفت تو دست هر که بگیرد ز خاص و عام	کارش بلطف و رحمت خویشتر بسیار هرگز در وصال برودش ممکن قرار گفته و بهر دو کون ز وصل تو سر قرار آیند گنی تو در حرم از محرابان راز

از خورش فدا شدند جمله در بحر فدا شدند همه گم این دوری تست هستی تو	تو هم قدحی بکام جان ریز بر خیز تو هم ز خویش بگریز چون قطره تو هم بوی در آمیز از هستی خویش تن به پر آمیز
چون هستی تو حجاب راه است ای قطب بین از میان تو بر خیز	
هر که خواهد در دولت بخش گردد باز ساک از ذکر خدا قرب خدای یابد باش در خلوت تاریک و بگو ذکر خدا در دولت هر چه بود غیر خدا سوداوان خویش را صوره صفت طعمه شهباز کن	گو بر و ذکر خدا گوی شهباز کس ندیدم که مقرب شود از راه حجاز هر بر لب نه دهم در کش و باغیر مساز نهی او میکن و بیریان دولت می انداز چون شوی طعمه آن باز تو هم گری باز
قطب بین اگر طلبی هست درین راه ترا به نشین بر سر آن گوی شهبازی دراز	
بر دست هر که کند در دل شب عرض نیاز عاشقی کن بحقیقت بنج آن لبر بال مهت اگر از هم بکشی دامن وصل آن یار اگر بادی است ای ساک راه	اما امید از سر کوی تو نبک گرد باز بگذر از روی حقیقت ز سر عشق مجاز می توانی که کنی بر سر کومیش پرواز نیست آسان برود جان غریت و ریز باز
قطب بین جان کف دست نه از مرده می ورنه این راه شود بر تو یقین برود و راز	

<p>دلاگر طاعت سست و باشد بخت تو فیروز چو اورا صند از اران جاده باشد بر زان گهر اگر خواهی شود روشن لب چون چرخ عالتاب اگر خواهی بیال دلیری تپری چو پروانه نشانی از شب قدرت بگویم گر قبول افتد</p>	<p>بروز بندگان در گه او بندگی آموز هر آن جلوه که دریایی بروز عمر گیر آموز بر شمع دل خود را ز روی یاد خود افروز بر وبال و پر خود را تو بر شمع حاش سوز شب قدر آن نبی باشد که آنرا آدمی باروز</p>
<p>اگر خواهی کنی در پهلوی عشاق جامی خود رموزی از غم عشق تباری قطب من آموز</p>	
<p>منم گدا و توئی بادشاه بنده نواز نشسته بر سر کویت مدام منتظرم مکن حواله تو قتل مرا بتیغ اجل نیکنم بکس انظار و درو عشق و لے ز گفتگوی کسان که عشق نتوان گفت براه عشق نشیب و فراز بسیارست خوش است بر درو معشوق گریه زاری بگفتگوی قناعت مکن ز لذت عشق</p>	<p>تو کار بنده عاصی ملبط خویش لباز بدان امید که چشم شود بر رویت باز نمای بر تویی از خویش جان کند پرواز شد اشک سنج بر خسار از من غماز نشین بخلوت و در کن سبز غیر فراز برو بصدق میندیش از نشیب فراز چرا که در نه کشاید ز روزه و ز غماز چرا که ناخچی زوق او نیابای باز</p>
<p>هزار شکر که شد قطب من بدر گه تو بدولت نعم عشق از جهانیان ممتاز</p>	
<p>ای سالک ره هر چه سحر خیز دلدار صلائی وصل در داد</p>	<p>یکپاس ز شب گذشت بر خیز در حلقه طالبان در آویز</p>

	<p>قطب دین گره حسن دین لبر داری پاسان باش دران کوی شهبازی دراز</p>	
<p>عمری بر آستان تو سودم سر نیاز چون بنده دلاز خواجه بود چشم نکیوی دارم امید آنگه کنی جاس در دلم دادی نوید آمدن خود به نیم شب تبدیل کارها چو سراسر حکمت مارا درون پرده خود پرده دار کن پیوست با تو هر که بکشد ز خود برید</p>	<p>شاید شوم بنیم وصال تو سر فراز ما بنده ایم خواجه تویی کار با ساز خوش ساعتمی که دیده کنم برخ تو باز چشم نجواب ندان زود در شب دراز عشق مرا رسان بحقیقت تو از مجاز و آنگه درون پرده کن از محرومان راز انیت شرطه بخدا از ره حجاز</p>	
	<p>هر کس چو قطب دین برده از وجود خوش باشد علی الدوام بوجل تو سر دراز</p>	
<p>دیده بشاد دل او گشت هویدا امروز خمیه زو باد شده هر دو جهان در دل ما دلربایی که نمیدید رخش دیده دل بود نزدیکی از جهان جهان نهان بود دل که در خانه تاریک بدن نهان بود دیدیم آن یار که اغیار ز ندیش سرگز</p>	<p>دید رخساره آن راحت جانها امروز فیض گیرند از مهر و مه از ما امروز گشت بنیان رخسار دیده بنیان امروز جانجا گشته و در جان شده پیدا امروز در دو عالم علمش گشت هویدا امروز ز آن رقیبان شده اند بر سر غم غامز</p>	
	<p>قطب دین گشت خلاص از غم جهان بنگر کیست در هر چو او عاشق شیدا امروز</p>	

روی برخاک در شش که عجب کتیا نیست بادشاهی نبود غیر روی اندر دو جهان هر چه باشد بود او را مثلے در عالم روح در قطره دریای خداوندی است	در نکوئی خود آن را بنمود هیچ انبار دوست محمود و گریه مانده ایاز هست از هر چه بود در دو جهان ممتاز زان مادم بود از شوق می اندر پرواز
قطب بین از همه روی بگریز گشت کز همه راه در بار گشت باشد باز	
ز وصل یار خود شادانم امروز دمی گریه در بوم از وصلالش چو ماهی دور بوم گریس از آب بکام دل چسبیده شربت وصل نباشد احتیاجم با طیب ز من دوری مجو کز دست فتم	که کرده جای اندر جانم امروز بود در ملک جهان همانم امروز چو قطره باری همانم امروز خلاص از آتش سحرانم امروز که کرده یار خود در مانم امروز انیس خلوت جانانم امروز
بگیر ای غم ز قطب الدین کناره که شادی خمیر زود در جانم امروز	
در حریم حرمش هر که شود محرم راز هر حاجابی که درین ره بود از تهی تست خوش مقامیست اگر دست دهد عاشق را به نیاز از سر تسلیم نمی برد دوست آن مقامیست که گاه کند عاشق نیاز	بحقیقت در دولت بخش گرد و باز بگذر از خویش و دیگر دیده بر پیش انداز عشق از جانب معشوق ز عاشق به نیاز بهتر از روزه صد ساله و پنج وقت نماز در نه باشد بهر شیوه عشاق نیاز

سعی کن قطرہ خود را تو بدریا بہ رسان	غرۃ بحر شود در معانی بکفت آر
گشت چون غرقہ بحر کمرش قطب الدین	وان گئی گشت پیرا گوہر معنیش کنار
زندہ گشتم من بیا در کشتہ آنم ہنوز	ذوق شوق یار باشد در دل جانم ہنوز
در بیابان وصالش ذرہ آن سرگشتہ ام	آرزو سے وصل او دورو گویا نام ہنوز
گر ز تیغ عشق خون من بریزد بار بار	جان و گویا بار خواہم مہر جانم ہنوز
گر ز زہم وصل آن لدا رو در اقامہ	ہمچو مردان محبتان بر عمد و پیمانم ہنوز
در بہار عمر دار دہر کسے عیش و نشاط	من ز بہر دہر خود دیدہ گریا نم ہنوز
قطب دین گردی بی وصل جانان بود نیز	چاشنی ذوق وصالش بہت در نام ہنوز
ز سحر یار خود گریا نم امروز	عجائب بنی سرو سامانم امروز
بسان آہو وحشی ز حیرت	میان مردمان جیسرا نام امروز
بجست وجوی خورشید جالش	مثال ذرہ سرگردانم امروز
جیاتے یا ہم اربنیم جالش	کہ آمد برب لب من جانم امروز
ندانند میچاکس دریاں در دم	بگو اورا کہ کند در نام امروز
لگو ای قطب دین بگریز زین غم	کہ دار و دست غم و امانم امروز
دورہ فقر و فتنہ کہ بود اہل نیاز	در حریم حرم یار شود محرم راز
کہ تو خواہی کہ مقصود سی دورہ دوست	تو شہ نیست درین راہ بخدا غیر نیاز

<p>روی برخاک در شمع که عجب بکثایت بادشاهی نبود غیر وی اندر دو جهان هر چه باشد بود او را مثلے در عالم روح در قطره دریای خداوندی است</p>	<p>در نکوئی خود آن را بنویس هیچ انباز اوست محمود و گریه مانده ایاز هست از هر چه بود در دو جهان ممتاز ز ان مادم بود از شوق می اندر پرواز</p>
<p>قطب بین از همه روی بگریز گشتن کنز همه راه در بار گمش باشد باز</p>	
<p>ز وصل یار خود شادانم امروز دلی گریه بودم از وصالش چو ماهی دور بودم گیس از آب بکام دل چسبیده شربت وصل نباشد احتیاجم با طیب ز من دوری منجو کز دست فتم</p>	<p>که کرده جای اندر جانم امروز بود در ملک جهان همانم امروز چو قطره با پی همانم امروز خلاص از آتش سحرانم امروز که کرده یار خود در مانم امروز انیس خلوت جانانم امروز</p>
<p>بگیری غم ز قطب الدین کناره که شادی خمیر زود در جانم امروز</p>	
<p>در حریم حرمش هر که شود محرم راز هر حاجابی که درین ره بود از تهی تست خوش مقامیست اگر دست هد عاشق را به نیاز از سر تسلیم نمی برد دوست آن مقامیست که گاه کند عاشق ناز</p>	<p>بحقیقت در دولت بخش گریه باز بگذر از خویش و دگر دیده برویش انداز عشق از جانب معشوق ز عاشق همه ناز بهتر از روزه صد ساله پنج وقت نماز ورنه باشد مهر و شیوه عشاق نیاز</p>

سعی کن قطرہ خود را تو بدریا بہرمان	غرۃ بحر شود در معانی کجاست آ
گشت چون غرقہ بحر کوش قطب الدین	
وان گئی گشت پیرا گوہر معنیش کنار	
زندہ گشتم من بیا در کشتہ انم ہنوز	ذوق شوق یار باشدہ وصل جانم ہنوز
در بیابان وصالش ذرہ ان سرگشتہ انم	آرزو سے وصل او درد گہ بیانم ہنوز
گر رتبع عشق خون من بریزد بار بار	جان و گیارہ خواہم بہر جانانم ہنوز
گر زبیرم وصل آن لدا رو در افتادہ ام	بہمچو مردان محبوبان بر عہد و پیمانم ہنوز
در بہار عمر دار دہر کے عیش و نشاط	من ز بہر دہر خود دیدہ گریانم ہنوز
قطب دین گریختی بی وصل جانان بود نیز	
چاشنی ذوق وصالش بہت در مانم ہنوز	
ز سحر یار خود گریانم امروز	عجائب بی سرو سامانم امروز
بسان آہ و وحشی ز حیرت	میان مردمان جیسے انم امروز
بجست و جوی خوشید جالش	مشال ذرہ سر گریہ انم امروز
جیاتے یا ہم اربنیم جالش	کہ آمد برب لب من جانم امروز
ندانند میچاکس دریاں در دم	بگو اورا کہتہ در مانم امروز
مگو ای قطب دین بگریز زین غم	
کہ دارد دست غم و امانم امروز	
دردہ فقر و فتنہ کہ بود اہل نیاز	در حریم حرم یار شود محرم راز
کہ تو خواہی کہ مقصود ہی ذرہ دوست	تو شہ نیست درین رہ بخدا غیر نیاز

<p>بدیده که ز خاک درش غبار میست هر آن که آئینه دل غبار را نه زدود کیکه بر سر کوشش ساخت منزل خویش غلام محبت آنم که همتش همه است</p>	<p>بودم در کثیده آتش شسته غبار نه گشت بهره در او را تجلی رخ یار ندیدم از رخ و لاله خویش تن آثار بغیر فکرم دل آرام خود ندار و کار</p>
<p>حجاب خویش توئی قطب بن مرد زمین ز پیش خویش زمانی و سرفرو بگذار</p>	
<p>آنرا که نیست دیده جز این دیده های سر مردان اهل حق تمام اهل دیده اند آنرا که نیست دیده حق بن کی آدمست دیوست در لباس بشر آدم آمده انسان گوی هر که دران بنو عشق نیست ز کار معصیت ز دل خویش پاک کن</p>	<p>کوریت بی بصیر ز خدا نیز بے خبر دارند ازین دور دیده سوادیده و گم در ظاهر آدمست و مبنی چو کا و خر گر گیت موی پیش کشیده بفرق سر آنرا که عشق نیست بود همیشه سقر تا در ره وصال شوی صاحب نظر</p>
<p>ای قطب بن آل نه کن به روی دوست مردان راه را بنود غیر ازین بهنر</p>	
<p>تا توانی سببان است چنان کن اظهار دست کوتاه کن از سود و زیان عالم کوششی کن که شناسی حقیقت خود را گوشه گیر و بجز ذکر خدا لب کشای بر تو گریش که شیطان ز حسد زور آورد</p>	<p>که نیابد ز تو موی سر موی آزار که نباشد ز تو کس را و ترا با کس کار هیچ غافل نشین بهر خدا لیل و نهار این بود دولت جاوید که درم اظهار صورت پیر میان لحظه به پیش خود آرد</p>

<p>قطب بن عشق ترا از هر دو عالم گیرند ز آن سبب بر آستان ز فرد و شب نهاد</p>		<p>رو تو در بنال کار خویش دست از من بردار هوش بگذار و چون بیدارم از روی یار کوه پاره پاره شد موسی قناد از کار و بار فانی مطلق شود دست از وجود خود بردار کو بود خاصیت آن طور از اطوار یار چشم بر بند از همه گوشت تاب قطار</p>		<p>ناصح او یک مجاز من که شد بهر قرار صبر و آرام از کج آرند عشاق درش پرتوی از نور جانان نسیر طور از قناد گر تو خواهی از تجلی جالش بر تو گر مقامی فانیست ساز و بنداری جمال هر حجاب از پیش بر خیزد شوی فانی او</p>
<p>قطب بن فانی مطلق آنچنان باید که کو شود اندر حسدیم یار جانی پرده دار</p>		<p>کای از می بخودی و آید از درد و سر خواهد از دست دلا رام خودش جام دگر محو باشد در وصال یار از خود بهنجیر قوت ماز لعل یار و قوت طوطی از شکم زانکه هر دم میرسد آواز از دیوار و در زانکه از اندر دیده دل کور و گوش هوش کور</p>		<p>جام می در دست ساقی بهرست از جام زهر نیم مست عشق از در می تو باشد گدا میج دانی می پرست از خود چرخ فانی شود قوت هر کس از چیزی کرده از روز ازل گوش بر آواز جانان دار گر اهل دلی غافلان محروم باشند از چنین نیت مدام</p>
<p>قطب بن غفلت نوز و خوشیتن با پند زانکه در عالم غفلت نیست چیزی صعب تر</p>		<p>غبار هستی از اندیشه دلم بردار</p>		<p>صبا بیا و غباری از کوی یار ببار</p>

<p>توفیق و در مرا که توفیق نام تو در پرده حمایت خویشم نگاهدار یک چیز دیگر از تو بخواهم که حاصل است</p>	<p>شاید که پاک سازم از آلودگی ضمیر تا بی نیاز گردم از طغی شاه و سیر گذار ز نیر بار فراقم چنان اسیر</p>
<p>وصل تو از تو میطلبم قطب منم گذار دور از خودش ای یار پذیر</p>	
<p>ساقی بسیار باده گلزنک به خمار خلق جهان ز باده تا که ارشوندست نیمان خوریم می ز رکعت یار خویش لیک نقل شراب مجلس لبر جو جان بود بلبل ز شوق روی گل از ناله میکند غشاق و نهنگار ز تیغ غم ارشوند</p>	<p>ز آن می که باشد اوز می جام عشق یار مستیم باز باده انوار آن نگار مستی کنیم بر سر آن کوی آشکار ز آن میکنیم جان بره یار خود نثار ما را ز شوق یار بود ناله با س زار دارم من آرزو که کند جان من نگار</p>
<p>ز آن می قطب من ز سر جان خود گذشت یعنی درین ره آیدش از جان خویش عار</p>	
<p>چون نباشد در جهان کی ز رویت خوبر در بدم چون ماه خسارت تو افزون میشود آتش سودای عشقش شعله زود در جان من گرمی صد بار قربانت شوم ای ازین رشته جان مرا بپند جان خویش کن دارم امید می که بنیم هر چه زیبای یار</p>	<p>گر بغیر از تو نه منم دل بر کس خاکم بسر مهر من نان بیش میگرد و دادم بیشتر سوخت و ملکم جویم هر چه بود خشک تر آرزو دارم که قربانت شوم بار دیگر کو به تو باشی و من باشم از خود بخیر تا کی باشم با سید و صالت در بدر</p>

ای مانده خویش تن گرفتار در مدرسه قبل و قابل تا چند مردان مرشس بوصول شادانند ماه تو بزیر آب بر تاسک غافل نشین از خود زمانه خواهی که جمال یار بینی	از راه حجاب خویش بگذار از علم یقین سبق بست آر تو مانده بر زیر بند پندار از پیش روی این حجاب بردار در هستی خویش شو تو بیزار از آئینه ساز دور زنگار
چون سایه مباش قطب بین بست پرواز کن بسوی دلدار	
ولا وقت سحر میباش بیدار بکنج خلوت تاریک بنشین همیشه باش ساکن بر در دست توجه پیشه خود کن چه مردان دامم گوی نوکر حضرت دوست اگر جذب شود در ره شفیعیت	سر از بالین خواب ناز بردار گرت باید بختل از رخ یار شو غافل زمانه بهر دیدار برو احضار پیشه خود نگه دار برون کن از دل خود نقش اغیار یقین می دان که هستی مرد انکار
بروای قطب دین گروصل خواهی سلوک دور و خود از دست گذار	
ای یار مهربان ز کرم دست من بگیر گردل بجانبه دیگر از تو عنان کش از من کن تو خدمت شایسته طلب	لطف و عنایت از من پیش بگیر از تیر قدرت و کرم خود عنانش گیر کم خدمتیت پیشه و کار من فقیر

ہر روز ماہ روی وی افزون ہی شود	ہر شب گزارش من در ویش بیشتر
چون قطب بن بصیرت طوطی سخنہ است دار و طمع از ان دولہ شکرین شکر	
نیم شب از خواب غفلت بآں بیدار می سپر گر نہ بیند دیدہ دل چہ سہ ولہ دارا بفرز از جد بہ حق در دل خود آتش کوششی کن اندرین آہ و بروار خود میان انہی پندار برون آگہ سدر آہست ہر چہ بہنی غیر حق را از ہوایش جدا کن	متنظر می باش تا دگر کند سویت نظر پاک کن ز آئینہ دل زنگ ہستی زود تر تا نماند در وجودت ہر چہ چیز از شک و تر تا ہمہ دگر وی از خود نماند ہر چہ اثر ہر چہ داری جز ہوا می یاب برون کن ز ہر نفی کن تو زود تر از نخلہ را از خیر و شر
قطب بن تاکی از ہستی دورانی از خدا گر خدا خواہی تو از بود وجود خود گذر	
بہدای عقل کہ از عشق ترا نیست خبر گوی مقصود ز میدان توان بر عقل عقل گوید کہ برود ز جان تو ان شہت بگذر از جان ہم از ملت خود را انداز مرد باید کہ ز خود فانی مطلق گردد نیست مقصود کہ یکبار فنا کرد و مرد	سوی او پی نہری تاز تو باقیست اثر عشق باید کہ درین باد یہ گردد بہر عشق گوید کہ درین آہ بیندیش ز سر ہمچو خواص درین بحر کہ یابی گوہر کاندین باد یہ کس آہ ازین نیست نہر باید این حال را دست دہد جید و مر
قطب بن از سر جان بگذر اگر مردی کہ درین راہ نباشد نہری زین بہتر	

<p>دور و یک زمان از در آن لستان در دل شب عرض کمال دل خویش را بندگیش کن مدام از اثر بندگی</p>	<p>خداش از جان گزین تا که شوی محض نور ز آنکه یقین جانست حضرت رب شکور محنت و غم بگذر و روزه نماید سرور</p>
<p>بر در حق قطب بین ناله و زاری خوش است ناله و زاری تو روزه نماید حضور</p>	
<p>ای دل اردوری تو از دیدار جانان مخور مستی گزیر بار چهره باشی پائمال دور از ان دلبر اگر کارت بود یکسراب گرچه خوبان را نباشد عهد و پیمان دور گرچه پیخواهی طواف کعبه مقصود خویش گرچه پیخواهی بد لب دوست در گردن کنی</p>	<p>در دو تو شاید رسد روزی بدرمان غم مخور عاقبت گردی خلاص از بار هجران غم مخور کار تو سازد خدای کارگردان غم مخور لیکن آن لب بود بر عهد و پیمان غم مخور در میان غم از غار مغیسان غم مخور بر سر کوی دی از جور قیاس غم مخور</p>
<p>قطب بین گر گوهر نایاب ای خیر زود همچو خواصان بدریا و ز نهنگان غم مخور</p>	
<p>رفت آن نگار آتش ساز تیز تر دل رفت صبر رفت خرد نیز میرود عشق کیش منده اگر نیک گوید روز یکبار جلوه کند در حریم دل ای نهشین بد لب خود بوده نمک در هر مکان که جلوه کنان دیده ام دریا</p>	<p>از آه آتشین من ایدوستان حذر ایجان ز تن برو تو هم آواره دگر کردم عزیز من سخن خویش مختصر جان پیش او نه طبع بهر حاضر امروز قافله نم نگار به بر بگذر باشم همیشه منتظر جلوه دگر</p>

	تا نماند ز وجودت سرموئے آثار	
<p>وزیر تو جمال تو نور شید محض نور برہرچہ آفتاب فتد سایہ میکند دور از تو نیست هیچ دلی را حضور لیک تو صابری عاشق بیدل صبورت از خویش و غیر خویش فراموش میکند</p>	<p>وزیر تو جمال تو نور شید محض نور برہرچہ آفتاب فتد سایہ میکند دور از تو نیست هیچ دلی را حضور لیک تو صابری عاشق بیدل صبورت از خویش و غیر خویش فراموش میکند</p>	
	<p>گر بادت فروغ رخ قطب بین بسوز از آتش محبت او پرده غم سرور</p>	
<p>عاشق مرست را باز بدو با تقوی چکار پاک کن گرجیل خواہی دیدہ دل از غبار توبہ از سیر روی خود میکند اندر نردیار در رہ مر و محبت آیدم از توبہ عار منفعل باشد بہ پیش یار فردا شرمسار گرہی خواہی درین رہ باشی از جمل کنار</p>		<p>زاد خلوت نشین و چشم زہد از سر مدار لذت جملش چہ انی چون ندر چشم بید دولت دیدار نبود ہر کہ او را دوست بی وفا بود آنکہ او از عشق و ہر توبہ کرد ہر کہ مشہور از می مشوق چون از تنہیت گر تو مرد طالبی از وی می غافل مباد</p>
	<p>گر نگروی از وجود خویش خالی قطب بین در حسرتیم یار جانی کے ترا افتد گندار</p>	
<p>پردہ پذیر ساز از نظر خویش دور تا کہ از تیرگی صبر کنی از تصور تا کہ بہ بخشند تمام جرم و گناہت غفور</p>		<p>صبح سعادت و مید خیز ز خواب غرور دیدہ دل باز کن تا کہ بہ بینی جمال بند میان بندہ دار برد محبوب جان</p>

<p>شهباز دست قدرت جانان شوی اگر هرگز نگشت محرم خلوت سراے او</p>	<p>منع دلت هوا کند اندر هوای یار بگماند هر که مانده نشد آشنای یار</p>
	<p>خواهی بیار خویش نشینی تو قطب بین از خوشیتن برای برای رضاے یار</p>
<p>در مقامی که دران روز نماید شب تار عکس دلدار در آئینه جان در یابد بعد از ان چون بربندش بمقامی دیگر چون شود فانی آن نور شود عاشق رویش از برق انوار شود همچون شمع حال او گشت و گرگون و ز خود بنمود شد</p>	<p>از تجلی رخسار و درخورد دار محو گردد که از او هیچ نماند آثار بدر و پرده و بیند نسیب عاشق دار نام او گشت درین کوئی گر عاشق یار وان مقامیت که باشد مثل چون گلزار ظاهرش با من و تو باطن او با دلدار</p>
	<p>عاشقان سر این کوئی چنین تاباشند قطب بین با من خویش درین کو بگذار</p>
<p>پر تویی هر که به بنید ز رخ حضرت یار مخور از محنت ایام و لا غم که کس که خدا میطلبی در ره او چون مردان در میان تو و دلبر تویی تست حجاب دل تو انس چه با حضرت حق پیدا کرد دل هر کس که پراگنده و دور و سواست</p>	<p>غم ندارد و سر یک موی دیگر از اختیار کحل نه چند ز چمن تا نخورد و نشتر خار گام اول ز خود و عزت خود بر میدار از میان تا ندوی او نماید دیدار گشت بازار ترا خلوت و خلوت بازار در حسرتیم محرم و دست نمی یابد یار</p>
	<p>قطب بین ز انس سودای غم عشق بسوز</p>

<p>زاد راه کعبه وصل تو که بشد مرا آفتاب عمر من و دوزخ والی و دوزخ است دیو و شیطان گر کنندم و سوره وقت هر چه پرسندم نکیر و منکر اندر زیر خاک روز محشر گر بلغز پا سے ایل صراط</p>	<p>در رهت افتان خیزانم خدایا و شکیر با اجل است و گریه بزم خدایا و شکیر از من و دوسوس و دیوانم خدایا و شکیر از محله گرد و مانم خدایا و شکیر همیشه دوزخ نگر و انم خدایا و شکیر</p>
---	--

<p>هر کسی فرو از چری دم زندای قطب دین تو گوین از ضعیفا نم خدایا و شکیر</p>
--

<p>ای گران جان خواب سر بر گیر نیست نیکو درین ره آسائش میش رفت آنکه پیشتر بر خاست چشم تو کور و یار جلوه گریست تا نیری بوصل اوزی پیشتر از اجل بپساید مرد</p>	<p>تا فله رفت و تیز شد شکیر کوششی کن تو هم قلیل و کثیر تو چنین مانده و پس از تقصیر پاک ساز از غبار چشم خمیر وصل گر بادت ز خویش بپیر زنده باش و ز خویش دل بر گیر</p>
--	---

<p>قطب دین بی وصال یار بود در جهان از حیات خود و لگیر</p>

<p>ای دل صبور باش بجور و بجای یار از نور عشق تا نشود سرخ چهره ات خالی زمین دل بر از نقش غیر کن شایدن ملک فخر بنجاک درت کنند</p>	<p>جان عزیز صرف کن اندر وفای یار مجوم نمیشوی تو بخدا و تیرا سے یار چیزی بدل و گریه نشانی بجای یار گر خواجگی گزایدی باشی گدای یار</p>
---	--

زاهدان گرجا از می طلبند	طالب عاشقان حجاز بود
بهر خواب از نیند چشم بهم	چشم دل شان همیشه باز بود
نیست پوشیده هیچ راز از او	بخدا هر که اهل راز بود
قطب دین همچو شمع می سوزد کار عشاق چون گذار بود	
ای از رخ زیبای تو آفاق منور	وز بوی خوش دلکش تو عطر معطر
صوفی که نبرد یک تو باشد همه ترست	زاهد که ز تو دور بود گشته مکدر
آنکس که ز جام می عشق تو بودست	بشمار نگر دو سفته تا دم محشر
اندر دو جهان هیچ سعادت به ازین نیست	آنرا که شود دولت دیدار میر
در بزم وصال تو دمی بر که نشیند	بامک سلیمان نه گشت نیز برابر
محرورم ز وصل تو هر آنکس که بنا	باشد حقیقت ز همه چیز فرو تر
باشد همه کس را ز همه در سواد راه ای قطب دین و جانب و آرزو هر در	
عرقه دریا سے عصیانم خدایا تشکیر	خدا گناه خود پشیمانم خدایا تشکیر
نے حضور طاعتی را دم نہ اندک حلقی	نرم بار جبرم و عصیانم خدایا تشکیر
در میان فتنہ آخر زمان افتادہ ام	از چنین آشوب دورانم خدایا تشکیر
بست همچون خاک را ہم در میان صوفی عالم	در جهان همچون سر میانم خدایا تشکیر
مفلس و محروم ندایم ز راه آخرت	از تو باشد چشم احسانم خدایا تشکیر
درست آمدنی نہ دارم غیر طاعت عام تو	ما امید از جملہ خلقانم خدایا تشکیر

<p>هر که از ازل با چو تو سر غوی بود هر که از ادر گیتی لبستم عشق تو زاد هنر عاشق کوی تو بجا آست عشق آن نیست که پر گوی و بهمت نبود هر که در راه طریقت نه کند خدمت پر طالب قرب خدا از دور دلهای میباش</p>	<p>پیش چو کان مصیبت سرا و گوی بود آدمی وضع و پری شکل ملک خوی بود که کم آزار و عطا بخش و بلا جوی بود عاشق کوی تو با بهمت و کم گوی بود در حقیقت مثل چون گل خود روی بود تا تر آب روان رفته بهر جوی بود</p>
<p>قطب بین در چمن جان گل خوشبوی سخن کاسخه در باغ بچمنی گل بے بوی بود</p>	
<p>اسیر عشق جانان را ز خود بزار می باید دل بر کس جراحت گشته از تیر غم عشق هر آنکو در عشق ز خود فانی بود بیشک چه منصور آنکه سر عشق و لب فراش گرداند چو در کوشش بلا با بر سر عشاق می آید ز دست ساقی باقی هر آنکو جام می نوشد</p>	<p>ز شوق سوز عشقش ناله های زار می باید نشان آن جراحت دیده خونباری باید بزم وصل جانان محرم اسرار می باید سزاوار سر در است مرثی بر دار می باید دل عشاق کوشش از بلا افکار می باید ز خود به پیش و با دل از خود به پیار می باید</p>
<p>چو قطب الدین دین ره گو گذر از جانج بیشک کسی کو را بزم وصل جانان باری باید</p>	
<p>هر که در عشق سرفراز بود تو اگر عاشقی گذر از ناز گر بظاہر ناز نگذارند</p>	<p>از همه خلق بی نیاز بود هنر عاشقان نیاز بود جان عشاق در ناز بود</p>

محرورم ز رحمت تو کس نیست جلای که بر ملک بسوزد تاجان می عشق تو چشیده	فیض است که خاص و عام دارد مرغ دل با مقام دارد عمیش و جهان بکام دارد
خوشحال کسی که قطب دین دارد فوق تو علی الدوام دارد	
بیار در عشق تو درمان چه میکند از خار عشق تو بدل هر گل شکفت آنکس که غمی کرده بغهای عشق تو در بنم جانفزای تو هر کس دمی نشست ایمان حکایت غرض نور روی است باشد تو نگه آنکه بود مست عشق تو	و آنکس که نیت عاشق تو جان چه میکند در صحن باغ او گل در سحان چه میکند ویدار حور و صحبت رضوان چه میکند از بهی یوسف کنگان چه میکند کس بی فروغ روی تو ایمان چه میکند سرست عشق ملک سلیمان چه میکند
ای قطب بن مجوی تو سامان بگو عشق عاشق بگوی او سر و سامان چه میکند	
هر که او آرزوی دیدن جانان دارد از گل روی وی آنکس که شمیده بوی هر که کرده سفر باو کعبه دوست مذهب و ملت عاشق همگی عشق بود زاهدان در غم جان باشد و ایمان در دم دین و دنیا همه بر او فنا داده یقین	و اما در طلبش دیده گریان دارد بهمچو بلبل ز غمش سینه نالان دارد کی غم سزایش خار مغیلان دارد عاشق مست کی اندیشه ایمان دارد عاشقش ننگ ز ایمان هم از جان دارد آن جرئتی که درین بادیه عرفان دارد

<p>ای خوش آنکس که سرش بهر تو سواد دارد نور عشق تو قرار از همه دلسا برده ماه یکسان نبود نور بلغزش بدید هر کسی تاب ندارد که به بنید رخ تو لذت عشق تو که عاقل فرزند چشید هر که جاندهد تیر غمت بر دل ریش</p>	<p>خرم آن دل که جمال تو تمنا دارد حالیاقصد دل شعیفته ما دارد ماه رخسار تو پیوسته تجلا دارد تاب رخسار ترا دیده بنیا دارد لذت عشق ترا عاشق شیدا دارد تیر غمهای تو اندر دل ما جا دارد</p>
<p>ای پیکس میل ندارد بجهان رسوائی قطب بین را بجهان عشق تو رسوادارد</p>	
<p>در دست هر که جام می از غوان بود خوش عالمیست عالم دارستگلی عشق هرگز نبرد آنکه شود مست جام عشق بیخوشیست پیشه عشاق کوی او دینا و دین فروخته عاشق به نیم جو چشم طمع ز دیدن اغیار و دخت</p>	<p>عیشش بکام باشد و بخش جوان بود آنکس که اهل عشق بود زنده جان بود آنکس که مست عشق بود جادوان بود عاشق نباشد آنکه خودش در میان بود بیزار مرد عاشق از این و آن بود کی در دلش محبت حور جنان بود</p>
<p>ای قطب بین تو پیشه خود ساز عشق دوست هر کس هر آنکه پیشه کند خود همان کند</p>	
<p>در عشق تو هر که نام دارد بر خویش مراد هر دو عالم سرست بود ز جام وحدت</p>	<p>در بندگی اہتمام دارد غیر از غم تو حرام دارد لب برب تو مداوم دارد</p>

کسی که نیست نشد گو طلب مکن دیار ز خویش بگذر و در راه حق توانی کن	که لمن ترانیش از تو جواب می آید که آن نگار براه ثواب می آید
مرد بجلقه ز باد و مهر قطب الدین که از دیوان تو بوی شراب می آید	
بکوی عشق بازی بروم خبر غم نمی آید از آن در گنج تنهائی بدرود غم گرفتارم از آن دهل مرا مانند غنچه نه تنه خوست جوانم ز زندگی کس وصل آن لب نمی بیند بکن کوشش و لا زان پیش که عالم کنی حلت توئی مقصود عالم گری آید لایقین حاصل	چو هر دم میرسد ز غمی بروم مرهم نمی آید که غیر از غم بکنج غم کس هدم نمی آید که بروی تیر غم می آید و مرهم نمی آید شدم جویای مرگ خود ولی مرگم نمی آید دو باره بچسبم دامن عالم نمی آید ز تو چیزی که می آید ز جام جم نمی آید
منال ای قطب من از محنت غم بر کوش که محنت بر عاشق زد کوش کم نمی آید	
آن جماعت که نظر بر بخت انداخته اند داد و بر باد رفت و وجود خود را آنچنان مست ز جام می حدت شده اند آن گروهی که رسیدند بس منزل عشق دیدند آنها که رخ خوب تو بی عیب قصور	ز ابتدا هستی خود را همه در باخته اند در بیابان غمت پای ز سر ساخته اند کز ره بخودی خود را از تو نشناخته اند اسب بهمت همه در کوی فنا باخته اند اول از سوز غم عشق تو بگذاخته اند
قطب من طوق مکن گیسوی او در گردن عاشقان طوق بگردن همه چون فاخته اند	

<p>آنکس کہ دید روی ترا شاد میرود هر کس ز برغمی که کند رو بسو تو آزاد نیست هر که بود بنده کس با وصل تو اگر سخنی میکند خیال عاشق کند بچ غمت پیشه خاشی هر کس که دید پر تو نور جمال تو</p>	<p>ملک وجود او همه برباد میرود غمناک گر چه آمده است شاد میرود آنکس که بنده تو شد آزاد میرود چون دید وصل تو همه از یاد میرود عکس رخت چو دید بفریاد میرود بود وجود او همه برباد میرود</p>
<p>تقوی ست زاد یار و یار عشق قطب دین آسان رود کسی که بدین زاد میرود</p>	
<p>آنها که آشنائی خود با خدا کنند پر و از داد از قفس جسم مرغ روح آنقوم از عنایت لطف خدای خویش یابند گرز جانب جانان اشارت نمزل کنند بر سر کوشش ز شوق او</p>	<p>آیا بود که پیش خدا یک دعا کنند منزل فراز عالم لا منتها کنند در دم سما زمین و زمان را سا کنند فی الحال جان خود تمامی فدا کنند آنها که در حریم وصالش چاک کنند</p>
<p>با خویش خیزد یار بشینم قطب دین ایشان ترا مگر بخدا آشنا کنند</p>	
<p>بمن ز سوی تو هر که خطاب می آید چنان ز آتش شوق تو سوختم که مرا زبکه فکر خیال تو میکنم شبها نشاط عیش از آن از دلم گزیرانست</p>	<p>دلم ز شوق تو در اضطراب می آید ز جان سوخته بوی کباب می آید بدیده که ز خیال تو خواب می آید که لشکر غم تو بی حساب می آید</p>

عاشق اندر زبم صلیش محبوبان میشود	در حریم وصل و بر خود نمائی کی کند
جام می آید بدست و بخودی با پیشه کون قطب بن عاشق درین کو بادشائی کی کنند	
پاکبازان که سرکوی تو منزل دارند گشته از سود و زیان و جهان فارغبال عشقبازان که نظر بر خست انداخته اند آن جماعت که از خود فانی مطلق شده اند عقل و علم و دل و دین داده تمامی بر باد با نعمت است و گریبان شده اند همه عمر	از ازل تخم غم عشق تو در دل دارند پای خود در سرکوی تو نه در گل دارند پرده کی پیش رخ خوب تو حاصل دارند از ره بخودی خود را بتو وصل دارند کی سر و سوسه مردم عاقل دارند حاصل از غم عشق تو حاصل دارند
هوس او نه نهی از سر خود قطب الکریم از آنکه در سر هوش مردم قابل دارند	
خوش آن عمری که صرف بندگی یار جانی شد عزیز در گه جانان جوان پارسا گرد نه بنیدر روز بد هرگز اگر جاسد بجان کوشد بالماس سخن کی در معنی متیوان شستن بخود که سر یار خویشتن افاش میگویم تواندی خورد و داکم ز دست ساقی باقی	نصیب صانع نبی کو مقید در جویانی شد مقید از آنکه سر از روی ضعف ناتوانی شد سعادتمند هر کوی از قضای آسمانی شد تواند آن مگر کوی واقف از سر نهانی شد مددگار زبان دل زبان بی زبانی شد هر آنکس کو تمامی از وجود خویش فانی شد
در هستی قطب بن گریزه آنکه می طلب آرزو که در هستی جواب از سوچی جانان لبت زانی شد	

<p>زندگی بہر تماشا سے رخت می باید بادشاہ دو جہانست گدای در تو خوب رویان ہمہ چون از اثر حسن تو اند قیمت رخصہ رضوان بوصال تو بود</p>	<p>ہر کہ دور از رخ خوب تو بود جان چہ کند بی تو کس خسروی ملک سلیمان چہ کند بی وصال تو کس دیدن خوبان چہ کند بی وصال تو کس وضہ رضوان چہ کند</p>
<p>قطب بین در غم عشق تو در جان دارد در دوراحت جانفش شدہ در مان کند</p>	
<p>اہل فنا کہ دم بہ بقای تو میرند چون از رہ فنا بوصالت رسیدہ اند سربا بر نہنگان طلبکار وصل تو آہنا کہ سرخوشان می عشق گشتہ اند کہر بیان صدر نشین از رہ شرف یارب چہ منظری تو کہ ذرات کائنات</p>	<p>جان میدہند و دم ز وفای تو میرند خود را از وہ تیغ فنا می تو میرند در پای اہل دل زیرای تو میرند فریاد نامی ہومی برای تو میرند کوس شہی بنام گدای تو میرند دست امید خود ببطامی تو میرند</p>
<p>ای قطب بین از خویش گذر زانکہ ناگہان بی تو بکوی دوست لوای تو میرند</p>	
<p>ہر کہ عاشق نیست با غم آشنائی کی کند نیت عاشق آنکہ از کوشش رود جامی گد ہر کہ از خمان وصال او نواسے یافتہ ہر کہ ای رامخوان عاشق کہ عاشق در پیش ہر کہ خود را دید دعوی خدائی میکند</p>	<p>ورنہ عاشق از غم عشق جدائی کی کند عاشق اندر کوی جانان موفائی کی کند سرفراز ہر کہ دوسبے نوائی کی کند جنود اہل دلی ہر گز گدائی کی کند عاشق بخوشتن دعوی خدائی کی کند</p>

از دو عالم آرزوی ہر کسے مرے بود قطب بین را آرزوی حضرت جنان بود	
کہ کس را باو هیچ کاری نباشد کہ کس را بدل زو غباری نباشد کہ در دہر زو اعتباری نباشد نزدیم گلے را کہ خاری نباشد بہ از سایہ او حصاری نباشد چو یاری او بیج یاری نباشد	از ان بہ کسی را داری نباشد از ان بہ نباشد کسے در زمانہ چنان زیتن خوش بود آدمی را بر اسے خدا جو را غبار میکش ز غوغائے آشوب دنیاے فانی اگر یار خواہی گرفتن کسے را
مدہ قطب بین دل بینیای فانی از ان رو کہ آن را مدارے نباشد	
مراد ہر دو جهان را بعد عا سازد بود کہ در دامن از وصل خود دوا سازد نہد مہندش از خاک بادشا سازد درون پردہ اسرار کارما سازد ز آشنای وز بیگانہ اش جدا سازد امید بہت کہ کار مرا خدا سازد	بکوی خویش چو آن یار آشنا سازد مرضی حیرم و در کج محنت افتاد ز روی لطف نواز د اگر گدائے را و گر بقبر رساند ز در گہ خویشش ز روی لطف نظر کند گدائے را تواند آنکہ نشاند مرا بر دم وصال
ز هیچ غم نبود عسر جاودان یابد چو قطب بین دم خود را بر وفدا سازد	
سبزہ و آب روی آن گل در بیان چہ کند	ہر کہ روی تو بہ بیند بجان چہ کند

<p>نہیست عاشق ہر کہ آئنا در دست ہر کہ گل بے خار نبود در جهان ہر کہ رواند رطوف کعبہ کرد</p>	<p>و اما جانے پریشانش بود ہر کہ گنجیت مارانش بود کے غم خار مغیلانش بود</p>
<p>قطب دین یکدم مکن در زہ محیل نہیست این راستہ کہ پایانش بود</p>	
<p>در حریم وصل جان ہر کہ محرم میشود ہر کہ از جام وصال او نوش جرعه کیست دانی بر سر کویش طلبگار وصال در دل ہر عاشق صادق کہ بگرہ جلوہ کرد پیش علمش بود و نا بود جهان کیان بود گر بود چون لالہ پیرودہ سر بزجاک آہ</p>	<p>از ہمہ سود و تریان دہری غم میشود ہر کہ از خویش و بی پروای عالم میشود ہر کہ در دست و دیدہ پر غم میشود ہر کہ از سر فراز ہر دو عالم میشود گر گدای باشد او مانند حاکم میشود چون بہ بند وصل یارش باز خرم میشود</p>
<p>قطب دین روزی اگر صد بار بندہ وصل یار کی تسلی یک زبان از پیشم از کم میشود</p>	
<p>دلبر با عاشق کسی کہ زیدہ با نہان بود در حقیقت است عاشق ما ہمہ معشوق او گرچہ عاشق بود او مارا چرامی آفرید گر مصور نقشہ ہر اکملک صنع کرد و یک خانہ دل رفت و رومی دہ کہ معان بہر سیر ہر کہ از ہر خندہ باشد مہر آن دلبر بدل</p>	<p>گرچہ نہانست اما جانفش اندر جان بود لیک میخواست کہ اندر عاشقی نہان بود از کف خاکے کہ عقل کل درو حیران بود ہر میان مقصود استاد ازل انسان بود نقشہ می باید سراسر ای کاندرو معان بود ہر گمان آن یار جانی را و صد خندان بود</p>

کسی که با چو تویی دست در کمر دارد ز پیش تو برود دیده بر که اندازد کسی که دور بماند از تو شمع ایمان را بر تو نراند و با داشت و نداشت کمن نزد و لب سر خود جهان خویش تحفه بد ز کوی او نتواند قدم برون	ز هر چه غیر تو باشد از نو سر دارد کسی که از چو تویی چشم خویش بر دارد ز باد حادثه کفر بر خطره دارد که مست جام ازل شرابی دگر دارد اسیر عشق همین در جهان مهر دارد خیال چهره او هر که در نظر دارد
بدید چهره او قطب دین چو روز دگر بهر خویش نخواهد که دید بر دارد	
ذوق عشق از جان عاشق کم مباد هست صلیش مرهم جانهایش چون غم در تو آمد غمگسار عاشقان را طفل اشک آمد شفیع هر که غافل باشد از وی ساعتی عاشقان را دست آویزی و کون	هر که بی عشقت در عالم مباد شد دل ماریش بی مرهم مباد همچو کس اندر جهان بی غم مباد چشم عاشق لحظه بے غم مباد نیست آدم و زنبی آدم مباد غیر زان زلف خم اندر خم مباد
در هوا سحره زیبا س یار قطب دین را یاد بیش و کم مباد	
هر که او را میل جانانش بود در پیش آور که بیشک در جهان نیست چیزی خود ز بیداری تیر	در د باید در دل و جانش بود هر کجا در دست و رانش بود داد دارد هر که ایمانش بود

از جانب معشوق مجابی نبود لیک بنیید رخ یار گرانمایه چو مردان عمد ازل یار سازید فراموش	هر جا که محبالی بود آن جمله شناسید از خواب گران جمله اگر دیده کشاید غافل من نشینید اگر اهل وفا شناسید
وارسته شوید از خود و از ملک دو عالم چون قطب دین گز طالب دیدار خدا	
پیش کسی که عاشق اهل نظر بود عشقست هر چه هست بدینا و آخرت ایام بعد را نبود انقدر خطر دور بگذرد هر آنکه فتنه بر زمین چه پاک دوری مجوز یار خود از مرد شامی ایوای هر که دور بود از وصال یار	هر چه غیر عشق بود دور و سر بود دانند کسی که دلبرش اندر نظر بود هر کس که پیشتر خطرش بیشتر بود از زیر چرخ هر که فتنه صعب تر بود هر کس که دور باشد از ان بی بصر بود چون خاک راه باشد خاکش بس بود
با خویش قطب دین نرنی لان شامی عاشق کسی بود که ز خود بنجیب بود	
هر که بر سر کوی تو مقامش باشد هر که او بے تو بر آرد نفس در عالم باد شاه دو جهان است هر آن عاشق کو بنده آن نیست که از حکم تو سر می پیچد	شریعت وصل تو هر لحظه بکامش باشد زندگی بی رخ خوب تو حرامش باشد کوس در دو غم عشق تو بنامش باشد بنده آنست که دست تو ز نامش باشد
قطب دین رم ندید مرغ عشق ترا ذوق دارد که چنین مرغ بدمش باشد	

<p>مژده ایدل که صبا قرویه دلدار آورد شام جوان برآمد غم سحران بگشت خوست دلی که کند صحبت خود در خود شود عشق و محشوق کند خندان در ازل بر تو او بر دل غافل افتاد جای که کرد و نهان گشت قرار از ما بود</p>	<p>از حرم حرمش و عهد دیدار آورد مر می به دل خسته و از کار آورد آدمی را زلفت خاک پدیدار آورد عاشقان را به بهانه همه در کار آورد منکران را خود از از نو زبان کار آورد عاشقان را همه زان جلوه با قرار آورد</p>
<p>قطب دین هر چه کند یار کند بیشک سب هر که دم زد و دم او محنت و غم بار آورد</p>	
<p>گدایان عشق از جهان رسته اند اسیران زلفت پریشان یار چنان محو رخسار یار خود اند ندارند غیر از غم عشق کار فسر و غم رخ یار تا دیده اند فرورفته اند انچه ان در شوم</p>	<p>بمعنی همه زانسان جهان رسته اند نه جمیعت این و آن رسته اند که از خویش می کون و مکان رسته اند نه فردوس و حور و جهان رسته اند بدان زنده اند و ز جهان رسته اند تو گوئی که خود از میان رسته اند</p>
<p>ز شعر خوش و دلکش قطب دین اسیران عشق از جهان رسته اند</p>	
<p>ای یخچران خافل از یار چه رسید بر می کنند از رخ خود پرده ولیکن در پرده عیان باشد و بی پرده است</p>	<p>بهر رخ خود داده صلا یار بسیار از بهر تماشای وی از خویش بر آید بینند اگر رنگ را عینه ز در آید</p>

بر امید آنکه روزی یار خواهد داد داد	میباشد جور و جفای محنت آیام را
با خیال یار دارد گفتگو با قطب مین لیک چون بروی فتنه چشمش رود بارش زیاد	
که زنده اند زیار روز خویش بخیرند لباس زاهد خود بین بنیم جو نهند که خود بجای معنی ستون بجزو برند که در لباس شربی بکوی دوست برند بجست جوی لارام خویش در بدرند	مجردان طریقت جماعتی دگرند در آن مقام که شوند خرقه زایش را برو بچشم حارت مبین توانش از غزیر برو جهان آن جاعلند نفس بجو حنبت و دوزخ چشمشان باشد
برو گدای سرکوی اجتماعت باش تو قطب مین که شمانرا بد هر تاج برند	
هر که در بادیه عشق تو راهی دارد پشت او را نتواند که نهد کس زمین نافلند از رخ تو تیره دلان عالم سرور ملک جهانت گدائی در تو آئمه گنج غم دور و گواه عشق محنت و دروغ عشق سپاه دل است هر که بر تو رخسار تو بر رونه فتاد	بر سر از خسروی فقر کلاه دارد هر که او همچو قوی پشت پناهی دارد ای خوشا دیده که سوی تو نگاہی دارد خوش گدائیت که او همچو تو شاهی دارد عاشق روی تو هر گوشه گواهی دارد ای خوش آنکس که چنین قلب سپاهی دارد بی حال تو عجب روز سیاهی دارد
قطب مین از گنه کرده ناکرده خویش نخور دشمن که مثال تو آئی دارد	

<p>شعله از نه چرخ برتر میزند آتش اندر خشک و تر در میزند بهمم بر قلب قصیر میزند در نفس مرغ دلم پر میزند طعنه بر ملک سکندر میزند دولتش انگشت بر در میزند</p>	<p>آتش عشق از دلم سر میزند جذب عشقش در اقلیم وجود تا غم عشقش سپاه قلب است در هوای کعبه دیدار یار هر که او گردد گدای کوی عشق هر کرا آن دلبر جانی نواخت</p>
<p>پرتوی تا دید قطب الدین ز دردت طعنه بر خورشید خاور میزند</p>	
<p>کز بد و نیک دو عالم سر میسخت پدید هر کرا خنجر خونخوار تو اش ساخت شهید هر که از سوسه عشق تو از خود نرسید ماند آنجا و دیگر از دو جهان پایی کشید</p>	<p>نقش رویت از دلم صورت انجیا کشید ز رنگیش بخت ابا شد و ماند جاوید بمچو حیوان بجهان آمده و حیوان رفت پای هر کس که بکوی تو فرو رفت لعل</p>
<p>قطب دین را چون نظر بر گل ریت افتاد شادمان گشت چو گل ملک جودش خندید</p>	
<p>کی بود هرگز نشاط چهره خویش زیاده میرود بر باد زلفین پریشانش بباد از جمال دیگر هرگز دل او کی کشاد در چنین عاشق کشتی او را که باشد اوستاد عاشق بیچاره که بنوی بر خود نهاد</p>	<p>دید هر کس که روزی بر جمال او افتاد هر چه باشد در سرش از دین و دنیا تمام پرتوی روزی انان بر کسی که دیده است یار با آن دلبر که می ریزد و مادام خون پیش از دلدار جانان چون بود مردم کشی</p>

<p>بحقیقت همه جا کرده ظهور آن دلبر هر که در راه طلب فانی مطلق گردید عاشقی نیست که فارغ بود اندر ریش</p>	<p>ز انجست عاشق رخسته چو پر کار آمد بیگمان پردگی پرده اسرار آمد در در عاشق جی پاره طلبکار آمد</p>
<p>قطب بن گشت نمان چونکه در آمد لعل ز آنکه پیش رخ دلبر ز خودش عار آمد</p>	
<p>لذت عشق بر آن بی سربازی که کشید دید دل رخ یار هر آنکس که کشاد چون نیاورد ملک تاب وصالش بشک هر که از خود نر میبردست نه بنید او را</p>	<p>پای از هر دو جهان بر سر آن کوی کشید بیخود از ذوق خورش جامه جانرا بدرید آدم خاک صفت بار امانت به کشید ای خوشا عاشق صادق که ز بهستی بر مید</p>
<p>قطب بن کیت درین آه بگوید و بتمند هر که تخم غم او در دل ویران پاشید</p>	
<p>بر سر کوی محبت هر که ماور می کند خاند دل پاک کن از رنگ عصیان زدود گوید از معشوق فردا روی خود خواهم نمود پیشۀ عاشق نباشد صبر و آرام و قرار عشق و رسوائی بهم چون شکر و شیر آمدند کیبای عشق بر برش قلبی گریسد</p>	<p>عاقبت بر روی جانان دیده اش می کنند ز آنکه دلبر در دل پاکیزه ماور میکند هست عاشق هر که او هر روز فردا میکند عاشق اندر عشق خود را زود رسوا میکند در دل عاشق ملامت کی خودی می کنند چون ز پاکش خلاص از شیر گمیا میکنند</p>
<p>ز آنش عشقش سوز ای قطب بن سرتاب سوز عشقت کاومی را فردو کتیا میکنند</p>	

حدیث عشق بر کس بشنود و ارسته میگردد بگو ای قطب بن کس از دوشاد می آید	
دردم ای نهضان داروی دمان مکنید خو برویان همه بنشیند پریشانی من همه چون بے بصیر اند یقین میدانم عالمان چون ورق عشق نگرند از بر زاهدان وصف خش را بخلط چند مکنید	هر چه گویم بخیر را غیر خدا آن مکنید زلف خود بسته گذارید پریشان مکنید وصف و تعریف مدهم در خشان مکنید پیش مجنون صفات ترک و بتان مکنید چون ندیدید جمالش صفت آن مکنید
قطب بن خوش سخنی گفت کی مست خراب عاقلان نفی می و مشرب رندان مکنید	
تا روی تو ائمه صاحب نظران شد تا گشت گل روی تو از پرده پدیدار تا تیغ بخونریزی عشاق کشیدی هر گوشه که باری از ملایک نه کشیدند آنها که خبر از غم عشق تو ندارند محم نمود گوش کر از نغمه داود	هر کس فطری دشت برویت نگران شد بلبل صفت عاشق بخت جامه دران شد از کوی تو هر روز شهیدی گدازان شد منصور درش کشته آن بارگران شد دیدار تو که لائق آن بنجران شد کی گوهر امرا تو در گوش کران شد
نی قطب بن امروز شده عاشق روت کز دزدانل بر رخ خوبت نگران شد	
هر که از تر غم عشق گرفتار آمد بروای سالک از خویش نهان که یقین	در حریم حرمش واقف امرا آمد لشکر عشق درین بادیه خو خوار آمد

زین و آسمان نبود مجابتی آن کس مباش اندر پی آزار عشاق سر کویش همه کس در غم دنیا و دین خود بود لیکن بر از خوشنیتن بگذر اگر دیدار میخواست بر کشور کشای عالم دل باش گریز می	که از تعلیق مردی گرد او را بر جبین باشد که ایشان را دل شبانه با می تشنه باشد مراد عشق آن لبر نه دنیا و دین باشد که شکر طرهر روان کوی دلبر نمیچین باشد که اندر عالم دل صد هزاران شهر چین باشد
---	--

مباش قطب دین از روی غم زین منی

که اندر دین و دنیا هم اهل تقصیر باشد

دلمیم اردو و غم از دیدم خون می رود بسکه افکار است دل از تیغ تیز عشق یار که کشد آن یار گاهی زنده می سازد مرا ز ابدار عالم جدا می شود ز نار بسند	دارم اندر دل چنان دردی که آفتون می رود از مرده سیلاب چشم همچو مجنون می رود زین سبب هر خطه ام حال دگرگون می رود عقل اربابانشیند همچو مجنون می رود
---	---

بسکه قطب الدین ز درد عشق ناله می برد

آه درد آلوده بالایی گردون می رود

مرات از وصال دلبر خود یاد می آید بسی خود قبول طبع آن دلبر کس نبود برای شربت از خجالت شست خود زخم بیای عاشق و دلشاد بنشین بر سر کوش چو چندی بر سر کوش نشیند باز می گردد کسی چون پرتوی از روی آن لمار در یابد	دلم خون میشود و زهر در فریادی آید قبول طبع آن دلداری مادر زادی آید که آن لمار من با قد چون شمشاد می آید که آن کشور کشای دلبر با باد می آید مکس چون بر سر کوش رسد فنا می آید فرشته بر درش بهر مبارکباد می آید
--	---

پیدا بدین مہمانہ کمرِ محبت بار خود	خدمت کمرِ بجان بگ کوی آن نگار
تا چند قطبِ مینِ غمِ نہانِ خوری و گر نہان مدار در و خود از غمگسار خود	
یقین دانم کہ بادِ لہارِ جانی آشنا کرد بر در و محنت و بیدار و دران مبتلا کرد ز وصلِ دلِ جانی ہمہ دروش و و اگر کرد کہ بادِ ہر کہ ہم صحبت شود و دراز خد اگر کرد کہ تس قلب تو از یک نظر شان کمیہ کرد یقین دانم کہ اندر دینِ دنیا باد شاگرد	ز ہستی وجودِ خویش ہر کس گرفتار کرد کسی کو غیت عاشقِ بر جالِ مہ زخار کرد کسی کو در دلِ شبِ بر درش نالِ بصد زار کرد مرو بر در گہ و نیا پرستِ دونِ جہل کرد بیار و بر در مردانِ حق نہ از سرِ خلاص کرد کسی کو خدمتِ پیرِ طہیّت میکند از جان کرد
کسی چون قطبِ مینِ بادِ لہرِ خود نس کے گیرد مگر در راہِ معنی از وجودِ خود جدا کرد	
دلدار رفت و خستہ دلانِ زاد و نکر گفتہ کہ غمِ مینِ بنو دہم ہریش کے ہرگز دوبار ہدم و ہملِ ندیکس از خرمی و ذوق کسی خندہ میکنند دل در جہان مند کہ بہ عہد و بی وفا خود رقیبِ روی سیرِ راجدہ نکرد کس بی رقیبِ مہلو و لہارِ جان نکرد کاخرِ فلکِ بچہ و ستمِ شان جدا نکرد کاخرِ رویِ در و دالمِ گریہ بان نکرد زالیتِ پیرِ دہر کہ با کس وفا نکرد	
ای قطبِ مینِ بغیرِ خدا دلِ بکس مدہ خوشحال آنکہ رشتہ دلِ زو جدا نکرد	
کسی کو یک زمان بادِ لہرِ خود ہمیشہ باشد	بمعنی بہتر از سلطانی روی زمین باشد

<p>آیند بیگمان همه کرد بیان عرش در دل چو یار جلوہ کند جلہ کائنات خوش گفت بایزید کہ در جہانم هست نکسہ سببش حال دل اہل شوق را ز اہد بماند در گمراہی ہستی وجود</p>	<p>در مجلس سماع ہمہ آفرین زنند بر خاک آستان سر نقش جبین زنند دانم کہ صوفیان نفس از رستین زنند میباش بر حذر کہ نفس آتشین زنند عشاق کوں صلت ملک یقین زنند</p>
<p>چون این طریق خاص سلسلہ بطریق عشاق چنگ در روش قطب بین زنند</p>	
<p>خیال عشق تو فارغ ازین دانم کرد گداخت آتش عشق تو آنچنان تن را خیال داشت غمت تا مرا کشد آخر بہ بین کہ سوز غم عشق تو چہ کرد بین ازین رہو غمت عقل و فہم و معنوں کرد نشستہ در پس زانوی غم بسے بودم</p>	<p>فروغ روی تو دارستہ از جہانم کرد کہ ہموچہ موی میان تو نا توانم کرد ارادہ کہ در بود آنچست نام کرد ز خویش غائب در سو ازین نام کرد میان خلق بدین عیب داستانم کرد فروغ روی تو ناگاہ شاد نام کرد</p>
<p>چند شربت میل تو در شش قطب الدین چنانکہ از خم وحدت سبکشانم کرد</p>	
<p>افتادہ ام جدا ز یار و زیار خود دلبر چو گنج جاسے بویار نہ می کنند بی روی یار مایہ و سودم بکی شدہ من با پی بند غمت دلدار در وطن</p>	<p>تا کہ جفا کشم ز غم گلعدار خود ز نسیان بود کہ ہمیش اندر کنار خود دلگیر شتہ ام دگر از کار و بار خود عزیم سفر کنم بسو شہر یار خود</p>

	<p>قطب بین ز آتش جانسوز تو نگردد چنان سوخت بر دانه صفت تا بتو وصل باشد</p>	
<p>دانی که بر دل من مسکین چارود باید که سرسره صدق و صفارود لائق کسی بود که ز هستی سوارود عاشق کس بود که درین ره فشارود میگویی ذکر او که ترا دیده دارود بی درد کس ندید که او را شفا رود</p>	<p>روزی که یار از من بیدل جدارود آنکس که روی یار ندیده بجز خوش هر تیره دل نه لائق آن یار نازنینست هر ناقبول را ز سدا ت شامتی غافل مباش کنیفس از ذکر یار خوش در راه دوست درود و جاباید کشید</p>	
	<p>گوید رقیب قطب بین از کوی او بود عاشق ز کوی دلبر جانی کجا رود</p>	
<p>چرا که سود و زیانش خیال یار بود خیال او همه دیدار آن نگار بود کجا چو مردم دیگر دلش هزار بود ز گرمی می معشوق بقرار بود و فامی ماه شان را کی اعتبار بود که خوب زشت جهان ابد و مدار بود</p>	<p>اسیر عشق تبار را بغم چه کار بود دل خود از همه فکر و خیال برید دلش یکی و خیالات او یکی باشد همیشه فارغ و در استه از جهان باشد خوشست عشق اگر یار یوفان بود بد تو عاشق شد ای آن نگاری بها</p>	
	<p>بکوی عشق دل قطب بین ز غم رسته ولی ز سوز غم عشق او فگار بود</p>	
<p>آنجا فرشتگان سر خود بر زمین زنند</p>	<p>چون بل حال برود جهان آستین زنند</p>	

<p>افسوس زانکه غیت درین دهر کا ط یار بکجاست سنگ محکم جهان که او نزد کند کشتن دل من در جهان کس</p>	<p>تا در ره وصال تو ام امتحان کند فرق طلای مازیس دیگران کند مار اخنایت تو مگر کاران کند</p>
	<p>از حد گذشت محنت اندوه قطب دین آن را مگر فروغ رخت شادمان کند</p>
<p>از دل اهل وفا بوی خدا می آید چو روی جانب کعبه که ز روی اخلاص بر دای زابد و در حلقه زندان نشین بنگ آید عاشق صادق که چنان سر صدق هر که ایدیده دیدیست به بیند که چنان نازنینی که نهان بود پس پرده راز</p>	<p>بخت اگز دل او بوی وفا می آید آن بطون دل ارباب صفا می آید کز دم سر و تو بوی زریا می آید پیش تیغ سمت بی مویا می آید یار هر خطه درون دل می آید پرده برداشته و چهره کشا می آید</p>
	<p>تار سیده بسر کوی فنا قطب الدین از چپ و راست بر و تیر می آید</p>
<p>هر که آنرا بسر کوی تو منزل باشد هر که را لذت عشق تو نسوزد و خرم چه سعادت به ازین درد و جهان می یابد فانغ از هر دو جهان گشت زغم شد آزاد زنده هر دو جهان گردد و مرگش نبود دولتی بهتر ازین نیست بجام آنرا</p>	<p>آخرش دیدن رخسار تو حاصل باشد لذت دولت دیدار تو مشکل باشد پای هر کس بسر کوی تو در گل باشد هر که را درد و غم عشق تو در دل باشد هر که را مرغ دل از تیغ تو بسجای شد که بهشاق سر کوی تو داخل باشد</p>

	دائم خدای فکر بداندیش میکند	
جماعتی که رخ یار در نظر دارند نهان شده همه در بحر عشق مستان زمین همت خود رفته اند تا بروست نشسته بر سر آن کوی لا و بایی دا اگر چه بر سر آن کوی صاحب قریب اند	بغیر دیده سپردیده و گرد دارند تمام عشق شده کی ز خود خبر دارند رخل همت خود و مبدم نمر دارند ز بهر ترغیش سینه را سپرد دارند ولیکن از خطر عبودیده تر دارند	
	سبک روان بیابان عشق قطب الدین چنان روند که گوئی تمام بردارند	
تا چند سالکان سخن عاشقان کنند فانی شوند جمله ز بود وجود خویش محموم نمیشوند بجلو تر سراسر یار بصفتش بعد زبان نتوانند شرح در ما طالبان جسلوه خوبان عسالمیم ما را خلیده خار غم گلزار خان بدل	کاری که کرده اند عزیزان همان کنند بجویش خویش را سو جانان دان کنند خود را ز خود مگر تباهی نهان کنند بر تن اگر چه بر سر موی زبان کنند با حدیث جلوه خوبان بیان کنند با گلزار خان حکایت این ناتوان کنند	
	گوید حدیث عشق تبان قطب الدین باشد که طالبان بخش داستان کنند	
کو طالبی که نام تراورد جان کند طالب کسی بود که درین کوی هزاران گر طالبی که بهر رضا سے تو ساعته	دل را برای تیر غم تو نشان کند در جستجوی وصل تو ایشا ر جان کند هر کشت و خاست خلوت جهان کند	

بر سر کوی حبیب خود قمر سر از بیم چون بود ز نار باطن خود پسندی بکین	لمیت عاشق هر که اورا بیم را غیاری بود زیر خرقة زاهدان را طرفه زنا ری بود
---	---

قطب بین گر عاشقی کونا لمانی ار تو عاشق آن باشد که آنرا ناکه زاری بود	
---	--

آنها که دما دم بجایش نگرانند آن قوم ز جمعیت باطن همه فروانند صیقل زده اند آینه روشن خود را آن یار گرانمایه که در پرده ناز است آنها که فنا گشته اند از خود تپائی جمعی که ندیدند رخ او ز کثافت	آن با خبران جمله ز خود بیخبرانند از خویش نهان گشته و دوری نگرانند کی تیره و تاریک مثال دیگرانند آن قوم دما دم همگی پرده درانند در راه حقیقت همه صاحب نظرانند حیوان ضعیفانند و عجب بی ابرانند
---	---

ای قطب بین از پرده پندار برون زبان زو که درین پرده همه بیخبرانند	
---	--

آن جا اهل که غیبت درویش میکند انکار اهل فقر مکن زانکه مصطفی آئینه تو هر که نهد پیش چشم خویش هر کس که بنگ کرد نفس ضیعت خویش انکار اهل دل مکن ایدست گفتت دار الله را چو جاسے بخندت سر ای دل	در پیش آینه صفت خویش میکند از روی صدق فخر بدرویش میکند بینا پیش از آنکه بود و پیش میکند خود را اگر چه پس بود او پیش میکند چون نفی اهل دل همه بدکیش میکند ایواسے بر کسی که دلی ریش میکند
--	--

ای قطب بین مثال زمانه رقیب	
----------------------------	--

<p>یار بچہ منظری کہ ز روی تو پر تو سے یک قطرہ از شراب وصال تو ہر کہ خورد بر خاک آستان تو ہر کس کہ رو نہاد ہر کس کہ دید وصل تو در خلوت دلش</p>	<p>ہر کس کہ دید رخت بکوی فنا کشید سرسرست وار بین کہ چنان لغزنا کشید کحل بصیر خاک تو در دیدہ پاکشید قانع شد وز ہر دو جهان پای داکشید</p>
<p>چون دید قطب بن کہ حجاب تو خویش بود از ہستی وجود خودش دست دپاکشید</p>	
<p>برا چو دوست آید و تیغ فتا زند صاحب دلی کہ کشتہ شمشیر عشق گشت کہ رویان صدرہ نہ دارند در عشق ہر یک ملائکہ بقسام خود اند بند آہ درون عاشق از انست کارگر ز اہد برو کہ در دل تو در عشق نیست قابل کسی بود کہ ہلک وجود خویش</p>	<p>از عشق خویش آتش در جان مازند می دان یقین کہ خمیہ ہلک بقا زند جبریل کے بدرگہ مولا لوا زند آدم قدم ز روی شرف بر ہوا زند کہ نور عشق ملک وجودش جلا زند عاشق کسی ست کہ سبحان پشت پا زند سراے سرکشان بدم تیغ لا زند</p>
<p>پنهان شد از وجود خودش قطب بن کام کو عاشق کہ خمیہ بہ پہلوے مازند</p>	
<p>ہر کہ اورا آرزوی دیدن یاری بود عاشق صادق نہ باشد بلکہ باشد مدعی رانندہ ہچون گیس بہ چندین دربارای پای خود را داکش از کویش از جو قریب</p>	<p>باید آرزو اما چشمے گہ بارے بود غیر فکر و لہر خود ہر کہ را کارے بود از کس کمتر دین رہ کمترین عارے بود نیک نگریہ کجا گنجیت با مارے بود</p>

چون نسوزد که چو تو طوفان نگاری دارد	
از آنز که راه ماسر کوئی فنا بود حاجی ره حج از رو ماره خدا امروز کوس عشق چو بنام بازند شرم آیدم ز گشت گلستان لاله را مارا چو دوست کشته بشمشیر عشق کرد امروز دولتی که عشقش مسیرست	پایان راه ما بحقیقت خدا بود می دان که راه ما بخدا جدا بود عالم پر از صدای میاموی ما بود چون دیده بر جمال دلارام را بود ما را گوی مرده که از وی بقا بود یارب دگر ز گردش دوران کرا بود
هر کس چو قطب بن گذرد از وجود خویش از راه بخودی بخدا آشنا بود	
نوبهار آمد و افاق معطر دارد بو بهامی شبنوم از همه اطراف جهان جذب عشق مرا بر سر کوشش آورد هست بسیار در آن کوی اگر عاشق لیک عاشقان سر کورا تو مخوان مغلس کوی دور افتاده ام از گردش ایام از وی	گل شکفت و چین و باغ منور دارد بوی بوی به از آن نیست که دلبر دارد کیست که بهتر ازین با وی در بهر دارد همچو من عاشق دل سوخته کمتر دارد بر سر از سلطنت عشق و می افسر دارد چه ستمماست که این چرخ ستمگر دارد
قطب بن تا شده خاک در بنجای عشق ننگ از ملک سلیمان و سکندر دارد	
دلبر رسید و هستی ما را زنا کشید نمود روی خویش و زنا برده عقل و هوش	فر روی خویش پرده شرم و حیا کشید فر تیغ عشق بر دل ما زخمها کشید

<p>چو از کلاک تضاعف غم و محنت فرو ریزد بقتل خویش دل نہادہم در کوی آن دلبر ز مستی بر سر کوشش مکن عجب کہ آن ساقی خدا یابی نیازم کن ز غیر خویش پسندم مشو مغرور ہر رنگے کہ بنی درہ جانا</p>	<p>بہ عالم ہر کجاہل دلے بیند برو ریزد کہ خون ہر کہ از تیغش فرو ریزد نکوریزد بکام ہم ہر زبان از چشم وحدت یک سو ریزد کہ آب روی من پیش کسان چون آبجو ریزد کہ رنگ سو عشاق و دشمنان رنگ بوز ریزد</p>
	<p>زبان بر بند قطب الدین بن اسرار خداوندی کہ خون عاشقان در کوی او زین گفتگو ریزد</p>
<p>در دلیست در دلم کہ بد زبان میرسد لعنوب وار دیدہ بر ہوش نہ نشد بر خاک آتش فروز چشمت تر خواہم ز بھر یار کہ چاک پر من بید پرید طائر روحم کہ بی دست</p>	<p>ز محبت پیش من کہ بیایان میرسد فرصت قاصدی سو کفان نہ میرسد کافی بہ آب دیدہ گریان نہ میرسد از ضعف دست من گم بیان نہ میرسد آما بوصل دوست بطیران نہ میرسد</p>
	<p>ای قطب بن تو پیشتر از مرگ خود میر کس پیش یار خویش چو با جان نہ میرسد</p>
<p>خوش بود حال کسی کان چو تو یار می دارد نہ کند از غم دوران سر مو اندیشہ گر بیسی سال بماند ز سر درو صملت بروای خواجہ کہ جانبار نہ درہ عشق</p>	<p>نخورد غم کہ مثال تو نگاری دارد ہر کہ چون سایہ لطیف تو حصاری دارد ہر کہ غیر از غم اندوہ تو کاری دارد آن بری بر سر کوشش ز تو عاری دارد</p>
	<p>سخت پردانہ صفت قطب بن زائس شوق</p>

ہر کرابوی از ان جانان سید در شام از خودت بیرون قدم زن روی آراہو نیم شب بخیر و عرض حال خود کن پیش دوست	بر سر کوشش قنار چون غنہ لیسان میکنند بمخودی این راہ را بر در آسان میکنند در دل شب خود علاج درد مند ان میکنند
---	--

قطب بین ذکر حبیبش میگوید روز شب

ز آنکہ ذکرش ساکان از اہل عرفان میکنند

باز جانم دم ز عشق دلرباے میزند می ز جام وحدت ساقی باقی میخورد گشتہ فارغ از خود و از غیر خود دیوانہ وار باش حاضر ساکان نازنین در ہر سحر رو گدای در گہ او شو کہ از روے کرم در نگہ در مضامی آن کوی کنز و ارشادگی	خمیمہ در کوی حبیب جان قرارے میزند زان سبب از بخود میاہو و ہائے میزند دم ز بزم وصل یا آشنائے میزند بر سر خولان وصال خود صلاے میزند سکہ دولت بنام ہر گدائے میزند بر سر تخت سلیمان پشت پائے میزند
--	---

قطب بین در سبت جوی گوئی با حجبش

در میان لجنہ غم دست و پائے میزند

آتش عشقش دایم شعلہ در جان میزند عاشقان ارجی بہتر ز درد عشق نیست در میان وصال شست و از بخودی ہر کہ روزی بر توی از روی جان دیدہ است	ہمچنان عاشق دم از دیدار جانان میزند مدعی باشد ہر آنکو دم ز دربان میزند پای خود را بر سر خار میغان میزند طعنہ امزدہ بر خود شنید تا بان میزند
--	--

قطب بین رائیست پردہ کئی عشق یاد

و ہستان عشق دلبر را بدستان میزند

تن را چو صد زبیرہ آن گفتگو نبود	
عرق کہ برنج آن ماه روی سادہ بود بقدر یار من ای سرور کردہ تعلیم دلہ جاہ و شان ان بخشود باطل آب چشمہ حیوانش احتیاجی نیست عنان ہمت من میکشد بدرگرہ او	چو برگ گل کہ برو شبنمی فتادہ بود ز پاشین اگر ت این ہو برارادہ بود کہ یار من ز ہمت ہوشان زیادہ بود بہر کہ روی بجاک درش فتادہ بود کہ در بروی اسیران او کشادہ بود
مجوی عقل و خرد ناصحا ز قطب الدین دمی کہ دہش اندر نظر ستادہ بود	
ہر کہ خط نیستی در خود کشید ز زندہ جاوید میدانی کہ کیت کیس میدانی تو گو یائی خوش ہر کہ خواہد مرد این میدان شود گنج مقصود از ہی خواہد کس بی حجب بنید جمال یار خوش	بیگمان دیدار یار خوش دید انکہ اندر راہ جانان شد شہید ہر کہ دارد با غمش گفت دشمنید ہر زیان ببایدش جانی جدید نیستی آمد در آن را کلیہ پردہ پسند از خود بر کس درید
قطب دین گر وصل دلبر بایست رو تو نہبان شو کہ او گردد پدید	
باز جانم آرزوی وصل جانان میکند مدتی گو مرغ دل اندر نفس را مدام داشت ناصر پندرم مدہ گراہ و فغان میکنم	خانہ بود و چو دوش ویران میکند سوی بزم وصل دلبر باز طبران میکند تو چہ دانی اسخہ درد عشق با جان میکند

عاقل از ہر سخن ببرد و خطہ دارد عاشقان را برہ عشق و لیلی باشد	جاہل از ہر سخن ببرد و غوغا باشد زانکہ افشای وی از عالم بالا باشد
ہر کسے رو بہ روی دارد و پخیری طلبد قطب بین در طلبش برورد و ہما باشد	
روزی کہ دوست رشتہ جانم گرفتہ بود میخواست تا ب طاقیت دیدارش آورم از ہر آنکہ فاش نسازم رموز عشق میخواست چشم غم نہ بیند جمال او محرم نبود عقل و خرد و حریم صل روزی کہ یار بار امانت ہی سپرد	عاشق بدم بہمت آنم گرفتہ بود در جان نشستہ بود و غنائم گرفتہ بود جان را سرور داد و ز بانم گرفتہ بود سرترا قدم جو روح روانم گرفتہ بود بخیوش و مست و دالہ از انم گرفتہ بود کس را این نہ دید از انم گرفتہ بود
گفتا کہ کیستی تو بگو قطب بین من گفتم کہ بندہ ات بہانم گرفتہ بود	
روزی کہ روح نفس خاک کو نبود روزی کہ عشق میگفت می شنید آنجا کہ عکس یار در آئینہ می نمود زان می کہستی آورد و عقل را برد روزی کہ دید دیدہ جان رو یا زوش برنگے کہ بوی معنی نیکہ نگے آورد	اورا بغیر یار کسے رو برد و نبود یک شمعہ در دو کون این گفتگو نبود چندین حجب رشتہ ہستی نہ تو نبود اورا بہیچ چیز دیگر انس و نحو نبود زانگار بہتیت سرور و برد و نبود جزوی بہیچ چیز از رنگ و بو نبود
روح تو بود طالب دید از قطب بین	

<p>اگر برایشان همه یک راه تجلا میکرد آتش عشقش اگر جای بهر جا میکرد چرخ خویش در آئینه تماشا میکرد که چرا و عده دیدار بفرما میکرد خوشتین را که نهان بود بپیدا میکرد</p>	<p>بیگمان بال و پر حبلہ ملائک خست از تر و خشک عالم اثری کی میماند آن نگار از دل آئینه میبخت چون توانی دید درین فرخش حرم آنکه از قدرت و جودش نقش کشید</p>
<p>قطب بین سرود عالم بگلست نهان گر بدی جم طلب جام خود از ما میکرد</p>	
<p>کز فرقت وصال تو جانم طلب رسید خوش آنکه مرد و شربت میل ترا چشید هر کس ز خنجر غم عشقت نشد شبید بیند جمال خوب تو هر کوز خود رسید آدم ببال همت خود سوی تو پرید عشقست بارگاه وصال ترا کلید</p>	<p>جانان ز زیر پرده رخ خویش کون پدید ہنگام آنست تا نظری سوی من کنی مردار میر و ز جہسان همچو گاو خر کس با تعلقات رخ خوب تو ندید پرواز نیست سوی تو مرغ خان سدرہ در پای بستہ را همه باشند کلید</p>
<p>سہر جا کہ عاشقیست معشوق ہر دمست تا قطب بین بدید ترا خویش را ندید</p>	
<p>نزد اہل خنسان ناقص و سوا باشد واند آنکس کہ دلش روشن بینا باشد سر بسزایست خدای ہما اشیاء باشد واحد و فرد خدا نیست کہ بکلیا باشد</p>	<p>ہر کہ اورا بجان دیدہ اسے باشد نہ کند فہم سخن چون دل او تیرہ بود نہست تعریف سزایست و خط و خال تن آنکہ اورا نہ زنی باشد و نہی فرزندی</p>

بنو محسرم جانان کسی که قطب الدین جدا از خود دم توحید در حرم میزد	
چون هیچ آفریده جان را بقا ندید بیار در دوش خدای شو که هیچ پس باشد عدوی مر و خدا دشمن خدا منکر میباش که حق دشمن به تیغ شان ایل نفاق شان بسی دیدم سیاحت خود را نشان تیر و عاشان کین که کس	زین زان میوفا سر موی وفا ندید بیار تا نگشت زردی دوا ندید چون کس خدا غم ز جدا ندید گشتند جدا بسی سر و کس تیغ را ندید باشد گواه حق که چو او کس گوا ندید تیر و نای گوشه نشینان خطا ندید
ای قطب دین تو خاک در دستان حق در دیده کش که کس به از ان طوطیا ندید	
بدل چون در عشقش مرده دیدار می آورد تنه کو میزند بر زاهدان و هر تنغفار بخود که سر عشق یار خود را فاش میاورد رموز عشق جانان را زبان جانم را گوید چو لیل ناله زاری کند عاشق کمر عجب پیش بجان گشتم غلام عارفی که جویش بخویش است	نهال مخترم بار محبت بار سست آورد مرا از زبده هر دم بار استغفار می آورد زبان را در دوش خدای شو که هیچ پس باشد عدوی مر و خدا دشمن خدا منکر میباش که حق دشمن به تیغ شان ایل نفاق شان بسی دیدم سیاحت خود را نشان تیر و عاشان کین که کس
نزد قطب دین زانکار منکر در دهمنی که قهرش منکران را بر سر زانکار می آورد	
دلربایی که نظر در همه اشیا میکند	غائبانه نظر طفت سودا میگرد

مجوی زاهد خود بین مقام و منزلت عشق نشان بی نشانی را اگر خواهی از اعدا پس درین ده دست پای منیر خون جگر منچور	که منزه گاه آن رندان سوا از سحر و بر باشد که گویایی خموشست و وقوفش بنحیر باشد که قوت عاشقان کوی او خون جگر باشد
---	---

حدیث قطب من اگر کسی یکی بی تواند برد
کسی بی بی نتواند صفت که حق بهره برد

آن ماه عالم آرا اگر آسمان بر آید بر خاک عاشق اوز و پرتوی گرفتارند از زیر برده یارم گردوی خود نماید یابد رهی بگویش که شانه هفت شود کز ابدان خود بین و پرتویی بنیند دیدار گرد نماید بیکره بخلق و عالم	نورش چو آفتابست که یک جان بر آید یابد حیات خضری باقی بان بر آید سرگوشه آه و افغان از مردمان بر آید گردو گدای کولش در خانان بر آید آه و غم و شوم افغان از عاشقان بر آید جان عزیز بشک از انس و جان بر آید
--	--

از قطب من اگر آن یار جان عزیز خواهد
بی فکر و بی تامل فی الحال زان بر آید

دمی که آتش عشق ز جان عالم میزد دمی که غرقه دریای او بدم آدم بر زیر پرده نهان بود عشق منور در آن زمان که من او بهم بدیم آنجا بنو دیک سخن از حرف عشق در دو جان نشدت قلوب من جان در آن باکانش	بنو دجانی و جانم ز عشق دم میزد هنوز خمینه بس منزل عدم میزد که جان بخت جلدان دم از قدم میزد زبان جان دم تو حیل دم بدم میزد که دست غیب بنام من این قلم میزد بروی خود ز حسد دست از الم میزد
---	---

از سر زلفین جانان برو گو یا نکسته آتش دوزخ زدی و سوختی جان مرا من برفتم در کنار دیار آمد در میان جان شیرین میدهم بجز خدا بار دیگر زاهد امن در دوش با ده زندان شدم	کاینچنین دیوانه ام کرد مرا از من بود همچو آتش گشتم و آتش نه در ملک بود در شام جان بسان بوی انان گلزار بود بر سر بالین میاوروی خود بنمای زود تو برو تقوی گزین ای ابد شک و سود
---	--

قطب من سان بنید اندر آینه دیدار یار هر که از آئینه دل زنگ هستی را زدود

صاحب دلی اگر نظری سوی ما کند خاک ریش ملائکه در دیده با کشد اندر نماز بر که به بنید جلال دست خوشحال آنکه قبله جانفش جلال است عاشق که بوی او شنود مرست شود عاشق نباشد آنکه کند پیر من قبال	مس وجود ما ز نظر کمیاب کند بر آستان اهل دلی هر که جا کند فتوی میدهم که نمازش قضا کند و اندر نماز خویش بدو اقتدا کند دانی تو روی او که به بنید جا کند باید ز شوق پیر من جان قبال کند
---	--

دانی که کیت زنده جاوید قطب من آنکس که خویش را بخدا آشنا کند
--

کسی کو را سحر از در دجانات دیده تر باشد بدین چشمی که دارد گش بنید روحی جانان را بی سجاده بفروشد و بزین تسبیح را آتش نباشد مذموب و ملت بغیر از عشق مستان را	به از طاعات بید روی که بی آه سحر باشد کسی کو روی او بنید و را چشمی دیگر باشد بدین راه و روش میر و خدمت مختصر باشد حدیث و وعظ افسرده در بخاور و سر باشد
---	---

<p>کنند چو کلک قضایش ز دین بکفر اشارت ز دین خویش جهان لحظه قطب بین بد آید</p>	
<p>صبا از کوی آن دلدار مشکین بار می آید و مادام چون زیاده میشود بوی خوش فلبر از آن جاندار راز نیست در زرم صبا او از آن در خواب نگذارند مردان مردم دیده رود در گوشه روی خوشیت از غیر پندد شنوده هر که خوانده رو بهر دیوار و در آرد</p>	<p>که از انفاس ادبوی خوشی لدر می آید نمیش به از آن هر بار از هر بار می آید که آن سلطان جوان جهان جو خوار می آید که آن دلبر درون دیده بیدار می آید کسی کو از وصال یار بر خوردار می آید به بین بانگش سپان از هر در و دیوار می آید</p>
<p>مترس از تیر دشمن قطب بین گر برست باز که هر جا گنج باشد بر سر آن ماری آید</p>	
<p>یارب آن لب جانی ز کجای می آید دلربا نیست که بسیار روده دلهما بر دای خواجہ و بر بند عزت نشین زاهدان و بفرغت بنشین خلوت ز بهر در زیدن و فقی می ساعه کرد ز رنگ بردار آئینه که آن جان جهان</p>	<p>که از انفاس خوشش بوی صفای می آید حالیا تیر بقصد دل مای می آید کمان دلارام محبت گه مای می آید ز آنکه بر سینه مای تیر بلای می آید زین تعصب بخدا بوی ریای می آید تماشای دل اهل صفای می آید</p>
<p>قطب بین بر سر کوش ز جفا با همی قیاب دل من ز آنکه بقدر ریخدا می آید</p>	
<p>دوش آورد این صبا بوی گلوان هر چه بود</p>	<p>کز نسیم صد گره از سینه جانم کشود</p>

<p>بهر چه در نگه دیار در نظر باشد دمی که در نظرش یار جلوه گر باشد بهر کجا که رود شاه سحر و بر باشد</p>	<p>در آن زمان که دلبر کی شود عجب فرشتگان بپروانند روی نیا کسی که از شرف بندیش یافت شرف</p>
<p>از خویش تا نشود قطب من کسے فانی بر آنکه از خطر مرگ در خطر باشد</p>	
<p>انجا همیشه روح من اندوگمین بود بہتر ز باد شاہی روی زمین بود آن را کہ روی دل بسو حور عین بود در مجلسی کہ دوست بدر ہمیشین بود یعنے کہ تحفہ من در دلش این بود آرے طریق عاشق صادق عین بود</p>	<p>در ہر مقام جلوه آن نازمین بود چون دوست پرورہ بر فکند از جان خویش دون ہمت رست معرفت او در ہست ساکد وجود خویش بسوز شمع بہر شارب جان بکت دست من برین شبہا بروز آورم از درد اشتیاق</p>
<p>از سوز عشق سوخت دل جان قطب من بسنگر چگونہ آہ دلش آتشین بود</p>	
<p>ہزار عاشق دل خستہ از کین ہر آید ز جان بندہ آواز آفرین ہر آید ہزار مردہ صد سالہ از زمین ہر آید ہزار لالہ بدل دافع آتشین ہر آید شود قلندر و از تخت فرنگین ہر آید اگر چہ خضر بود جان در آستین ہر آید</p>	<p>گر از حرم خود آن یار نازمین ہر آید نزدیر پرورہ اگر دلبرم جمال نہاید نظر باہل قبول ار کند بگوشتہ چشم زلزلہ رخسار پر توی بکوبہ ہمت اساس جاہ و جلالے بہ بیند از مردان و اگر طلب کند از بہر تحفہ جان کسے</p>

<p>چو طوطی مرغ دل گویا شکو خوردن منبر دارد کسی تا نگذرد از خود بکلی در ره معنی سر از پا ساز و پا از سر برآه که جلیش ز صورت بگذرد معنی بست آو اگر مردی سر موی ز بهستی تا کسی دارد از ان دست فنا می بجز معنی گردد از خود دم زن هرگز</p>	<p>که هر دم جانب کوئی تو پرواز دیگر دارد نمیگردد و خبر دارد از تو تا خود را خبر دارد که کس صلتش نه بیند تا خبر از پا و سر دارد که دیدارش به بیند هر که چشم او بصر دارد نه بیند تا فانی خویش در معنی خط دارد که غواصی کند آنکس که او ذوق گهر دارد</p>
<p>نداند قطب بین غیر از حدیث شاهی هرگز چنین کند دفتر دل حوت عشق او نه بردارد</p>	
<p>صاحب دلان که روی دلارام دیده اند آسان ندیده اند جل حبیب خویش تا دست از وجود بکلی بسته اند دانسته اند در جهان خبر خدا نیست بروانه دار سوخته اند جمله بال خویش گشتند متصف با صفتهای یار خویش</p>	<p>از هر دو کون دست بکلی کشیده اند جان داده اند و شربت میلش چشیده اند خود را به یار هر دم محرم دیده اند او را از ان زهر و جهان برگزیده اند و آنکه ببال او بسوزد و پریده اند زان رو همه بخصلت نیکو حمیده اند</p>
<p>بگذرد خویش قطب بین آنز که عاشقان از خود بریده اند و بیار آرمیده اند</p>	
<p>مرا که قیمت خمره چون گهر باشد مجزو هر صدنی گوهری که نمایا باشد فنا می عشق ندارد و خبر ز بهستی خویش</p>	<p>نه هر که بی بصر افتاد چون نظر باشد چه میکنی صدنی را که بے گهر باشد فنا نباشد اگر از خودش خبر باشد</p>

	<p>قطب دین و کسی که عزم عشقت بگذاخت پیش خورشید جمال تو مکرّم نشود</p>
<p>با خدای خود آشنا باشد هر که شد هیچ با بها باشد عاشق از مردمان جدا باشد قبله باطنش خدا باشد کار او دائمی و عابد باشد هر که زلفت رهنا باشد بهر بی درد که دوا باشد</p>	<p>هر که از خویشتن فنا باشد هیچ شوی تا بهایت افزاید عاشقان را نشانه دگرست گر بظاهر قبله آرد روی برورش بهر شکاری خلق بادیله براه کعبه وصل داروی درد در عشق بود</p>
	<p>نیست از حال قطب دین آگاه هر که با غیبه آشنا باشد</p>
<p>مانند کیمیا مس قلبش چو زر کند وانگه مهر و کون و را مقبر کند چون تیر ناوکیت که درنگ اش کند خود را از ذوق شوق تو زیر و زبر کند سودا می غیر را همه از سر بدر کند افسوس ز آنکه غیر تو فک بر گز کند</p>	<p>هرگاه دوست در دل عاشق نظر کند در جان عاشقش نهد اسرار خویش را هر آه آتشین که کند عاشق از درون رمزی اگر بگوید ز سر عشق عاشق کسی بود که ز سودای عشق تو بیدر و باشد آنکه در نیست در تو</p>
	<p>در خیال آنکه ز امر و قطب دین غیر از خشم تو از همه قطع نظر کند</p>

<p>دربار گاہ آدم خاکی ملائکہ ای نفس دور مانده ز حق ترک بگریم</p>	<p>کروند سجده جلد و دما از برای روح در راه دوست مکر تو شد بند پای روح</p>
<p>از روح قطب بین ز تو پرسداگر کسی بر گو که نیست امر خلائی خدای روح</p>	
<p>تا چست نهان کنی ز ما رخ رخ چند نهفته داری از شرم گویند وفا گل ندارد هر چند رقیب رویه گفت تو عهد وفای خویش گذار منامے نگار من خدایا میباش ز چشم غیر نهان</p>	<p>بنمای با خدای را رخ بنامے ز پرده حیا رخ از روی وفا بین نما رخ کاسے مه منامے با گدا رخ پنهان ز همه نما جدا رخ باده عیان مدعا رخ ای گل منامے با صبا رخ</p>
<p>صد شکر که قطب دین نهاد بر شاک در قوس بے ریا رخ</p>	
<p>بر کسی بر سر کویتو معطس نشود نه تواند که کند در رخ خوب تو نگار هر که از آتش عشقت تن خود را نگیرد هر که او کار نباشد دلش از تنغ غمت هر که از زلف ازل برانده در گاه تو شود هر که ز نگار طبیعت ز دل خود ببرد</p>	<p>در حریم حرمت محرم و هدم نشود هر کرا در دل شب دیده پراز هم نشود دلش از لعل رخسار تو خرم نشود دل غم دیده او لائق مریم نشود عمر با سعی کند عیسی مریم نشود بمحو خورشید و شمشاد عالم نشود</p>

دلا فکر سود و زیان چیست بیچ	مدان زمین و زمان چیست بیچ
منه ل سود و زیان جهان	که سود و زیان جهان چیست بیچ
بچشم بصارت با بین در و کون	که غیر از خدا در جهان چیست بیچ
همه اوست در دیده ابل و بد	و کون نقش کون مکان چیست بیچ
نما شد جهان را بقای بدن	انانیت خواجگان چیست بیچ
شناسای خود باش ای قطب دین شناسائی این و آن چیست بیچ	
هر کس که روی دوست به بند علی انصاح	آن روز را از عمر شمار و صلح
از مهر وصل دوست جهان را طلاق ده	را لیت پیر و بر روفش کن از نکاح
ما بنده ایم هر چه کند یار حاکم است	بیرون نمی رویم هر موی از صلاح
عمریت خانه رومی دل مسکنم بنیا	که زهر مقدم تو دلم یافت بشرح
جانان بیا برو یک دیده جای کن	تا که کنم زجب نزول تو اقراح
مارا بکش که از من خلاص خون خویش	که رویم با سگان سر کو تو مباح
چون قطب دین زخیل اعلان گزشت از روی لطف در قبح او بریز راح	
آنی که حاصل از تو شود مدعی روح	وزیر تو جمال تو باشد بقای روح
هر جا که مشکلی بر بهت روح را فستد	باشی ز لطف خویش تو مشکلاشی روح
چون غمض بخش هر چه بود در جهان تویی	باشد ز رفیقهای تو هر دم جلای روح
باشد غریب روح بملک وجود با	سوی خوش بخوان که تویی آشنای روح

<p>تصد تو گر کنی در خلائی بتبع تیز تو بد کن بهیچ کس و شادمان نری</p>	<p>در حق گریز و از ستم دشمنان مرغ با خود کنند هر چه کنند آن بدان مرغ</p>
<p>ای قطب بین حجاب راه دور چون فونی از خود هیچ و از بدی انس و جان مرغ</p>	
<p>ای خاک درت بفرق محتاج هستی وجود عاشقان را از دولت عشق تو دل من از مملکت وجود عشقت خامی که زنده دم از انا الحق</p>	<p>محتاج تو هم غنی و محتاج کردی بکبر شمس تو تالاج چون بحر عمیق گشته تالاج هر چیز که بود کرد اخراج بردار ز نیش بر میوه حلاج</p>
<p>محتاج تو قطب دین نه تنها باشد تو بکائنات محتاج</p>	
<p>در رهش هر که کند هستی خود را تالاج هر که در بنرم و صالت بنشیند با او هر که شد محرم امر او کند ترش فاش هر که با پردگی خویش کند آن دلبر بر درش هر که نهد روی اعظم زمین بردار مردی می خور و می چون نشان</p>	<p>همچو دریا شود از ذوق دل او تالاج خلق و عالم همه باشند بدعایش محتاج او سزاوار سر دار بود چون حلاج از شرف بر سر شاهان جهان گریه تالاج سرش از زیر فلک میگذرد از معراج لشکر غیر ملک دل خود کن اخراج</p>
<p>قطب دین در ره حق مرده که باشد دانی آنکه در بحر غم دلبر خود شد محتاج</p>	

<p>بالا نشین چرخ فلک باشد انتخاب در ملک جان او نبود غیر درو عشق از ضرب تیغ عشق هر آنکه شود میزدست زاهد بستر عشق خدا پیوسته بود مهریه نمیشود بخدا زاهد خود</p>	<p>دین طرفه تر بود که وی از ذره گسترست یک ذره درو عشق به از ملک فخرست مردار میرود در بهان گر سکندرست افکار بلکه میکند از بس مکدرست کی وصل یار دید که چون حلقه بر دست</p>
	<p>از درو عشق هر که شود قطب بن معل هرگز وصل یار که او را میسرست</p>
<p>سوغت جانم از غمت ایشاه خوبان الغیاث غرقه بحر بلا نیم دست من گیر از کرم بے جالت نیست روشن کلبه خزان من گردش دوران بخار حاکم فریا بر من دور چرخ بیوغایم از لود دورانند ما و مجنون در غم عشقت دو یار همدم</p>	<p>الغیاث انا قس جانسوز بهجران الغیاث تا به بنیم یار دیگر روست جانان الغیاث سازدوشن کلبه ام ایشاه خوبان الغیاث خود بدو داد مرا ای راحت جان الغیاث الغیاث از محنت بیدر و دیران الغیاث آئینه برود که نبود داد خوبان الغیاث</p>
	<p>قطب بن امیت در دل از روی غیر تو تا کی باشد ز بهجران دینه گریان الغیاث</p>
<p>ای دوست گویت سخن چیش زان مرغ باید کشید بار طاعت ز خامن عام بشنو نصیحت من اگر مرد طالبی دشمن اگر بزار بدی با تو میکند</p>	<p>بشنو حکایت من و از من بجان مرغ بر چیز گویت که تو آبی از ان مرغ از گفتگوی طمنه خلق و جهان مرغ او را بحق گذار تو اندامیان مرغ</p>

<p>نشین بگوشه و خدا جو قطب بین ز آن رو که گیر و دار جهان را مدار نیست</p>	
<p>رہبری جو عشق در کو تو نیست سر و بسیار است آزاد جهان کے قبول اقتد عبادت اگر کسی دور مانند از وصال و مبدم طاقتها بسیار دیدم در جهان بوی خوش بسیار باشد در جهان</p>	<p>نیت عاشق ہر کہ چون تو نیست لیک همچون قدر و نحو تو نیست کوچک آن آشفہ خود تو نیست ہر کہ او را خانہ مہلو تو نیست ہیچ طاقی ہچو ابرو تو نیست ہیچ بوی بہتر از بو تو نیست</p>
<p>قطب بین بسیار دیدہ روی خوب ہیچ روی چون گل رو تو نیست</p>	
<p>چہ آشناست بخود آنکہ آشنای تو نیست مباد زندہ و باشد بزرگ اولی تر چو کلاک صنع تو صورت کشید اشیا را کسی چگونہ کند پشت از حقیقت تو ز حسن ظاہر و باطن چو کورہ بخت برست زیبای نشین و بی زور پا بر ہش رو</p>	<p>چہ مبتلاست بخود آنکہ مبتلائی تو نیست کسی کہ زندگی جانش از برای تو نیست قوی خدای ہر کہ کسی خدای تو نیست چو ہیچ جای نباشد بحق کہ جایی تو نیست کسی کہ عاشق دیدار جان فزائی تو نیست کہ ز قفس نہ وصلش زور پای تو نیست</p>
<p>بگوید این سخن از روی صدق قطب بین مہوت در سر او کا نذران ہوامی تو نیست</p>	
<p>آنکہ وصل یار و دامد میسر است</p>	<p>خاک درش بر تہ از عرش برتر است</p>

جاهل اندیشه فردای قیامت نه کند کار فردا بکن امروز غنیمت دان عمر می غفلت ز خیم نال جهان نوش مکن	و آنکه اندیشه کند عاقل و خیر اندیش است ترا و برادر که این ره همه را در پیش است ز آنکه هر نوش که باشد ز پی آن پیش است
دانی فردا که بود قطب دین مقبول خدا ز آنکه امروز و را در دلمست پیش است	
کسی که حق نه پرستد ز خود پرستان است ز فرق تا بقدم هر که غرق عشق شود کس ز بی بصری عیب خویش نشناسد ز تخته دل خود نقش خمیر دوست بشوی خوشست حال کسی که بود بوی نزدیک شوند کون و مکان دیده گر شود یارب	کسی که عشق نور زد مگر که شیطان است فنا می عشق جوگر و کمال انسان است هر آنکه عیب خویش دید اهل عرفان است چرا که نزل آن دوست قلب انسان است که هر که دور بود و حال او پریشان است کسی که کون مکانش ز بیر فرمان است
بر تو قطب دین سر زریا پی پیش است که در صفات خدا هر چه هست حیران است	
در دهر همچو چمن دگر می خوار و زار نیست مقصود هر که هست بود در کشتار او من خود بر دگر دم و او که در خویم آدم نباشد او بحقیقت کی آدم است بی درد کس بمنزل جانان نمی رسد هر که نکر در ترک سر خود براه عشق	درد زخم تر عشق چو من و افکار نیست جن طفل اشک هیچ مراد کنای نیست مار از یکدگر سر سر بوی غبار نیست آقا که درد عشق خداوندگار نیست جز درد و بهر یار نیست او را میان اهل فنا اعتبار نیست

<p>هزار بار به از مهر و مودت خوشت همیشه خسته و مجروح تیغ حرانست و در آن لی که تجلی ذات سبحانست بظاهر چه بسی بیست و سمانست چرا که هر دو جهانش زیر فرمانست بکسوت شیری طاهرش پریشانست</p>	<p>ولی که آئینه دار جمال جانست ولی که از مرض تیرگی خلاص نیانست ز غرض ترش آبسی بلند بدان جهان بر کبریت او قائمست در گردان بچشم کم منفک در گدای عشق کلید گنج سعادت پست است اگر</p>
<p>غلام محبت آن عازفت قطب الدین که او چو قطره شده گم به بحر عرفانست</p>	
<p>تن غم بر پرده من خسته و بیار تو است جگر من خون شده و سینم ام افکار تو است صبر از در رفته و چون زده هوادار تو است تن باندوده تو دلداری گرفتار تو است محرم خاص شد و واقف اسرار تو است وین و دنیا از کفش داده خریدار تو است</p>	<p>مدتی شد که دلم مایل دیدار تو است نیست خالی ز غمت ملک وجودم هرگز پر تو می دیدم ز خورشید رخسار دیده دل در عشق تو چه در دیت که هر نفس شید هر که پا بر سر کوی تو با خلاص نهاد هر که به بندینخ خوب تو ز شاه دوریش</p>
<p>هر کسی را به جبهان فکر جبهانی باشد قطب دین از دل و جان این صفا تو است</p>	
<p>کیش هر کس که نباشد غم او بد کنیست و ندارد طلب و صل تو نادر ویش است راه وصل تو هر آنکس که رود بنیشت</p>	<p>عاشقان را همه دلهای محبت چون نیست آنست در ویش که پایانش هر وصل تو است همه هستی خود کس ز رسید در و صلت</p>

نیت نیکو دم زون از بخوری در شوق	هر که را جام از می مشوق مال مال نیت
قطب بین روی نیاز از خاک بهش بر باد عجز پیش آور که قرب حق بجا نیت	
خالی از نشسته ذوق تو سر نمی نیت که نیت سفری من کنم آنکه که تو باشی همراه بی تو کس کی سلامت رسد اندر کعبه چونکه اندر طلبت جمله جگر باخوشت پر تو حسن تو انداین همه خوابان جهان رو بهر کار نه بد بی تو کس اندر عالم	کشته عشق تو در بر گذر نیت که نیت ز آنکه بی بدرقه تو سفری نیت که نیت که هر گام دران ره خطری نیت که نیت خالی از خون جگر چشم تر نیت که نیت لمعه رویتو با سیمبری نیت که نیت هر کجا می رسد او را ضرری نیت که نیت
قطب بین جلوه خوابان همه میدارد و ز آنکه بی جلوه تو جلوه گری نیت که نیت	
ما را از عشق ماه و شان به شکایت ترسا که گفت اندر به شد خلافت نبود حجاب پیش من زردان عشق بیا عشق را به طبیعت احتیاج نیت گر صادقی بهرزه مرد هر زمان را روی نیاز بر در شان چرمی نمی	بیگانه ایم از همه شان آشکایت کافر بود هر آنکه گوید خدایت در پیش اهل دیده من شکایت بیار دار عاشق مسکین خدایت باز از هر هر می صدق خفایت چون ظاهرت در دو جهان آشکایت
از هر طرف که هست بگردان تو رومی پیش ای قطب بین که قبله اهل دمی نیت	

چو مرغ دل بسو خورش کبیر و از بلک هر دو جهان لذتش بر نیست دران زمان که تقابل جال رفکند چو یار در دل تنگ آید و کند منزل	حجاب کون و مکان جلوه زیر شهر است دمی که یار گر انما به در برابر است فلک ز روی ارادت غلام جا که است کشاده تر ز دو عالم دل محتر است
رموز عشق مگو قطب بین مخلوق جهان که اهل در و کند این چنین که باور است	
جانیکه تو باشی و گریه اثر نیست آنکس که بکوی تو فرو رفت نیاید خواهم کنم آتش تو جان و طلب تو باشد چو کوی دل و یکبار به هم خواب عشاق سر کو تو هستند همه کیدل اقتاده ز گمراهی خود در خط است	جان فتنه بکوی تو دقت این خبر نیست آن مرتبه بی هست صاحب نظری نیست چون ره وصلت به اندیم نه نیست زار روی مرا یار بجز تو و گری نیست چون دل دور می بخیر با بصری نیست آنکس که بکوی تو در راه سیری نیست
ای قطب بین باغی مرو در ره صلیش کان یار مرا هیچ باغیاره سیری نیست	
هر که را بود وجود از عشق خوابان نیست قال را بگذار حال آرد بدست ار قلی هر کسی واقف ز بهر از خداوندی هان آدمی از بال همت میکند طیران سب گوی مقصد کی تواند برد از میدان عشق	ایلی باشد که او جزا شک و حال نیست ز آنکه قرب حق می داند بقیل و قال نیست و قف از بهر از حق خبر و صاحب حال نیست کی کند پرواز ز سوسن هر که در بال نیست هر که را دنیا و عقبی در رهش پال نیست

چون ترا از عقل و علم آمار نیست	
درد دل شب هر که او را دیده بیدار نیست سینه هر کس جرات نیست از غمش بر سر کویش کسی کو نیست دائم منتظر جان نثار یار کن گر بادت دیدار او بهیچکس بی محنت و خواری نمی بیندصال تا کسی فانی نمیکرد و نہ بیند وصل یار	از فروغ چهره دلدار بر خور دار نیست درد آنکس که ز شغائی وصل او بیار نیست در حریم وصل آن دلدار اودا با نیست تا کسی از خود نمیرد لائق دیدار نیست نیست یک گل در جهان اندر که ارا خا نیست عاشقانرا از وجود خویش زان آمار نیست
سر عشقش را پیش امی عی از قطبین عاشق بنجویشین راقوت گفتار نیست	
نقش غیر از دل غم پرده من تا بر خاست آنچنان مست می ساقی باقی شده ام عقل و هوش و خرد و صبر محو شد ز من گر چه رسوای جهانم نبود غم اصلا داده ام بود و وجود همه برباد فنا پای از سر نشناسم ز طهور عشقت	نقش استاد ازل ملک وجودم آراست که ندانم کیم و عاقل و بیشیا کیست کین همه غارت عشقش شده و ناپیدا است هر کجا عاشق مست است به عالم رسواست چون یقینم شده کاخر همه برباد فناست ای خوشاد و لیت آنکس که چنین میر و پا است
قطبین بر سر کویت رستمهای قریب نخوری غم سر روی که نگمد از خداست	
انیس خلوت تاریک نام دلبر است ز گفتگوی حسودان چه غم که حضرت یار	چه غم که سایه لطفش مدام میرا ز لطف مرحمتش بیش یار و دلبر است

فیض میگیر و دادم از نگاه خوشیتن	از وجود خوشیتن هر کس که تیارفته است
یک تجلی کرد بطور و در اصد پاره کرد	عاشق بچاره از جانان تجلی رفته است
قطب دین پرواز کن بلیش که کسرت او باز می آید ز کویش گهر عفتارفته است	
دلبری دارم که رایم رای او است	در میان جان شیرین جای او است
هر کجا دارد سر شوریدگی	در سر شوریده اش سودای او است
هر که دارد دیده بیندگی	در درون دیده بینای او است
چون نباشد هیچ جا خالی از او	در همه روی زمین غوغای او است
پیر کار آید جانش را اینچنین	پر تو حسن جهان آرای او است
در جهان هر جا که زیبائی بود	نوره از چهره زیبای او است
دیده دیدی که شد مرآت او قطب دین را دیده خاک پای او است	
از خودش هر کس که او را محبت	از وصال یار بخود ارمیت
در دو عالم رویه باشد ز سرخ	دیده که از غمش خونبار نیست
هست محرم از وصال او بخواه	هر که او را چشم دل بیدار نیست
غم مخور از خواری اغیار او	هیچ گل نبود که او را خار نیست
تج باشد کام جانش همچو زهر	هر کسی را لذت دیدار نیست
وصل آن دلدار بنید سحبا	هر که زیر پرده پندار نیست
لا ف از دانش من ای قطب دین	

<p>ما صحنہ اندم مدہ کردست ز فتنہ اختیار رو طبعیما از سر بالین من جنت کش بر سر کوی غم او هر زمان از گوشه مشکلم هر فیلسوفی کی تواند حل کند یگر خوان عطای او ز روی محبت</p>	<p>اگر تنم پیش تو باشد دل بجای دیگرست زنانکه بیمار غم او را دوا می دیگرست نالہ واقفان بودگان قبلای دیگرست زنانکه در معنی مرا مشکل کشای دیگرست هر زمان هر بی نوای را نوای دیگرست</p>
<p>مبود بای کون ز شوق یا خود امی قطب بن معبودم در کوی جانان مبود بای دیگرست</p>	
<p>یار بآن لب جانی که انما یه کیست در بدر خلق جهان طلبش ز شیب افند هست نزدیکتر آن یار با از رگ جان بگذر از عالم فانی و منہ دل برو غیر سودای غم عشق همه بندره است دین و عقبی و اینج او مدار عالم</p>	<p>در همه بحر و بر از فتنه عشقش غم غنا که در عالم پر از و باشد و اوست ما از و غافل و منز لکله او در دل ما چه کنی تکیه برین عمر که بیا و هست بند بر بند منہ در ره دلبر که غلات هر از حوصله نادره اهل صفات</p>
<p>هر کس روی بر می دارد و پیروی طلبد قطب بن خاک و خلوت مردان جداست</p>	
<p>هر که در راه وصالش مسیر و پا زفته است عاشق آن نبود که در هستی گریه باشد تمام پر تو انوار دیدارش به بیند بیگمان از وصال یار بر خوردار باشد بے شک</p>	<p>عاشقی باشد که همش به همی زفته است عاشق آن باشد که جان او به بیافزفته است هر که در راه معنی چشم دل دارفته است بمحو قطره هر کسی کو محض در پا زفته است</p>

به شنویند قطب دین از جان که جز این هیچ یاوگارش نیست		
تا پیشتر به مقبر آشنا نرفت بی لطف یک عزیز خدا نرفت در هیچ شهر مملکت بادشا نرفت مرآت دوست دیده هر بی ضیا نرفت تا از وجود خود تها می خدا نرفت در کسوفت بشر خو کسی بر شما نرفت	در قصر هیچ بادشهی چون گدا نرفت در عمر خویش تجربه کردیم هیچ کس منشور سلطنت ندیده تا شتی بکس چون عکس روی دوست در آئینه فتد کس با وجود خود نزد آشنای حق بگمیزد از کثافت روح و لطیف شو	
امیدوار سوی خدا باش قطب دین ز آنرو که نا امید کسی از خدا نرفت		
چو انس نیست و را با خدای انسان نیست که دوری از رخ خویش شعار مردان نیست اگر چه طاعت سجده کند مسلمان نیست که بی فروغ رخ دوست نور ایمان نیست چو مرده ایست که او را حیات و جان نیست که حق پرست بود چون خود پرستان نیست	کسی که جان عزیزش امین جانان نیست اگر تو مردی باش با خدا نزدیک کسی که نیست درونش محبت حق فروغ چسبده او جو اگر مسلمان نیست کسی که جانفش ندارد محبت جانان خوش آنکه می به پرستید خود پرستان نیستند	
مگو که قطب دین دی چندین بدی دران که گنج نیست دران ادی که دران نیست		
چون خور و تیر غمش او را ضیائی دیگر است	هر زمان دل را ز غمهایش صفائی دیگر است	

<p>زکمره های بد خویش میکنم توبه هر چه خویش بغیر از تو بیم از کس نیست نوشت کلاک قضا بر صحیفه دل من</p>	<p>که بر در تو بجز توبه عذر خواهم نیست چرا که در دو جهان جز تو بادشاه نیست محبت تو در آن بنده را گناه نیست</p>
	<p>بجانبی نرود قطب من ز در که او چرا که خبر سر کوی تو هیچ راهی نیست</p>
<p>سرخ روی شفق از دیده خونبار است آنچنان مستم که از مستی ندانم باز سر اهل دردی هر کجا باشد بماند در جهان بار و بار آسمان آن بار را طاقت نداشت یا خوشی نیست بیشک یا خوشی شیطانی بود گر با چون تیر بار در برست ای یار من</p>	<p>سوزش نار سقر از آتش بار است رشته تسبیح زاهد بعد ازین زنا ر است هر که را دردی نباشد بگیان اغیار است شک میا و رای عهد و کان باران در بار است هر که در راه حقیقت بر سر آزار است یک سر مو غم مخور چون خود خدا غمخوار است</p>
	<p>شعر قطب الدین سر آفرینش شفی است زاهد بی عشق زانرو منکر اشعار است</p>
<p>در دل هر که درد یارش نیست نیست عاشق کسی که چون دل ما دل پاک آن بود مجذوب ما شهر یار آن بود بعالم دل نرسد در وصال آن دلبر می خور از دست ساقی باقی</p>	<p>گوهر وصل در کنارش نیست دم بدم ناله های زارش نیست که ز جوهر کسان غبارش نیست که بجز یار و در یارش نیست هر کسی که ز خویش عارش نیست زانکه درد سر خارش نیست</p>

<p>بی غم عشقش کسی چون در جهان باشد نیست</p>	
<p>در چمن چون قدرت نہائیست ماہ را نیست مثل روی تو نور خون مارا بریز باک مدار غیر سودای عشق تو در سر گر نقاب از جمال بر فگنی از نعمت در تمام روی زمین</p>	<p>چون لبست در جهان لائیست چون خم ابرویت ہلانیست کہ ترا هیچ زبان و بانیست ہر گز این بندہ را خیالیست از کہوسای تو محالیست ہیچ جانیت کان بانیست</p>
<p>قطب بین خویش را کشد کہ ترا خود بر دم گشتی محبالی نیست</p>	
<p>ہر کہ را از ازل ہدایت نیست ماندہ ام در بدایت و جفایت تا کہ بنی جبال آن دلبر ہمہ ذرات بندہ او بند در دو عالم نجات کے یابد</p>	<p>یار را سوی او عنایت نیست ز آنکہ وصف و را نہایت نیست ہمچ تحقیق از روایت نیست ہمچ پس را درین حکایت نیست ہر کہ را لطف او حمایت نیست</p>
<p>قطب بین سوز خرمین ہستی کہ از انت جوی کفایت نیست</p>	
<p>بغیر شکر غم چون مرا سپاہیست ز قلب حادثہ چون روی خویش تر باکی بعیب خود چون نظر میکنم بدیدہ دید</p>	<p>خداستان تو دیگر گریز گاہی نیست بغیر سایہ لطف تو ام بنامی نیست چون ز جرم گنہ ہیچ رویا ہیست</p>

چون نہد رو و در بیان شکل راہ مارانیت پامان شکل است	ہر کہ در خلوت بدلداریست راہ مارا جملہ پیمانے بود
گفت قطب الدین حدیث و پندیر ای عنیدان ہجر باران شکل است	
میچ پروای دل و دین نکند عاشق رشتہ دل بہر زلف پریشانی بہت ہر کہ از خویش تیرید بدو کے پیوست ہست باو نشد آن مروکہ با خود بہت دور می رود دین را ہمہ از ما و نیست زیر پدیدار نیامد ز صدق تا شکست	من کیم در غمشش دل و دین ادہ ہست ندہر دست پریشانی دل آنرا کو بگذر از خویش اگر وصل خدا میخوای شرف قرب خدا از سر بازی نمود دلبر آید بمیان چون تو کنارے گیری خویشش را بشکن تا کہ پدید آید گنج
قطب دین گنج معانی بطلمس تو نہات گنج آورد گفت ہر کہ بطلمس شکست	
بر سر کویش تنی یک لحظہ بی فرما نیست ہیچکس را بر سر کویش مجال دانیست ہیچ عمری نیست در عالم کہ او بر باد است ز آنکہ این دنیا می چون خود قابل باد نیست ز آنکہ در دہشت کسی مانند عشق اشد نیست این نہر گویا بجز در بازو فرما و نیست	یک دل از غمها غمشش در جان آواز است بسکہ می ریزد خون عاشقان کوی او عمر چون باد ہوا باشد کہ تا آید روا ملک دنیا ساز ویران ملک دین آباد کن عاشق آموزد ز دین رہ گریہ و خوارگی صل عاشقان بسیار ہند کہ کوہن اما کم است
روغم عشق در اداس بگیر ای قطب دین	

<p>گر میسر شود و من وصلش کف آرد بگذر از بود و وجود خود و در عشق گریز آه از این است جهان که ز غفلت هرگز</p>	<p>که نباشد بدو عالم به از نیت درجات تا که یک راه نیابی از ره عشق نجات نه چشیده ز می عشق تحقیق درجات</p>
<p>قطب بن همد عشاق شو و شاق با تا بماند بجان نام تو از بعد وفات</p>	
<p>بر سر کوئی فنس منزل است حاصل از عمر وصال یار است نیت در پیش رخ یار حجاب از انزل لعن رخساره یار هر کسی بهره چپیزی برده یک سر مو ز ما که دور است</p>	<p>تخم در دو غم او در گل است تدا محمد که آن حاصل است هستی ما است که آن حاصل است همه ما شده و داخل است دور و عشق است که آن حاصل است ما از و غافل و او در دل است</p>
<p>قطب بن راجه بود کفر و یقین که بگوید که خدای غافل است</p>	
<p>زندگی بی روی جانان شکل است پیشیه عشاق بی صبری بدست ما چو پیش از مرگ جان را داده ایم هر که از در دلیست در مان نیز هست کحل شکفته باغ خندید از نشاط تا که بلبل ز وصل گل بود</p>	<p>دل ز بربار حجب را نشکل است عاشقان را با بدمان شکل است زادان را داد و جان شکل است دور و غایت در مان شکل است عاشقان را دیده که بیان شکل است دل ز حجب را نا نشان شکل است</p>

<p>ہر کرا در سر موای لربانی خویش نیست خلق عالم گر نمہ سہ زند آدم آمدند چیت درویشی درویشان بن و بیخودی ملک فانی جهان را چون نباشد محبت عاشقان را ہر زمان بر دل سیرت غمش صبح وصلش چون سیر شد مثال از شام حجر</p>	<p>نیت عاشق در سر او خبر موای خویش نیست منہ انم آدم آنکس را کہ عشقش کشت نیست ہر کہ با خود میرد و این راہ را درویش نیست حیرتم آید از ان کو عاقبت اندیش نیست نیت عاشق ہر کہ از تیر غمش دریش نیست ہمچہ خوشی نیست در عالم کہ آن آیش نیست</p>
--	--

قطب دین بر محبت ایام زمان نہماں
را نہ داند کہین جان محبت سرا می نیست

<p>ایدل اندر راہ عشقش دیدہ گریان بایت آنکہ چون نیست روشن رونماید درو کہ مویش اری کہ مہنی آن گل رخسار را ذره ذره کن وجود خویش از خود شوقنا غرقہ دریای رحمت کن وجود خویش را کہ مویش اری رسی در کوبہ مقصود خویش</p>	<p>نیتی عاشق بروی او اگر جان بایت ساز روشن آنکہ گر روی جانان بایت ہمچو بلبل نالہ در کویش فراوان بایت پر قوی گریزان رخ خویش تا بان بایت سہ اگر از گوہر اسرار زمان بایت در بیابانش مثال مرغ طیران بایت</p>
--	--

قطب دین گرا ز جمال یار خواہی لعل
بر سر کوئی محبت پادمان بایت

<p>رشتہ جان من از عشق خود آجیات بر سر کوئی غم عشق از ان می آیم کہ تو مردورہ عشقی دہ نامحرم</p>	<p>عشق گویم چو ولم یافته از عشق نجات کہ مرا عشق تواند کہ بر آرد حاجات باش پیش رخ معشوق حقیقی مرآت</p>
--	---

آنرا کہ یار محرم اسرار خویش کرد	از شک برت بیشک از امتحان گذشت
دانی کہ کیت محرم خلوت سر اسے یار ای قطب بین ہر آنکہ ز سوؤ زیان گذشت	
تیر عشق آمد بدل پیمان او از جان گذشت محب از عاشقان از کفر و ایمان پیر مدتی اندر و بگمین بودم چو دیدم رو یار ظلمت شب رفت چون صبح سعادت نمود نہ کیس لذت آن اسخہ من دریا فتم سالہا در خون دل گر غرقہ می بودم لیک	صبر من از حد گذشت و دم از دربان گذشت ہر کہ عاشق گشت او از کفر و ایمان گذشت شادمان گشتم چو بار محنت ہجران گذشت دولت دیدار آمد نکبت حیران گذشت زندگی کی دانم آن عمری کہ بی جان گذشت رفت از یاد اسخہ بر من بی می آذران گذشت
دایم بر ران باز ای قطب بن مختیار ہر چہ آید بگذرد چون ہر چہ آمد آن گذشت	
کیت جانان بجان طالب نہ تونست تا تو زلف خوشتن ای مہ پریشان کرد تا تو سر و قد خود از راستی افراشتی در نماز عشق ہر جا دیدہ ام من قابل ہر کہ میخواست کہ از سودای عالم واپس می شنیدم وصف بعضی مشک آہونی ختن	کیت کو همچون گدایان سر کوئی تونست کیت کو سر گشتہ و آشفتموئی تونست کیت کو خواہان ہر وقتہ دلجوئی تونست روی دل اور بجز در طاق ابروی تونست دست آویزش بجز زنجیر کیسوی تونست چون شنیدم بوی او ماند چون بوی تونست
قطب بین از کو تو کے میر و دو جامی دیگر کعبہ مقصود او غیر از سر کوئی تونست	

<p>تن میر و تانگه روی تنبل و کاهل شوی در ره دلدار نبود حاصل از قیل و قال نیست عاشق هر که سر چرخ زام یاز خوش</p>	<p>در ریاضت هر که او همچون آل اندوشت هر که او در راه حق بی قیل و قال اندوشت هر که او اندر رضای فی و بجمال اندوشت</p>
<p>قطب دین پرواز کن بال مهبت سو دوت هر که او را بال مهبت پرو بال اندوشت</p>	
<p>اهل دلی کجاست که پرسم نشان دوست خواهم که خاک گردم و افتم بر بگزار بر روی دوست آمدم از عمر خود بجان از در محنت دو جهان در امان بود هر موی که هست بر تن من گزبان شود نبود سعادت من از این جهان که کس گرصد هزار سال کند وصف کسی</p>	<p>با او دمی نشنیم و گویم غمان دوست یعنی غبار گردم و گویم غمان دوست سو کند میخورم که بچشم و بجان دوست از روی صدق هر که بود در امان دوست نتوانم آنکه شرح دهم و تان دوست از روی خوب است شود کامران دوست کوته بود هنوز سخن در بیان دوست</p>
<p>در پیش قطب دین نبود خوب تر ازین چیزی دیگر آمدن بیگمان دوست</p>	
<p>در راه وصل یار هر آنکوز جان گذشت هر کس که لمع زرخ یار خویش دید آنرا که یار جانفش سر رشته خود کشید آن ساخته که وارید انسان خوشتین هر کس که محرم حرم کبر یا شود</p>	<p>سیرش از زیر چرخ و زبفت آسمان گذشت فلان شد از دو کون ازین انان گذشت پرواز کرد سیر روی از لامکان گذشت باشد نشان آنکه وی از لامکان گذشت از راه قرب از همه کربان گذشت</p>

<p>میرغ دلش ز تنغ غم عشق بمانست باشد نشان آنکے ز دل در غما غلست سوز و گداز شیوہ زندان کاملست گر دم زند ز عشق دلا رام جاہلست با شمع وصل یار یہاں لحظہ وصلست چون بگذری ز خویش مراد تو حاصلست</p>	<p>پرواز کرد جانب دلدار ہر کہ را رسوای دہر تا نشود کس کو عجب عشق میوز و میگرد از درین مثال شمع ہر کس نسوخت ز آتش سودای عشق تا پروانہ دار ہر کہ بسوزد وجود خویش با خویش کس ندید مراد جمال دوست</p>
<p>دیوانگیت شیوہ عشاق قطب دین دیوانہ ہر کہ گشت درین کوی قلیست</p>	
<p>عاشق روی تو ای جہت جان کیت کہ نیست ہمچو بلبل رغبت نالہ ز ناک کیت کہ نیست در ہوا ی رخ تو جامہ دران کیت کہ نیست بر گل روی تو ای منہ نگہ ان کیت کہ نیست ہر دہن تیر طرامت بیان کیت کہ نیست ہمچو فوج از غم تو فوج کتبان کیت کہ نیست</p>	<p>بر ہر کوی تو ای جان جہان کیت کہ نیست تا شگفتہ گل روی تو بگلزار جہان نیست یک ذرہ کہ اوطالب دید از غنیمت تا بخونی من چہ سہرہ برافروختہ ہر کہ را منہ نگہم درد تو در دل دارو ہمہ آفاق پراز دہد بہ عشق تو است</p>
<p>نہ ہمین قطب دین از ہجر تو فریاد کنان از غم ہجر تو فریاد کنان کیت کہ نیست</p>	
<p>و آنکہ او را از وجود خود طلال آید خوشست ہر کہ را با وصل دہر اتصال آید خوشست ہر کہ را دنیا و عقبہ پا مال آید خوشست</p>	<p>ہر کہ در کوی حقیقت اہل حال آید خوشست ہر کہ باشد ہر کہ او دور از دصال یار نہ نیست مرد آنکس کہ دنیایش کند پا مال کیت</p>

پیچ سر ز شریعت هم از طریق ادب	که ذوق مرکب این راه تقویت دارد
بروز وصل ز دیدار دوست بستان در	تو قطب دین که شهنشاه حسن بیدار
تا گشته ام بکوی فنا آشنای دوست مهر دلم ربوده ز سودای غمخیزش در جست و جویی ستلم خون شده هنوز خواهم هزار جان که کنم جلد را فدا خوش آنکه دل بد لب جانی سپرده است	مخطوط گشته ام سجدا از تقایم دوست چیزی نماند در دل و جانم و رای دوست سر گشته ام همچو ذره بود در هوای دوست جان عزیز چون نه کند کس فدای دوست ایوای هر که نیست دلش مبتلای دوست
عهدش چو دوست نیست کسی چو قطب دین	بنود ز روی مهر و وفا در رضای دوست
در جان هر که ذوق خداوند اکبر است بر هر که تافت پر قوی از نور ذات او همت نگر گدای سر کوی عشق را آنرا که عشق نیست بود دور از خدا باز ابد زمانه مگو سر عشق را حاجی به کعبه میرود و من بکوی دوست	نیکو سعادت است که او را میسر است مفلس محنان و را که بعضی تو نگر است که عرش و عرش ممت عالیش برتر است خوشحال آنکسی که در عشق رهبر است باور نمیکند ز غرورش که در سر است را بهیت راه کعبه و این راه دیگر است
اسرار عشق فاش کن قطب دین خورش	در وادی سلوک خموشی چو بهتر است
در کوی عشق هر که زود دیده دست	پایش ز خون دیده فرو رفته در گشت

<p>واقف از اسرار باشد حاجت فریاد نیست مقی بلیار بودی آن زیانت یا نیست ره بیابان بر آئینس کو سلوکش زیادت در ره تحقیق بی او کار را بنیاد نیست</p>	<p>حاکم عادل خدا باشد که داد کس نه یا دکن از روز اول از وصال یار خویش ساکاب مجذوب باشد را عشق یار را تو مشه این راه دانی چیست که کرد گام</p>
<p>قطب دین بی سیرین کس بیایک بر مادی این راه غیر از سیر یا شاد نیست</p>	
<p>خوبی خوبان همه از پر تو دیدار نیست بنده کارا و باشد بر سر بازار نیست روشنی مهر و مه از پر تو انوار نیست هر که از خود گشت پنهان دل شب یار نیست بی بر دور کوی تو آنکس که بر غور دار نیست شربت وصلی رسان آنرا که او بیار نیست</p>	<p>غنچه زیر پرده از شرم گل رخسار نیست نیست آزاد آنکه نبود بر سر بازار تو گر نبودی نور ویت مهر و بودی سیاه آب حیوان در حق تیرگی باشد نهان بی تو که سوت تواند یکدم از بیکس خستگان را امید به شربت طیب نهان</p>
<p>از پی بندار برین آگه بینی وصل دست پیش روی قطب دین این چهره نیار نیست</p>	
<p>که رست از دو جهان هر که از خود آنا دست توبه نه ز کلمه که خضرش است دست مباش غره که بنیاد عمر بر باد دست چنین که یار تغافل شعار افتاد دست کسی زلفت بسی خودش خدا داد دست</p>	<p>مرا نیز بر طریقت همین سخن یاد دست بکوش و خدمت بر طریق کن از جان زگیر و زار جهان دست خویش کوته کن کجا روم چه کنم در دود که اگر گویم میان کوبه مقصود ما همیشه نهان</p>

<p>بادشاهان جهان بنده درگاه ویند هر که او دیده دل سرخ جانان افتاد هر که عاشق ز خساره خود گردانید هر که شد از دل جان عاشق خساره گل در شب تار گران یار نماید رخ خود</p>	<p>هر که را باد شده هر روز جهانش بر داشت بهر تر از خسروی ملک سلیمان بند است در دل او غم داند و بهار آبگماشت بر سر کوی علامت عکس برافراشت شود آن شب ز شعاع رخ او به آریا</p>
	<p>قطب دین را غم عشقش ز بهین اموز از ازل تخم غمش در دل ویران میکان</p>
<p>کبوی عشق دلم زفته است پیوست ز بیدلی من بیچاره گشته ام حیران خوش است چه که گل من چشم ابل نظر بر تو عاشق شیدای آن نگاری باش نفا شود همه چیز و بقا بود او را مجموعی تر غم عشق از دل هر کس دل صبور تو آخ ز عشق بنحیر است چنین دلی که تو داری جدا بگویند بود</p>	<p>به مقام که میجویش در انجاست که عاشقم کمال کسی که پیوست ولی چه سود که امروز هست فردایت که خود بذات خویش قائمست چون مات درین حدیث کسی اجماع نموست که تر عشق بجز در دل هوید است بیدین رخ آن یار دیده اش در است خدا می بین بودند که چشمش از غمی نیست</p>
	<p>بدید در دل خود روی یار قطب الدین ولی بوجوه جالش زبانش گویا نیست</p>
<p>در ره معنی کسی که ز خوشترین آن است تا بکجا از گردش چرخ فلک نماند کنی</p>	<p>کار او دائم بریشانی بود و دلتا نیست اگر دیش دوران دور کار جز بیدار نیست</p>

همچو گاه از جام و چون کوه میباش استوار	زانکه هر بے حرکت را پیرانش بجای نیست
قطب بن عقل و خرد بر باد و غمش بیا زانکه عاقل نیست هر کوه و غمش دیوانه نیست	
هزار جان گرامی فداست بر رویت هر چه بر روی تو اید دست فداست طلاق مرا ز در که خود نامیب رود در کمن ز کوی تو منتها نم بجای بن رفتن برستان تو شبها از ان نمیالم	هزار دل چو من خسته و فتن هر رویت چنانکه طلاق فداست طلاق ابرویت بود که باز گم چشم خویش بر رویت چرا که رشته دل میکشد مرا سویت که هست کعبه مقصود من هر رویت
چنان بوی تو خورده است قطب الدین که هر کج بود از دور و بشنود بویت	
خط فدا به هستی خود در کشیده است فانی ز خویش گشته و باقیش با خدا ز اهل فدا پس ز شادی وصل دوست بگذاشت حرص شهوت و زیری که بددوست طیران بسوی او نکند کس بیال خویش روزی که دوست قالب ناقص میکند	صاحب دلی که شربت وصلش کشیده است آن قالب که بار امانت کشیده است کز راه بخودی بصالش رسیده است مرفغان جان بر طبع خودش سر بریده است عاشق بیال او بسوا و پریده است باروح عشق خویش تقابل میدیده است
بگذارد خود پرستی خود قطب بن تمام ز آن رو که خود پرست خدا را ندیده است	
تا نقاب از رخ خود آن مه تابان برداشت	در دلم جز غم خود سود و زیانی نگذاشت

عاشقان راتق نہیفت زنگ زرد آمد گوهر	عاشق صادق نباشد مگر کہ نگش زرد نیست
از علائق سرسبز ہر دل خود را ببر	ز آنکہ در کوشش نیابدہ کسی کو مر نیست
ہمچو مردان از وجود خود بشوہت آبی	ہر کہ دست از جہان نشوید در زہ او مر نیست
ہستی خود را نشانیش کن ز جان دل بخواہ	ہر کہ در ہستی گرو باشد در او غور نیست

قطب دین در راہ عشق در دباہ مرد را
ز آنکہ در مانی نباشد مگر کہ او را در نیست

نیت یک دل بہرہ ہر کہ افکار تو نیست	کو کسی کہ ز دل جان عاشق دیدار تو نیست
دیدہ با گریہ نہایت کہ من سے ہمیم	نیت یک دیدہ کہ او طالب دیدار تو نیست
بندگان از دل و جان جلد ترا در طلبند	نیت یک بندہ کہ او ہمراہ زار تو نیست
نہمین در دل من آرزوی وصل تو است	نیت جانی کہ بجان باطل خسار تو نیست
زہ سان جلد ہوا می سرکویت دارم	نیت یک ذرہ بعالکہ کہ ہوا دار تو نیست
ہمہ آفاق پیاز دہد بہ حسن تو است	عاشقی نیست بعالکہ کہ گرفتار تو نیست

نہمین قطب دین از بہر تو جان دادہ پس
کیست کہ نگذرد از جان کہ خریدار تو نیست

بر سر کوئی فنا ہر کس اورا خانہ نیست	محرّم خلوت سرائی خاص آن جانانہ نیست
ہر کہ در راہ محبت نگذرد از جان خویش	در ہمیم وصل و لب محرم مہجانی نیست
سر سہری ہر کس کہ در راہ محبت پانہند	قال و قلی میکند کارش بجز افسانہ نیست
میکند صیتا دمی جان را نیازش ہماز	عاشق جان باز در کوشش بجز پرواہ نیست
بر کوشش فغاہت کن اگر مرد رہی	تا صدق قانع نگردد دلائق در روانہ نیست

ہر کہ او چاشنی شربت و صلت بخشید راہ ہمارا ہمہ پایاں بودایت پدید آسکار است ہمہ درد علاجش پدید من نہ تنہا شد مآشفۃ زلفش بجان یارب از زندگی خویش چه چاہل اورا	ہمچو شیطان لعین لذت ہمائش نیست جسز رہ باوہ عشق کہ پایانش نیست دور و نہانی عشق است کہ در مانش نیست کیست کاشفۃ آن زلف پریشان نیست ہر کہ از از روی دیدن جانانش نیست
--	--

انہ ہمین قطب بین از درد و غمش ناکہ کند
کیست کہ ز درد و غم عشق وی انفاش نیست

آنہا کہ دیدہ شان بجال حبیب است سبب دولت آنکہ بغیر سے گرفتہ خود سبب ادجمیم روضہ رضوان بودیقین سالک کہ دار ہدف نفسی از خود خمیش ناظر مردی دوست شہنشاہ عالم است گویند جان نگار بہت ساراج می برد ما را من تو طعنہ بر بندگی عاشقی خیزانہ آن کس است کہ مجنون عشق او	دارند دیدہ کہ ازین دیدہ با جد است خوشحال آنکہ روی دلش جانب خدا بے او بہشت گلخن و حورش چو ارد است باشد نوید آنکہ بقا از پے فناست و آنرا کہ نیست بہرہ از وصل او کہ است ما را جز این ارادہ نہا شد خدا گواہ است ما را برامی عشق و عشق از برای ما است دیوانہ باشد آنکہ از و یک نفس جداست
--	--

گفتی نمیروی تو رہ بہت قطب بین
بیدر در راہ است کہ پایاں آن خداست

ہر کہ او در راہ وحدت از جان پل ہر دست رو بسوی کعبۃ مقصود ہرگز نہ کرد	درد او در مان نیابد چون اہل در نیست ہر کہ از امان مردی بر جنبش گریہ نیست
---	---

<p>قطب دین خویش نصیحت کن که درین ره به غیر کارت نیست</p>	
<p>مرغ دل هر که با تو رام است بر هر که حلال شد و صالت چون قطره به بحر هر که گم شد هر عاشق مست کو ترا دید بر هر که تافت شمع و صلت نومید ز رحمت تو کس نیست</p>	<p>مقصود و دو عالمش بکام است بی تو نفس از زند حرام است ماصل شده کار او تمام است دار ستایش علی الدوام است در مذہب اہل عشق خام است ز انروی که رحمت تو عام است</p>
<p>در میگرد با حرفین ساقی زندیت که قطب و نشین نام است</p>	
<p>زنجیر زلف یار که داریم بلای است مار از بخت خویش شکایت نمیرسد وقت نماز دل سو محراب کے شود ما را طلب لقای حبیب است در جهان چشم ولت کشای که بینی جلال دوست نزدیک تر وصل و دید است آن نگار</p>	<p>مرغ دلم همیشه دران دام مبتلا است کز وصل دوست کار دو عالم جدا است چون قبله گاه مقصد مقصود از خدا است کار رقیب فتنه و آشوب باجرات هرگز حقیقتش نفسی کی ز ما جدا است از جانب تو این همه دوری بگو چرات</p>
<p>دل قطب بین بغیر خدا و کسی مہند در دل ہر انجیہ میگذرد و خضرش گواہ است</p>	
<p>ہر کراہوق رخ خوب تو در جان نشین است</p>	<p>در دل شب غمت دیدہ گریا نشین است</p>

شناخت هر که خودش از ازل عرفان نیست	
کور باد آنکه او را چشم دل سوئی تو نیست بهیچکس را خلق و نه یانند چون می تو نیست نیست گل از رنگ میت مشک ابوئی تو نیست هر که را در دین دنیا خانه پهلوی تو نیست رنگی شب اولی بوی چو گیسوی تو نیست چون کسی اورد و عالم چو چوئی تو نیست هر که او را بروی خویش از جوئی تو نیست عاشقان مست را غیر از میا هوئی تو نیست هیچ طاقی در جهان چون طاق ابروئی تو نیست در چمن سروی لبان قدر و لجوئی تو نیست	یا محمد مرده را نور چون وئی تو نیست یا محمد حق بقرآن خوانده ات خلق عظیم یا محمد چون کلمت را رنگ و بوز نور است یا محمد خانه دنیا و دین بادش خراب یا محمد وصف گیسوی تو و اللیل آمده یا محمد با تو دست اندر که کس چون کند یا محمد در دو عالم تیره و ناشسته است یا محمد بهر چیزی هر کسی در ما و هوست یا محمد طاقی دهر گر طاق آمده یا محمد سر و قدرت آب حیوان خورده است
یا محمد هر کسی را کعبه جامی دیگر است قطب دین را کعبه مقصود جز کوئی نیست	
هیچ چیزش بجز خسارت نیست جنت است و در طهارت نیست هیچ کس قابل اشارت نیست کاین جهان لائق عمارت نیست لیکن اندیشه شکار نیست چون تما غزم آن تجارت نیست	هر که را دیده بصارت نیست و آنکه او را خدای خود و دوست در حریم وصال جز عاشق شهر دل کن عمارت اینخواه شاه بازی نشسته بر دست سفر ملک دل کن ای غافل

<p>هر چه هست از همه ذرات و دگرگون آن امانت که ملک تاب نداشت</p>	<p>در حقیقت همگی داخل ماست حاملش جو صمد کامل است</p>
<p>قطب بین دیده کشتا تا بینے گنج مقصود که اندر دل ماست</p>	
<p>نزد خدا چو تحفه به از نیاز نیست در جستجوی دلبر خود در و پیش کن از غلغله غمش بسان قلب تیره است تو نازکی برو که زهر اهل در و عشق منع دل کسی که بود پای بست خویش هر کس بفضل میرسد از فضل عشق او</p>	<p>پس هر که را نیاز نباشد نیاز نیست کاین در بروی مردم بیدار نیست هر که مثال شمع بسوزد و گداز نیست عشقش نیاز می طلبد مرد نیاز نیست مخروم نرم وصل بود اهل راز نیست بر خویش هر که فضل نه عشق نیاز نیست</p>
<p>ای قطب بین نیاز درین راه نشین زیرا که قرب حضرت حق از نیاز نیست</p>	
<p>گو که حال من از مغلسی پریشان هزار خرمین گندم به نیم جو بخورد محبت همه بیرون کن از سراج جان گو که راه حقیقت دراز و دیر است هر آنکه یافت درین راه کام دل یافت اگر بر راه حقی و دوست حق آرد</p>	<p>چرا که نعمت احسان او برایشان کسی که به سر خوشش نرسد چنان چرا که منزل جانان سراج جان است که کعبه حرمش در سر بیابان است نیافت آنکه بخیبید و پادمان است که راه حق طلبی شیوه محبت است</p>
<p>بگوی دوست تو خود را ناس قطب بین</p>	

موسیٰ که معجزات وی اندر عشا نشود روح الامین صدر نشین راعلی الدوام از گمئی زبانہ خورشید آتشین آن مومنی که مرد بشرع شریف او راضی بود خدای از ان بنده که او	خوب و با عصای خمیش عصائی محمدست وروز بانش و روزنامی محمدست روز جزا پناه لوائی محمدست مستوجب عطا فی خدائی محمدست کاریکه می کند بر رضائی محمدست
گر روز ازل دیده هر انکو چو قطب بین اوراد و دیده بر کف پای محمدست	
آنرا که در عشق خداوند کارست وصلش دوائی در دوا عاشقان بود هر کس که در عشق ندارد زبندی هر کس نکند قطع بیابان صل یار پیش از اجل بکوش غنیمت شمار دل در جهان بند که زالیست یوفایا	روز قیامت او بخدا تبارست آنرا که در نیست دوائی بکارست روز حساب صف مردان کارست او را درون خلوت هر اربابست عمر غزنی زانکه کسی را دو بارست زود در میان ازل دلائ اعتبارست
طلوت حرم کعبه معصود کی کند هر کس چو قطب بین بجهان رزدارست	
تا سر کوی غمش منزل است این زمان کی شد به پیدائند گرچه کس را برش مشکهاست نما بانه نظر آن دلبر	شادی هر دو جهان در دل است کز ازل تخم غمش در گل است عشق او جل همه شکل است شامل حال دل مقبل است

<p>بهر چه قطب دین کس مبتلا شود چو مبتلای خودش هیچ مبتلای نیست</p>	
<p>بگوی عشق کسی را که آشنای نیست دلیل عشق بود در ره خدا بخت بدست عشق ده ارعاشقی عنایت ایر عشقم و در کوی عشق افتاده دعا کنم طلبم از خدا غم عشقش مراد من چو ز عشق خدای حاصل شد</p>	<p>و را بغیر غم عشق دلکشای نیست ترا چنین که دلپاش کنی و دایمی نیست بدان جبت که به از عشق رنهای نیست کنند عشق مرا بسته دست و پای نیست که بهتر از غم عشقش مراد دایمی نیست مرا هیچ کسی دیگر التجائی نیست</p>
<p>فنا می عشق خدا گشته است قطب دین بدان خدای که جز او دیگر خدائی نیست</p>	
<p>ای من فدای مہبت آن کافشائی هست از کوی تو بجانب دیگر نمی رود کرده به پیش تیر بلا سپینہ را سپر کی فوق خود بملک جهان آورد فرو قطع نظر ز ذوق مہم چیز کرده است ہر کوشید ز خنجر عشق تو میشود</p>	<p>در کوی عشق کشتہ تیغ فنا می گشت جان داده و منور بجانب مبتلای هست گوید منور شکر کہ تیر بلا می گشت فازع ملک ہر دو جهان چون گدائی گشت مشتاق ذوق نور رخ دلکشائی گشت کی میرود کہ زندگیش از بقائی گشت</p>
<p>صد شکر ہر زمان بجهان قطب دین کند کوراء علی الدوام رضا و رضائی گشت</p>	
<p>آنجا کہ آفتاب قیامی محمد است</p>	<p>خورشید ذرہ دھیائی محمد است</p>

<p>مرا بعیر غم عشق عکساری نیست بغیر فکره دلارام خویش کاری نیست شراب میخورم و در سرم خمار می نیست</p>	<p>برای هر که به بینی تو عکساری است هنر و زان همه بنال کار خویش مرا بدان خوشم که من از دست ساتی تابی</p>
<p>مرا قطب من از زلال و بهر چشم وفا که عهد و شرط و فارا بروم ماری نیست</p>	
<p>عاشقی نیست که در کوتیواش منزلت پرده و زنه به پیش رخ تو حاصل نیست هر که از مرغ مل از تیغ غمت بسمل نیست هر که از انیت غم عشق تو صاحب دل نیست هر که عشق تو ندارد و بخدا قابل نیست هر که دور از سر کوی تو بود و مافصل نیست</p>	<p>دیدۀ نیست که او روی تو امانت پرده بر مرد یک دیدۀ اعمی باشد نمواند که کند سوی حریت پرواز در دل صاحب دل دروغ عشق تو نیست قابل نیست که عشق تو ندارد و دور عاقلان بر سر کوی تو وطن ساخته اند</p>
<p>غافل از دوست مشو قطب من گم اهل را آنکه از دوست می اهل بی غافل نیست</p>	
<p>بدانکه در دل او زده صفای نیست بمشق کوش که این و بهر اقامی نیست ولی هیچکسش یک نفس بقابی نیست ز در و عشق هر آنرا که بود و بای نیست جز این را آمدنت هیچ مدعای نیست که خالی از اثر دوست هیچ جایی نیست</p>	<p>کسی که عاشق دیدار خوش اقامی نیست چرا از نیک و بد و هر میشودی نمکین در آید ار چه عروس جهان بقد کسان بهود و به در آیدش از عذاب حشر از هر کس کمال آمدی نه از بی مال از دوست روی مگردان بهر کجا باشی</p>

<p>کبوتر عشق مرا به تیغ خربان نیست بستر وحدت ماسی نمیبرد زاهد سفر کبوتری خرابات عشق نمواند یقین که بادیه عشق را نه پیاید ببل عشق مرا مرغ روح می پرد ملک ز جام می عشق یار بخیرست</p>	<p>چرا که عاشق دیوانه را غم جان نیست چرا که گشت تیغ خنجر جانان نیست کسی که خانه دنیا و دیش و میان نیست کسی که دال و شیدای خور و میان نیست و با بغیر سر کوی دوست طیران نیست حریف ساقی باقی بغیر انسان نیست</p>
<p>قومی پرست شوای قطب بن مستی کن که یار را نظری سوی خود پرستان نیست</p>	
<p>قاضی روز جزا فتوی بر قصه نوشت توانم که کنم تو به عشق ای زاهد کردم از عشق سوالی که بگو حق بگفت من درون حرم یار بدومی نوشتم هر کسی هر چه بکار درود آفریند نیک باید که بود باطن مردم ورند</p>	<p>که نباشد نوشت آنرا که غم عشق نوشت چه کنم ملک قضا بر سر عشق نوشت گفت هر جا طلبی هست چه سجده کنشت در بر و ن آید فسرده زنده سر نوشت میچ چیزی نمواند درود آنکه نه کشت صورت ظاهر کس خواه بود و کج نوشت</p>
<p>عشق خیزد همگی از سخن قطب الدین گوئی استاد ازل تا لبش از عشق شست</p>	
<p>به نزد خلق مرا اگر چه اعتبار نمیست خلیقه در دل من خمار گرد جو کسان کنند سایه بهار اکسان حصار و لے</p>	<p>خوشتم که بر دل کس نهم من بختی نیست بپای کس من دل شکسته خار نمیست بغیر لطف خدا سایه حصار نمیست</p>

سر سیر در پای بسته را کلید می هست	هر سیریکه را بر خلاف هم کلید دیگر است
قطب بین دید می ست به آور اگر اهل ملی را آنکه اهل ویدا در دیده دید دیگر است	
نصیم هر دو جهان از برای درویش است اگر رضای خدا میکند خدا درویش را آفتاب قیامت چه غم بود آنرا هر آن شی که بود نیکوخت هر دو جهان مثال سرمه بکش خاکپاش درویش اگر چه چرخ بر روی زمین بگردد و یک	قرار عرش علامت کامی درویش است ولی رضای خدا هم رضای درویش است که روز حشر زبیر لویای درویش است ز روی صدق ارادت گدائی وایش است که کل اهل نظر خاک پامی درویش است مداگر گوش حریخ از دعای درویش است
برو تو قطب بین آشنای ایشان باش که آشنای خدا آشنای درویش است	
مرا که هر دم در هر لحظه دیده خانه مرا گفتگوی دو عالم تمام دارم موفلسی گدائی جوی ندارم غم تمام خلق بعالم غم زمانه خورند بدانچه کلک قضا را ندیده ز من آید مرا گیر به مستی تو سا قیام روز	بهر که دم نمی پای آشنای تست همین در آنجن جان من فسانه تست بدین خوشم که مرا آنگه بر خزانه تست غم زمان چه خورم من زبانی مانه تست وگر اگر طلبی میکنی بهانه تست چرا که جوش و خروش از زنی شبانه تست
همین قطب بین خواند ترا با تاگ بلند صدای هر چه شنیدم و را ترانه تست	

<p>آغاز عاشقی ز خدا دان از عباد عشق خدا بندگرت نیست پذیر پروانه عشقت که سوزد پیش چون قطره بر غرقه بحر و ال گشت</p>	<p>بنگر با محبت آن عشق باز چیست محمود را پس که عشق ایا چیست از شمع باز پس که سوز و گداز چیست اورا بد و شمار یکی اعتبار چیست</p>
<p>جائیکه هست کعبه مقصود قطب من حجاج را مشقت راه حجاز چیست</p>	
<p>بیخ دانی که فرون تر چه دل از کعبه است دست در دهن هر صاحب دل بر دویم ز خشم نیست که گویم سزوی سخته بنور در دو جهان لائق دیدارش کس عنکبوتیست که بر روی خودش بر تهنه نه تواند که کند قطع بیابان وصال</p>	<p>آن دل صاف که پاکیزه دور از زہ است که درین راه زہ صاحب دل ممت است دور در بحر وجودم در نمانسته است و آنکه اولائق دیدار بود هیچ کس است هر کجا در پی پندار خودش بوالهوس است هر که مشغول درین ره بصدای جبر است</p>
<p>قطب من را ره وصل از ان گشت قریب که درین بادیه اورا چو تو فریاد است</p>	
<p>در دم تیغ فنا هر دم شهید دیگر است گرچه از دنیا شهیدان رفته اند بسیار پیش پر این طریقت گرچه پس باشد فرید گرچه میگویند برکت در حریت و عزت تو مگوئی در جهان یک با زیدی و بس</p>	<p>آنکه بنید روی یار از چشم دید دیگر است آنکه زفته گشته عشقش شهید دیگر است آنکه بگذشت از مراد خود مرید دیگر است لیک بکس جان دہ اورا خرید دیگر است هر که واصل شد بجانان با زید دیگر است</p>

<p>کلی چون او دلی در بوستان نیست هنوز از صد نه اریان یک بیان نیست که هر چیزی از دلیت او از آن نیست مرا از مرگ خود دیکم زیان نیست</p>	<p>همه گله با بهستان روش گفته بیان سازند که وصفش نه اریان کمن به هیچ چیزی نسبت او چو هر دم می کند بد دل تحلی</p>
<p>منال امی قطب دین از دودن جان که وصلش هیچ کس را را یگان نیست</p>	
<p>یار نیست که جایش سحر از خلوت جان نیست اما چه کنم مصلحت وقت در آن نیست ماشته آنیم که تیغش بیان نیست جز حوصله ما دگر می حال آن نیست زانه وی که چیزی چو وی اندر در جهان نیست او را بخندار هیچ سعادت به از آن نیست</p>	<p>آن گوهر نایاب که در کون مکان نیست خواهم که حدیثی کنم از وصف جانش باشد بمیان تیغ کسی را که کشد کس آن بار گدازی که ملک تاب نیاورد نسبت نتواند که به چیزی کندش کس آنکس که شوکتش تیغ عم عشقش</p>
<p>امی قطب دین از دور و غم عشق چنانی چون هیچ کس را به ازین حاجت جان نیست</p>	
<p>فازغ ز دور و عشق چه داند نیاز نیست شبهای تا طاعت دور و دوازده نیست و قاطبی بروی تو این در فرار نیست تا زیر پرده مصلحت بی نیاز نیست تا باز حیلک فلک حیلک نیاز نیست</p>	<p>ز باد را نیاز نباشد نیاز نیست امی به غیر خویش گداز ساری بدو نیست نا قابل بروی تو زبان بسته اندر بیرون پرده مصلحت خویش را گداز هر دم فلک سحیلک گری بازی کند</p>

جانی که کسی بپسندد آن وطن است	
سوخته ز آتش عشقت جگر من نیست از تو در دنیا و عقبی اثری نیست که نیست نظرت جان صاحب نظر من نیست که نیست جذبه عشق تو در بال و پر من نیست که نیست ورنه در ملک و دلم ز خبر من نیست که نیست در همه بحر و برش زو شری من نیست که نیست	بی هوای سر کو تو سر من نیست که نیست بچ جان نیست که از ذات تو اندر من نیست همه صاحب نظران از تو نظر یافته اند سبز بالان زمین سوی تو پرواز کنند نهاد دل که گنم شرم عشقش فاش سخت اجزاء وجودم بگی ز آتش عشق
قطب من روی تو هر گوشه از آن درو که بروی تو ز هر گوشه در من نیست	
همای امج غرت بر سر است ید قدرت که عشقش بر سر است گواه عشق مرگان تراست فلاک از روی غبت چاکر است ز کلی آفرینش گوهر است که زیر خاک آخر بستر است	انسان روزی که جانان بر سر است یقین شد آنکه روزی خواش وید دو کس خواهد گویان حاکم شرع گدای کوی او تا گشته از جان متاعی را که کس قیمت انداند نباید شد به عالم فزع از مرگ
مروای قطب من هر جا به هزاره تو مقصودی که میجویی بر ماست	
همه او باشد و او در میان نیست ولی در هر دو عالم زو نشان نیست	می دارم که اندر آسمان نیست نشان هر دو عالم باشد از وی

	از ماوس این قطب بن بگذر بر عشق چون زاده عشق و را ما و منی نیست	
در ملک هر دو کون تحقیق باو شاست بی سا گشت سایه او سایه خداست عشقست آنکه عقل و خرد هم از وجود است آورد او بفضل الهی که از بهوت دنبال عشق برو که ترا عشق در بهشت بر خاک تیره منزلت از کاهلی حراست نشیند برین سر که آن جا تو سزا	بر قدر هر که خلعت عشق آمد است راست سیرغ عشق بر سر هر کس که سا کرد نامحرم است عقل بخوابد بر عشق هر جا نرزد که دردی باد شاه عشق ای آنکه طوفان که مقصودت آرزوست پرواز کن بعالم لامتناهی عشق از نه فلک بر تیره جا تو بزرگ است	
	تا قطب بن برادر طلب پانهاده است بی در عشق نیست زمانی خدا گواست	
بشنو سخنش را که حدیثش سخن است بر شاخ دل هر که گل از چمن است رو خدمت او کن که غم عشق من است دریست که زانایه در و انجمن است آن یوسف گلچهره که در پیر من است کو شسته خاکست که آلوده تن است بگذار که آن خرقة خونین کفن است	شیرین سخن را که سخن از دهن است چون مشک ختن بوی دهد هر که بویید بی همت او بادیه عشق پیایست آن که هر نایاب که خلقه طلبیدش عاشق شود و بنگر که بدون کرده نازیب غسال محراب و کفن بهر شهید است او شسته عشق است نخواهد کفن از کس	
	زاهد تو چه پرپی وطن قطب بن از تو	

هر جا که دمی مقام خود ساخت بر بر که فگند سائیه خویش سراسر است رود بقات تو سین	بازار چه خیال به شکست از نیک و بد زمانه و درست تیری که مرا کند ناموشت
خود آمد و گشت قطب دین را در آنگاه بجای جانفش نشست	
هر کسی را در جریم وصل جانان نیست خفتگان خواب غفلت در دل شب مرده اند اهل درومی باید از دنیا می دودن داشته گوهر اسرار اگر خواهی طلب در بحر عشق این ره زندان جانبارست نه راه فیلسوف جلوه های یار را عاشق نه بد هر با جان	چشم هر ناشسته ردنی لائق دیدار نیست در دل شب غیر چشم اهل دل بیدار نیست زنانکه هر بیدار دودن از عشق بر خور نیست کمان در شهوار در هر کوه و بازار نیست زنانکه مرد عشق را با عقل و دانش کار نیست هر کسی قربان نایار خود کند جان مجاریست
در سر هر کس هوای او بدل صد آرزوست قطب دین با جز هوای کوی آن دلدار نیست	
چون گلنخ من هیچ گل در چمنی نیست گویند بهر انجمن آفت عشق یک تار بندست از آن حلقه گیسو من گشته عشقم زین بار سپاس بی او نه کنم خانه بخت نه بد مزاج اجزای وجودم بکلی دست گرفت	دانم که درین هیچ کسی با من نیست افسانه من نیست که در انجمنی نیست در گشتن هر حاجت دار ورنی نیست مقتول مرا حاجت گور و کفن نیست عشاق و راجز هر کوشش و طنی نیست این شخص که بینی تو بجز هر منی نیست

<p>بر سر کوی قناعت هر که او درویش نیست گر عمل خدای ترس از نیش ز نورانی سپر هر که دست از جان شست دور ماند از وصل هر که ابرو دل نباشد رخسار عشق او کافر بدگیش باشد زانده روز ازل دل درین نیامده نبوی و هست خیال</p>	<p>واقف از گنج نهالی خدای خویش نیست زانکه نبود هیچ نوشی گزنی او نیش نیست چشم آید از گشتی کو عاقبت اندیش نیست مرهم وصلی بنید چون الی و دریش نیست هر که عاشق دلا را م حقیقی کش نیست پیش اهل دل جهان و هم و خیالی مش نیست</p>
<p>قطب بین در راه کبر و کبر را آلوده باش اکیست بر کو تا که راه مرگش اندیش نیست</p>	
<p>کسی کو دید روی خوبت ای دوست بغیرش که می آرام گیرد مراد خلوت جان منبری هست دنان ساعت که جانم عشق میبست کسی کو خدمت پیری نموده درختی کو ندارد میوه خوب</p>	<p>جد اگر دید مثل مغر از پوست که از زور نخستین بادش نیست که آن خلوت سر حضرت دوست نه از دشمن اثر بود و نه از دوست پوشش گر گلی باشد که بی بوست تقدیر میدان که بی پویند خود دوست</p>
<p>مباش ای قطب بین از مرگ غافل که عمر باروان چون آب در جوست</p>	
<p>عشق آمد و تیغ تیز در دست سیمخ هوا می لامکان است بادی رونندگان را هست</p>	<p>بر هر که زوش ز خویش داکت پرو از ده بلندی از پست مرهم نه ریش اهل در دست</p>

<p>مارا بجز از دیدن رویت ہوسنی نیست در بادوئے عشق تو چہ اندکہ دودیدیم در عشق تو از شمعہ کسان ہم دہندم و ادم بدہ امی بادشہ حسن کہ جز تو جان میکشم ایشار سگان تو کمن رد خوش خلوت خاصی کہ معشوق خورچی نے</p>	<p>وز تو بجز از دیدن تو ملتسی نیست از دور و ز نزدیک صدای جبر نیست مارا از غم عشق تو پروای کسی نیست در بادوئے عشق تو فریاد رسی نیست چون بہتر ازین تحفہ مراد ستری نیست کانا اثر از محبت دار عسی نیست</p>
<p>در قطب بین از دیدہ دلنگ نظر کن شد غرقہ سحر کرم او و کسی نیست</p>	
<p>مرا کہ وصل تو ایدست حجت نیست ہزار جان گرامی فدا کند بہت از ان زرد تو یادم نیاید از دور ہزار سال اگر وصف تو کنم مگر ہزار بار بگوئی تو مردہ ام کم و بیش مرا بشوق تو کی یاد آیم ایمان بدیدہ خار نمایند گلرخان آن بخاطرش ز سدا ندوی خیر دگر کسیکہ جانش ندارد محبت جانان</p>	<p>خیال وصل تو بہ از جہاں نبست کسی کہ وصل تو بیند ہنوز از نبست کہ در محنت عشق تو بہ زور نبست از انچہ وصف کنم صد ہزار چند نبست بہ پیش رو تو جانان چہ مردی نبست فنامی وصل ترا کی فراق ایمست کہ ز غم غار غم عشق تو شہ در جاست کسی کہ بچو توئی ما بصدق جوبست چہ مردہ است کہ از احیات در جاست</p>
<p>فنامی عشق شدہ قطب بین نہ پنداری کہ از کدورت ہستی جدا ز جانان ست</p>	

چند آنکه سیر کرد نشانی ز تو ندید	در لامکان نیافت تیرا در ازان گرفت
فانی چو گشت قطب بن از خویش آری	اندر دل و زهر و دجانش عنان گرفت
دلا بکشی چشم خود که بینی رسو بمانت ز درد عاشقی دانم که مرگان اشک مبارز طلسم خویش بشکن گنج معنی را اگر خواهی توان شخصی که در روز نازل قلوبی گفتی همه عالم گرفته بر تو انوار ذات تو ز آب دیده از رویت فرو شوگر و عصار	بتحقیق و یقین دانی که همان کیست جانت نفسی در دوشو کاخ نشود مهر و در نیت که دانم در طلسم تست حقا گنج پنهانت بیامد در گشرد و نه باشد عمو و پیمانت ولی تو غافل از وی چون بود نور عرفانت بر گاهش شفیع نیست به از چشم گریانت
خدا را قطب بن هرگز نکردی سجده لبت	پشیمان پیش از آن دم شو که نبود در بدانت
افسوس آنکه طالع عشق خدا کم است هر کس بدو عشق و لارام خو گرفت آنرا که در دینیت بدرمان نمیرسد هر کس که در عشق نوز دیده در جهان آنکس که دار بد تمام از وجود خویش در بخت گداز بر خویش را گداز	آنرا که در عشق نباشد کی آدم است تا چشم واکنی دلش از وصل خرم است زیرا که اهل در دین مقبول عالم است دائم مدد و غصه اندوه با هم است اندر حریم وصل و لارام محرم است هر که گداز حق تو وصال تو در دست
دار شکست پیشه عشاق قطب بن	هر کس ز خود برهید بد لدار مردم است

<p>تا کسی از خود تیرد که شود وصل تبو در متاع هر دو عالم ننگد از روی ناز کی بطوف خانه کعبه بر می کنند کی تواند دیده اندازد بروی دیگری</p>	<p>هر که وصل شد تو از خوشی تن بریده است بیمجو تو یاری هر آنکوار میان بگریه است بر سر کوی تو هر کس یک نفس گریه است هر که او را چون تو زیانی درون دیده است</p>
<p>میت در دی پای گر چون قطب بین کوی است او چرا خود را تمام از وی چنان فریادیده است</p>	
<p>نیت یکدل در جهان کج طالب بیدار نیست دیده بیدار باید دیدن روی ترا دندانل هرگز نمی عشقت چشیده قطره در ره فقر و فنا باید ز خود وارسته پرده پندار دور افکن ز سر گر طالبی دور ماند از سر کوی تو محروم از وصال</p>	<p>کیمیت از تیر غم عشقت که دل انگار نیست ز آنکه هر ناشسته روی لائق دیدار نیست تا ابد مدحش باشد لطفه مشایخ نیست ز آنکه هر کس در عیش محرم اسرار نیست کا دمی را هیچ چیزی بدتر از بندار نیست هر که او را در فل شب دیده بیدار نیست</p>
<p>قطب بین بیدار کن از خواب غفلت چشم فروز ز آنکه هر کس محرم خلوت سرای یار نیست</p>	
<p>عشق آمد و عنان دل ناتوان گرفت گو یا که روح پر تو سے از روی یار دید هر که که یار جلوه کند در حریم دل آنرا که غیر کبر تو سودای دیگریست پرواز کرد طائر روح ز نه فلک</p>	<p>من ترک دل گرفت و من ترک جان گرفت چون غم لیب بازوستان از آن گرفت دل از بهشت و جوی جهان بر تو ان گرفت بگذاشت سو دمایه خود بر زبان گرفت خود را از جبت جوی تو در لا مکان گرفت</p>

<p>آنی که ترا مثل و مثل نیست بلام بی روی تو تا سجده کند زاهد جوین هر کوز غبار آینه اش پاک سازد رخسار تو از دیده نا اهل نهانست خواهم که رخ خوب تو بے پرده به بینم صد سال اگر وصف جمال تو کند کس گشتم بدون تیر ملامت بره عشق</p>	<p>هر چیز که گویم به ازانی ز لطافت هر گز نه چشید چاشنی لذت طاعت هر گز نه رخ پاک تو نه بیند ز کثافت بیند ز خست آنرا که بود عین بصارت قانع نشوم از تو به تعریف و حکایت هر گز نه رسانم بدایت بنهایت عاشق نبود کونه شد بار ملامت</p>
<p>چون قطب بین هر کس که کشد باز عشق دائم که تواند کشد بار امانت</p>	
<p>بیدی که ز عشقبازی بنجد و بیا کار است هر که کیره داد جانفش شد بجان آشنای هر که در دریای معنی غرق گرد و بیکان مقصود ناپدید بهشت و سایه طوبی بود در نماز عشق ذکر او قرات باشد لذت هر مرغ از وصل گل باشد لیک</p>	<p>هر گز جانفش که بی جان بود ز نار است دبدم در کوی جانان جانفشانی کار است گوهر گفتار در گوش می از هر ار است من خدا میخوام مقصود من و دیدار است عاشقان را چون فتوح روح داد و کار است عاشقان را لذت عمر از گل خسار است</p>
<p>گرچه ترسار است یک ز نار خدایت بر میان قطب من را بر میان هزار از نار است</p>	
<p>بخودی دایم از ان کار من شوریده است تا تو منزل کرده امی نازنین دیده ام</p>	<p>کز من بیچاره دل را دلبرم در دیده است کور باد دیده ام گر دیگر پیرا دیده است</p>

گشته ام فانی و بایار رسیدم مہشب	
دانی که چیت در ره عشوق مشکلات	باید طمع بریدنت از کل کائنات
باید که دل یکی بودت یار چون کمیت	تامدل شود چو آئینه صاف از تعلقات
عاشق که نیم جام خورد از کف حبیب	فریاد ما و مہو کمند از بھر باقیات
میکوش ساکنان بمیاسامی لحظه	شاید که مہرہ ببری از تجلیات
ہمت بلند دار کہ بمعنی جمال دست	قانع چہ راشوی تو بیک چشم التفات
مکن نمیشود کہ روی راہ سبب دلیل	پیرست رہبر تو کہ خواہی ترقیات
پیرست نقطہ گرد چو پر کار گرد او	این نکته در طریق تو میدان واجبات
ای قطب بین تو تکیہ مکن بر سکو کجوش	
میدار ترس در دل خویش از تنزلات	
ہر کہ اوراد را با آن یارست	دیدہ جاننش از انان و اجہت
گاہ با او ناز باشد کہ نیاز	گاہ پیدا باشد و گاہی خفیت
با و مہوئے میگذارد شوق یا	گاہ بیگہ کار او شوریدگیست
کہ فہرج افزایش گاہی ملال	کہ چومہ پر باشد و کہ درمیت
پر تو انوار او عالم گرفت	ان نقد بر بردل ترا ز نگار حیت
ہر کہ زو امر و ز دورست تا ابد	بایدش در زیر بار ہجر زیست
قطب بین جان را نثار یار کن	
ز آنکہ کار عاشقان او ہمیت	
ای ستر تو در سینہ ارباب ارادت	بشناخت ترا آنکہ ز تو یافت ہدایت

<p>هر ره که نیت راه تو نبود در و صواب که نه هر چه غیر تست نمایم اجتناب</p>	<p>دارند خلق روی سبزه ادبی و لیک ما را بسوی خویش تو خود در و براه کن</p>
<p>امروز هر که دور شد ای قطب من از د فردا شود از آتش حسرت دلش کباب</p>	
<p>دارم از آتش سودای محمش سینه کباب نتوانم که کنم روی دل اندر محراب که بود مرده وصلش رسد از هر باب سفر عالم معنی کن و او را دریاب خانه دین تو از صحبت نا اهل خراب چون طلسمیست جهان من تو همچو جباب</p>	<p>منکه از درد غم عشق شدم در و تناب روی خویش از کرم وقت نماز آری پیش چون گدایان من زبان بر دلهام گروم مرد از هرزه بهرزه که خدا میطلبد نشین عاشق صادق بهر کس که شود ای بسا کس که فرو رفت بگرد اهل</p>
<p>بایدت رفت چو آخر جهان قطب الدین غم مخور که ببرد ملک جهان را سیلاب</p>	
<p>لذت شربت دیدار چشمم آشف گرچه در دیده اغیار بدیدم آشف کز وصالش گل خیا برچیدم آشف چونکه او آمده از خویش دیدم آشف طاقت آوردم و آن بار کشیدم آشف داده ام جان وصالش بخردم آشف</p>	<p>شکر قد که رخ یار بدیدم آشف قطره دشت فانی مطلق شده در دیا چه روم وقت سحر در طلب گل بچین مردم دیده ندارد خلل از بینایی بار وصالش که ملایک نتوانند کشید هر که ترسان بود از جان نرسد در ویش</p>
<p>قطب من فانی مطلق شو اگر مردی</p>	

مطلب رنگ و بوی در ره عشق ہیچ چیزی طلب کن ز خدا تیز رو باش در ره تحقیق در ہوا می وصال آن لبر چون شدی فانی حقیقت او	مثل بابی بصر ضیا مطلب از خدا هیچ جز خدا مطلب راہ میر و ولیک پا مطلب سیر با میکن و ہوا مطلب خویش را از خدا جدا مطلب
قطب بن مس قلب خود زر کن عشق چون ہست کیما مطلب	
ای دل حدیث عشق ز گم گشتگان طلب اسرار عشق چون بزبان دیگر بود آن گوہری کہ نیست بہ گنجینہ شہان مہری کہ ہر دو کون از روشنی بدید چون با کسیت او کہ کس آنجا گمان نبرد چون خوبی و لطافت او بی نہایت	از بی نشان نشان زہ بی نشان طلب اسرار آن زبان ز کسی نیز طلب کشتی خویش بشکن و در بحر جان طلب گرچہ بر آسمان ست تو در دل عیان طلب آنجا کہ کس گمان نبرد و بیگان طلب ہر چند پیش می طلبی پیش زان طلب
بہ خیزی ز قطب بن مطلب غیر در عشق ہر چیز ہست با من درویش آن طلب	
آنی کہ ذرہ ایست ز تو نور آفتاب دارند زندگی ز تو خلقان ماندہ اند نیاض و نور بخش بہانی و ہرچہ ہست ذات جنابت کہ باشد علی الدہر	وزیر تو جمال تو باشد در اضطراب محروم از وصال تو در پردہ حجاب بی نور وحدت تو ہمہ میشود خراب ہر چیز غیرت نمودیت چنان

<p>عمر خود ضائع مکن ای قطب و چون را شناس آنچه رفته باز ناید آنچه مانده کس شتاب</p>		<p>خوشید ز ضطراب تو باشد در ضطراب گز از جمال خویش بر افتد ترا نقاب تا به نقل مجلس تو جان کنم کیاب صاحب دلی که شد ز صال تو کامیاب بنامی روی بامی بختیست بی حجاب که تو ندای آید و از من بلی جواب</p>		<p>ای پر تو جمال تو بهتر از آفتاب روشن شود چو روز شب تا عاشقان ساقی شود و حریف می خمش کن مرا شد کامران عشق دنیا و آخرت عمریست که فراق تو بیمار گشته ایم شوق ندای روزیست است بخاطر</p>	
<p>گنجیت او نهفته در دین طلسم تو ای قطب دین تو ز دین طلسمت مکن خراب</p>		<p>نیت آرام و قرارم آتش لیک فلان ز خمارم آتش من مسکین بکنام آتش روزی باشد شب تارم آتش دل خود آئینم دارم آتش نیت از خود سروکارم آتش</p>		<p>میخورد از باد و یارم آتش مستم از جام می وحدت او بیان آمده آن جان جهان آفتاب رخ او تابان است بهر نظاره رخساره او بیان رفته دوی من و ما</p>	
<p>قطب دین حسرت این دارم و بس که چنان شکر گزارم آتش</p>		<p>در و میکش ز کس دو مطلب</p>		<p>ای دل از عاشقی شفا مطلب</p>	

<p>روح تو میر و بسو در کامیاب یارب بود کہ خانہ ہستی بود خراب اقتادہ اند چو مار قیبان بریج و تاب</p>	<p>نفس تو میل جانب اہل کند مدام دلبر جو گنج جاے بویرانہ میکند پیوند گشت رشتہ جانم نہ لعل او</p>
<p>باقطب بن نمازیس پروردہ روحی نش شاید کہ یک نظر فگند بر تو سجیاب</p>	
<p>تا کی کستم ز محنت ایام انقلاب شاید ز عمر خویش بگیرم دمی حساب بیدار ساز بخت جوان مرا ز خواب ما بخیر ز خویش و جهان پر آفتاب زان پیشتر کہ ملک وجودم شود خراب میںد جمال یا خود آن خطہ سجیاب</p>	<p>ساتی بیا و جام مرا پر کن از شراب از ہستی وجود خودم وارمان دے در خوا غفلت ست ہر آنکس کہ مست نیست افسوس ز آنکہ عمر بدین ضایع گشت آباد ساز ملک دلم راز معرفت ہر کس کہ از شراب فنا جرئہ چشید</p>
<p>ز نگار تیرگی زد دل خویش دور کن اسی قطب بن کہ یار نماید رخ از نقاب</p>	
<p>از خودت بگزینہ تابینی جمال سجیاب خانہ ہستی خود ہر کس کہ میا ز خراب چند بینی عکس روی خویش را در چاہ آب دیدہ تو کور و عالم را گرفتہ آفتاب زانکہ بر عمر اعتمادی نیست مانند حجاب تا کی اسی بخیر چون مردگان باشی نجواب</p>	<p>کہم بخو اہی بر اندازد نگار از رخ نقاب گنج نہان را بہ بیند آشکارا بیکمان سر بالا کن بہ بین بر آسمان خورشید را حیف کہ تو خود اینچنین غافل شدی ای بخیر مژ خود ضائع کن فرصت غنیمت و شمار سر آرا از خوا غفلت حق شناسی مشہد کن</p>

تا کردہ ایم دیدہ بیدار دوست و ہر کس کس اگرچہ بردا تجا دے آن دلبری کہ کعبہ مقصود کوی است مارا ہنر بغیر غم درد عشق نیست دیوانہ ام ز عشق و بود عشق ہر ہم زاد تو پی بشر بام کے بری کہ ما	رسوای خاص و عام جہان گشتہ ایم ما مارا بغیر دوست کس نیست التجا خاک رہش بیدیدہ بنیاست طوطیا انیت پیشہ ام کہ شنیدی تو بارہ انداز ناز خویش بدو دارم اقتدا زندیم و می پرست درین عالم خدا
---	--

تا قطفین بودی عشق آشنا شدہ
بیگانہ ہم ز خویش شدہ ہم آشنا

لا مہاست عالم بے اختیار ما باخوشتن کسی نبردہ بکوی یا دردیست درد کم علاش ہر پیت راہی کہ میرم نبرد عقل بے بدان بوی و فامی یار دہد بعد عمر ما ہر کس ز درد خویش علاج طلب کنند	پایان رہ پدید ندارد نگار ما بے خویشی ست در رہ و اعتبار ما درمان او مگر کہ کند غمگسار ما دیوانگیست در رہ دلدار کار ما خاری کہ سوزند بخدا از مزار ما درد آمدست مریم جان نگار ما
--	--

راہی بجانبہ نبرد قطب دین گمر
جز آستان یار کہ باشد حصار ما

آن ساعت کہ یار نماید رخ از نقاب اعمی ست چشم باطن تو در نہ آن نگا غافل مباحش یک نفس از مگر نفس خویش	دلہاے عاشقان ہمہ افتد در خطر آب ظاہر بود بیدیدہ بنیا چو آفتاب نفس ابواحکیم تو روح ابو تراب
--	--

روغوظه خورای قطب بن در بحر عشق شاید که بر بینی درمیکدانه مارا	
طالب بیا که در دولت را بود و دا حق طالب تو بیشتر از تست لیک تو یک پاسبوی دوست گرا صدق نهی شرمی بدار از گرم کردگار خویش بیگانه از خدا و بغیر آشنا شده نومیدد نان مباش که باشی گناهکار کردی اگر ز در که او نامید باز	مقصود تو هر آنچه بود میشود روا در پرده حجاب خودت ماند سالها از سوی او هزار اشارت بود ترا او بهره تو ماند تو ماندی از وجب بیگانگی گزار و بیا باش آشنا نائب شود پدر که او انتخابی ما دست تو باد و دهن این بنده گدا
باری تو قطب بن زورش روی متباب میگوزد روی صدق و ارادت خدا خدا	
در کوی دوست زنده بدر دست جان ما در مان در و عشق چه باشد صال یار آندم که واپسین بود و جان بلب رسد در غطر برو که در و سر آرد حدیث تو بی اختیار جامه جان پاره میکنی مارا بغیر عشق نه مذہب نه تکت است	در دست کو همیشه بود همخان ما خالی مباد یک نفس از در و جان ما یارب بذر که خویش کنی تر زبان ما حاضر نه ز سر زول نا توان ما گر پی بری بوادی آن دستان ما داند کسی که گویش کند داستان ما
ای قطب بن منج لطفن حسود و دون زان رو که پی نبوده بشر نهان ما	

<p>گشت دار رسته کسی کوز و جهانرا پشت پا هر چه می کارند جهان گیرند کس روز جزا دست کویته کن چو مردان از جمیع کارها</p>	<p>طالب دنیا ندارد و یک زمان دارگی این جهان چون گشت زار آخرت آمد بدید پس مکن کسب کمال امر و زخم نیک کار</p>
<p>قطب بین در گنج تنائی جزا کر کمال دست افشان از جمیع پیشه با بهر خدا</p>	
<p>میل دارد بعد ازین غارت کند جان را کرد عشقش جمع احوال پریشان مرا ویده باید که بیند شاه خوبان مرا نیست حاجت کس کند تیر لعل جانان مرا کار زوی وصل او دارد گیان مرا تا چه آید پیش آخر چشم گیان مرا</p>	<p>کرد غارت عشق و لدا برین ایمان مرا بی غم عشقش پریشان بود حال من را نور روشش هر دو عالم را منور ساخته دلربای من بخوبی بی نظیر عالم است پاک شدیم از دو عالم بر سر کوشش شست شد چشمم دامنم بر خون و گفتم بار ما</p>
<p>هر دم از سودای عشق قطب بین جانمید باز عشق او بنو جان میدد جان مرا</p>	
<p>پر کرده ز می کاسه و میانه ما را بشنو تو بیانه مستانه ما را آیانه شنیده مگر آفانه ما را شمع رخ او سوخته پروانه ما را نان هیچ کس بی نه برود خانه ما را آنگس که ندیده رخ جاسانه ما را</p>	<p>دلبر که ربوده دل دیوانه ما را مستیم ز عشقش که سراز پای ندیم آنگس که ندانسته که عاشق ندیم پروانه بود مرغ دل من رخ او سمع خانه خرابان سرکوی فنایم حیران شده در کار من بدیل حیران</p>

<p>از ناخدا امید به کملی بریده ام از بسکه پاهال غم در گذشته ام گشتم غبار از من مسکین اثر نماند برخی از طبییب زبالین من بر</p>	<p>شاید که از میان بکنار آورد مرا پشتم ز بار محنت ایام شد و مرا و قنیت ای صبا که بگویش بری مرا بیار عشقم و بگوام نیست التجا</p>
<p>ای قطب من منال ز دماغ جفا عشق خوشحال آنکه گشت بدین حال مبتلا</p>	
<p>جز هوای تو نباشد سر بی سامان را بی تو دوزخ بودم روضه خضوان مشک مرغ جانم که هوای سرکویت دارد کرده ام عزم طواف حرم کعبه تو کشتی ده سوخویشتم که رسم درویشیت ای اجل مژده وصلم ده و از من بستان</p>	<p>آرزو نیست بجز بزم وصال جان را بی تو در روضه جنت چکنم رضوان را از خودت بال و پرش ده که کند طیاران را راه بنا بسو خود من سرگردان را شاد کن جان من غمزه حیران را جان شیرین که بصد جان بدهم جانان را</p>
<p>قطب من در غم عشق کشتار مرده ای خون دل منجور و از کس مطلب برمان</p>	
<p>دل درین دنیا چه نبوی گویند ارباب هر زمان این نوع و من هر عقد کسیست اهل دنیا را بقای نیست جز دنیای دین اطمان را ظلم چون بسیار شد مانند هر چه چهل شان بود جوایز چیری دیگر</p>	<p>دوستی او بود بدتر از هر اثر و ما همچکس هرگز ندیده ساعتی او را و ما همچکس را در جهان حاصل نشد ز و ما هم زایشان آتشی خیزد که سوز و جله را دائم سا اندوه دارند بصر دنیای و ما</p>

چون قطره در دریا شدم دیدم در یکدانه را	
دلا بگوش و برافروز شمع ایمان را مقیم بر در او باش تا رسی ب مقام هر آنکه دید رخشنیک بخت هر دو جهان لوامی خویش همیواست تا بلند کند بدان جهت که خود از چشم غم نیاست از خود بپیر که در زندگی ندیدش کس	ز باد حادثه نشان تو شعله آرزو بدین وسیله توان یافت وصل جانا را اراده به ازین نیست نیک بختان را بدین بهانه علم ساخت اهل عرفان را ز چشم غم نمان که در نیز ایشان را سند اگر کسی از بهر او دهر جان را
بیاد رکش ای قطب بر من از رخ خویش آب دیده فرو شو سگر و عصیان را	
و میکه بود در حریم وصال خلوت ما یقین ز روی سحر بگویم که آنجا بود بر هم وصل در آن دم که با هم بودیم بنود رانده قلم در سعادت احدی بر اند حضرت مولی بقدرش از روز خویش بر حسود بداندیش بدعا پسند	نبود هیچکس آگه ز سر وحدت ما بدست دوست سر رشته حقیقت ما نداشت هیچ ملک نیز تاب صحبت ما که دست غیب قلم رانده در خلافت ما کسی که داشت دلش آرزو حضرت ما مباش نیز تو هم بر بهر خصوصت ما
نخن ز مرتبه خویش قطب بن کوه برین که تا بجا رفت تیر همت ما	
از بهر در را چون در او کس و او کشتی داشتند بر تخته پارلیم	با دره خود کنیم که در دست یار ما ای باد شمر طه بهر چه استاده بیا

چون دل درویش اگر هست مرآت خدا در دل را دارویی بهر جراحت مرهمی	گر خدا خواهی بدست آورد دل درویش را جز وصالش نیست مرهم عاشق درویش را
قطب دین در جست وجوی یار خود از جا کنیز گر خدا میبایدت اول خدا کن خویش را	
ای تو غارت گر جان دل ما می پذیرد همه درویشی را همیشه دوش از شتر آتش عشق نه بخت روم و نه به جمجم عاشقم دنیا و عقبه چه کنم عاقبت دهن وصلش گیرم	دل و جان رفت چو دیدیم ترا نه پذیرد غم عشق تو دروا سوخت از فرق سر من تا پای نه مرادین بود و نه دنیا از میان همه کافیت خدا گر با مرور بود یا فرودا
قطب دین هیچ نخواهد بے او اندرین نیست خلط اوست گوا	
ساقی بیا بهر خدا بکشا در میخانه را خواهم که اهل دل شوم در خوشی غافل شوم ما صبح برو پندم مده زانرو که من یوانده ام لطرب بیا نقشه بگو از می بگو و از سبو بنور ز بانم در دهن یار است اندر انجمن شد جان جانان متصل هر دو نقش آنگل	تالاب نهم بر خرم برکت نهم بیانه را چون نیست لایق شوم بر خرم نهم کاشانه را هرگز نصیحت کی کند کس عاشق دیوانه را و اعطای تمنای بگذا ر این فسانه را کو خود همی گوید سخن کرده بدون بیکانه را اندر میان جانان دل تا یا فتم جانانه را
چون قطب دین تنها شدم رفتم بدیاری عدم	

<p>باشد نشان عاشق یسوی و مهر بودن نحو شمال آنکه باشد عاشق بروی یار نکته خیال دلبر محکم بر بود از سر مائیم و عشق آن یار جانیکه هست آن یار در هر دله دیاری در هر سرے خمارے تاراه عشق یویم دائم از عشق گویم</p>	<p>کذاب عشق باشد عاشق که نیست سوا ایوای بر کسی کو عاشق نگشت و شیدا کس را کجاست باور آنچه او قناد مارا آن دادیت نونخو از جان دانوست آنجا مائیم و عشق یارے انیست پیشه ما سرگشته همچو گویم در خویش بی سرو پا</p>
<p>ای قطب بین خدا گو در بهر اوتنا گو بی روبرو یار یار گو گر بایدت تجلّا</p>	
<p>طیب مهربان بر هم چه پیاپی و افکار انرا کسی کو بر قوی میخواند از دلدار خود بند اگر نبود چهره نوری ایمان بر هر پیش کس اندر کنار خویش بیند گنج معنی را اگر در هم شکستی در ره معنی طلسم خود در و خلوت تاریک هر کس می او بیند</p>	<p>که در آن نیست جز دیدار جانان در دهر مجاز نخستین باید اندر راه وصل و دهر جانان نخواهد هیچ عاشق روشنی نور ایمان را که سازد از تخم بار دین و دنیا پاک دامان عجب نبود اگر مبنی همانم گنج پنهان را نه بیند در در روشن روشنی نورش تا بانرا</p>
<p>کسی کو را نباشد در دیاری قطب و در دل چه داند محنت شبهای تار در دامن دان را</p>	
<p>چون ندانی کمرای نفس کافر کیش را نیست شود جستجوی یار خود گر عاشقی خیر میکنی تا توانی با هر خلق خدا</p>	<p>و اگر از ایدل بحق در هر امور عجی کیش را نیستی باشد نه بر انسان عاشق کیش را دوست میدارد و خدا چون مرد خیر اندیش را</p>

<p>که نبود در حرمش راه هر بیدار خود را را</p>	<p>حرم وصل او را مرد می باید ز خود رسته</p>
<p>بر و ناصح مده بندش که قطب الدین بن شد</p>	<p>نصیحت کی کند بر کسی عاشق شیدا را</p>
<p>همراه ما کسی نبود غیر آه ما انیت پیشگی بخدا زاد راه ما درد آمدست در ره دلبه گواه ما چون هست سایه کرم او پناه ما ما قانعیم انچه بداده آه ما</p>	<p>در کوی دوست لشکر غم شد سپاه ما از ما بغیر درد تو چیزی طمع مدا نبود در دست دعوی مردم چو بگو از آفتاب حادثه ما را چه غم بود دینا پرست را همگی حرص مال و جا</p>
<p>گر قطب دین بغیر خدا دل کس دهد</p>	<p>می دانکه آن بود بحقیقت گناه ما</p>
<p>گشته روشن ز شعاع رخ تو محفل ما حل شد از دولت صیل تو همه مشکل ما بخت مقبل نگردد و حوصله کامل ما حاصل از عمر مہین بود که شد حاصل ما روی آوز ز سر صدق بس منزل ما خانه و صاحب خانه بحرم دل ما</p>	<p>تا رسیده بسر کوی فنا محفل ما بود عالم ز غم دوری تو بس مشکل ما غرقه بحر شدیم و گمرازی چیدیم نخوردیم ز بد و نیک جهان دیگر بار چه روی حاجی سرگشته بسوی کعبه چشم معنی بکشا بین که چنان می آید</p>
<p>قطب دین غنچه دل زان گل شکفت</p>	<p>چه گل بود که بشکفت ز آب و گل ما</p>
<p>بودیم ما و یک دل آنهم برفت از جا</p>	<p>در کوی عشق جانان سوا شدیم رسوا</p>

<p>که سالک فرق تواند کند از قطره ریاری دیگر شائسته گردی و تحقیق هر تجلی را از روی یوسف کنعان بود لذت زینهار کجا برناقبوسه میکند فهم این معمار</p>	<p>حقیقت بین شود دیگر دلی شناس خراز گل اگر خضر مہت رہم شود تا چشمه حیوان بکوی دوست نبود راه ہر شائسته روی اسیر عشق فهم این سخن با میکند ورنہ</p>
<p>رموز قطب الدین از عشق از پرہیز و نوا کہ شاید پی برد روزی غریزان این سخنہارا</p>	
<p>بیاد دادم از ان روز زہد و تقوی را کہ در لباس مجنون نمود لیلی را ز عقل و فهم و خرد و اربابند موسی را بر امتان محمد جان تجلی را بیاد چون ندید نقد دین و دنیا را مکن تو بر دل خود خشک این تنہارا</p>	<p>بعشق خویش چو دلبر نوشت فتوی را فروغ چہرہ او بود جلوه گر گشتہ ز لعل رخ خود پر تو سے بطور فگند بہ بین کہ از کرم و لطف خود چگونه نشانند کسی کہ پر تو سے از لعل جالش دید بکوش تا کہ شوی زان نگار بہر خورد آ</p>
<p>گرت ہوامی سرکوی اوست قطب الدین کشا تو در رہ تحقیق چشم معنی را</p>	
<p>برو بر فرق نفس خود نہ بہر خدا پارا بیا چشم دلت بکشا بہ بین دیدار فردا بود خواہان از ان کم کو مصو شد گل مارا کہ نبود راہ در کوشش گران جان عمارا کہ در کوشش ملا متہار سد عشاق شیدا را</p>	<p>اگر خواہی کہ دریابی جمال آن لارا را اگر دلدار زادہ و مددہ دیدار خود فردا حجاب راہ ہستی تو باشد ورنہ آن لبر بیا و عجز کن پیشہ اگر دیدار من خواہی ملا مت مشرب ارباشی اسیر عشق میگرددی</p>

دلم ز ہجر تو پرورد و جان فگار شدہ دران زمان کہ نقاب از جمال بر فلکی قلبت دران خرابات عشق را بنگر بروز عود است از تو ام قبول کیست درون بحر غم عشق ہر کہ گم گردید	از وصل خویش شفا دہ تو دلفکاران را بیاد بر دہم از شوق کفر و ایمان را کہ میدہند ز شوق وصال تو جان را درست دارم از ان روز عہد و پیمان را کنند پیراز گھر عشق حبیب و امان را
ز پر تو رخ خوب تو قطب بین گم شد چنانکہ باز نداند وصال مہجران را	
عقل از سرم رسیدہ مجنون شدم خدا را شاید بدین بہانہ بنیم جمال دلبر ای عاقلان کنارہ از من کنید ورنہ منع دلم پریدہ جانم بلب رسیدہ در رگہزار جانان ہر روز آیم از جان مردم من از جدائی ای جانجان کجائی	ز بخیر زلفش آرید بر پانہیں در مارا او ہم بود کہ داند رسوائی با وفا را چون در دولی بگویم گریان کنم شمارا آن یار برگزیدہ شاید کند دورا را شاید کہ شاہ خوبان مہواز دین گذارا دانم کہ رونمایی آخر تو خونہارا
ای قطب بین ہی گاہ بانا رہ باش و با آہ از بھر و وصل آن ماہ پیوستہ گود عارا	
دلادرقید مہتی تلبکہ باشی بگو مارا اگر مرد رہی از روی قدرت تیغ لاکیش بہم جنگ جہل دارند لشکر باغی نفس روح چو از ملک جوہ خود برون آری عذو سیر	برون نہ از وجود خویش تن بہر خدا پارا مسخر کن در تسلیم وجودت جملہ اشیا را نشان بہر خدا این فتنہ و آشوب بخوارا و گر نشین تماشا کن بہی سروان عنابارا

	ای قطب بین مجوی تو در مان در عشق کانرا که در دینیت بود دور ازو خدا	
کانرا که در دینیت تبونیت آشنا ہستی تست گشتہ حجاب رہ خدا وانگہ مشور زو لہر خود خطہ جدا فانی اگر شوی بخدا باشدت بقا تو در بدر ز غیر طلب می کنی و را گر وصل یار بایت از خوشتن برآ		سو گند میخیزم خدائی تو خدا بر خیز از میان کہ خودت دشمن خودی در راه دوست دست ز جان شوی ای سپہ مقصود از دو کون بقائے خدا بود او در درون جان تو با جان قرین بود چندین حجابہامی کہ از ہستی تو ہست
	انرض و سما حجاب رہ تو نے شود چون قطب بین ز خویش اگر گشتہ فنا	
از وصال خوشتن ہر دو دم را کن دوا رحمی کن بر حال من بنما حال خویش را چشم دل از لعل دیدار تو یاب جلا گر کعبہ یاشم و گر بردت بخا نہا زندگی جان توئی از جان شو یکدم جدا روی تو بنید کسے کہ ز خوشتن گرد فنا		ای طبیب مردمان بیمار ہجرم را بیا تا یکی از بیم صلت دور شوم اینچنین بی جالبت دیدہ دل را نباشد روشنی ہر کجا باشم نیم خالی دمی از فکر تو روی دل سومی تو دارم ای نفس جان من نہست حد ہر ناقہ لی را کہ بنید رویتو
	قطب بین در آرزو باشد کہ بنید روی تو در دو عالم غیر ازین او را نباشد مدعا	
کہ میکشم ز فراق تو بار ہجران را		گیر باز زمن ای نگار احسان را

<p>بودم شسته در وطن خود جانان بودم بسان لاله پرموده زیر خاک کردم زور و عشق تو کوته زبان و لے</p>	<p>عشق تو کرد غارت آن خانان مرا وصلت رسید ساخت بتو تازہ جان مرا در گفتگوی عشق تو دل شد زبان مرا</p>
<p>در دل شسته یار کند داستان عشق تو قطب بن بیان کس این شان مرا</p>	
<p>دمی که عشق تو ام آتش رساند مرا رہ بود و سوسہ ہر دو کون از دل من و میدہ در دل من یار در عشقش را چو خاک پست بدم باز سر بلندم ست بنامی عاشقی او خود نہاد اول بار چو سایہ محو شدم از طور نور رخس</p>	<p>ز حرص حبت و بیم سقر رہاندم مرا ہمین خیال و صالت بدل ہاندم مرا دمی کہ شربت دیدار می چشاندم مرا کشان کسان بسو خویش میکشاندم مرا کہ شد مصوم و نر و خویش خواندم مرا چنانکہ ظلمت ہستی جوی نامدم مرا</p>
<p>زندہ سر از دل تو قطب بن محبت یار خودش چو تخم محبت بدل نشاندم مرا</p>	
<p>آنی کہ خبر تو نیست خدای دیگر مرا در وادی طریق کسی کو مجر دست ہر کس کہ آشنا بخدای شود یقین آنکس کہ دید پر توئی از روی یار خویش دانی کہ چیست شیوہ زندان در دوش قابل شہید در و غم عشق مے شود</p>	<p>سو گند میخورم خدای تو خدا گو شادمان بزی کہ بود حق از و خدا بیگانہ میشود ز ہمہ خویش و آشنا دارد و را سے مردک دیدہ دیدہ زندہ و بخودی و بقا از پے فنا تا قابست آنکہ طلب میکند و را</p>

<p>داریم امید آنکه لبالب بودم مارا جز این اراده نباشد که دانا حاسد برو که تلخی ایام ناگزشت چون قرب ملائکه دیدند بگیان ما بهشتین یار وفادار گشته ایم خلعت نماند در همه آفاق ذره</p>	<p>خالی نہ گرد از می عشق تو جام ما اندر حریم وصل تو باشد مقام ما شیرین شد ز شربت دیدار کام ما ہر دم زنند کوس سعادت بنام ما ای بیخیز ز لذت وصل دوام ما کیسان شد از فروغ رخ صبح شام ما</p>
<p>ای قطب بین منال کہ از دولت وصال ایام شد ز روی ارادت غلام ما</p>	
<p>آرزو گر بودت پر تو دیدار خدا ہر کہ بی عشق بود کی رسد اندر وصلش اندرین راہ حجاب تو ہمین ہستی تست تا ز خود و از می نیست ترا بیج علاج یک قدم بر سر نفس ارتجوانی نہا نتوانی کہ بت بدیر روی این رہ را</p>	<p>زنگ ہستی بیرو دیدہ معنی بکشا عشق در باد یہ وصل بود راہ نا ور نہ کے مانع دیدار بود از حق سما گر کنی طاعت صد سالہ بیک فرادا نیست حاجت کہ ریاضت کشی اندر شہا کہ بسویش نکشد رشتہ تقدیر ترا</p>
<p>اقطب بین سوؤ نیان و جانان ہم میج گوشہ گیر و و بجز ذکر خدا لب کشا</p>	
<p>بیگانه ساخت عشق تو از مردمان مرا آثار روی خوب تو ہر کہ طبع کرد ای دل چو باغبان گل روی او توئی</p>	<p>فرہ ہجر کرد وصل تو اندر امان مرا آثار کے گناشت ز نام و نشان مرا لگنہ در بہرہ در اسے باغبان مرا</p>

<p>دین خدا مطلق گرفت اہل نام و رزق گرفت عثمان پاکیزہ گھر دہ سال و دو سال دیگر او جسم توب جان و راضی و امی و ام ازو اعدای او را رویہ اعمال شان جملہ تبہ ایام یار چارمین کا ندر طریقت بدین نگوچہ نیکو نظم ست با با بشیر فی شہرست برجای تو ہر چارین میوہ اندہی کہ فوہن گر تو بدی ختم رسل ایشان بدند خبر تو کل</p>	<p>جای ترا بجو گرفت آن حق شناس و رہنما برجای پاکت بی ضرر نشست از خبر خدا دو بارہ شد و اما تو ان منظر علم و حیا ستر با غرق گنہ باشد جہنم شان جزا بد چار سال او می یعنی علی مرتضی اسم شریفش حیدرست و رزق نباشد او جدا گشتہ ہمہ از خوشیستن بیکانہ با حق آشنا بی حب شان فردا پیل کس نکند و باد عا</p>
<p>چون قطب بن نعت تو گفت در سخن تو سفت خدا شد و چون گل شکفت بنگر تو این خلاص را</p>	
<p>چون بہت لطف عام خدا تکیہ گاہ ما بہر نماز و رے مجراب کے کفر بے زاد قطع باد یہ حاجی نمیکند جز واصل تو بہر چہ قناعت کنیم ما حاسد برو تو دیدہ بعین خودت کشا تا چند از تو تیر حفا بر دلم رسد</p>	<p>کم طاعتی ما بود انیک گواہ ما جای کہ روئی مست بود قبلہ گاہ ما بی زادیت در رہ او نادراہ ما می دان کہ آن بود تحقیقت گناہ ما مینا میباش با گنہ کویہ گاہ ما میباش پر حذر تو ہم از تیر آہ ما</p>
<p>ہرگز بسایہ دگر ای قطب دین رو جز آستان درست کہ باشد پناہ ما</p>	
<p>تا محکس روی یار در افتد بجام ما</p>	<p>ساقی بیار بجام می لعل فام ما</p>

پویند ساز شسته دل را به کبریا

<p>آنی که هستی از شرف بالا ترا عرش علا جبریل همچون دامن شسته است یکدم زپا آتابه معنی بوده سرخیل جمله انبیا در دین منیا سروری هستی تو دایم با خدا بس حست چالاک آمدی جانها فدایت مرجا مانده انعام تو تو پادشاه و ما گدا ای پیشوای انس جان هستی سپه سالارا چون جانب حق میروی گذار تو مارا بسپا بنشین پای در دیده ام ای نور بخش دیده ما نور هدایت رهبرت ای شمع جمع انبیا انگشت مه اگر دشت ای خواجه معجز نما نصو اثن ال خادما خلد مت کند از جان ترا گلہای بنیاد آمدند از خویش فانی با خدا اعداس او باشد شقی آن جمله را در فرج سرا اعداش بی ایمان بود ہستم غلامش بی ابا بر جانی نبشته بدوہ سال و دو مہ پیشوا وز نور عدلش چون قمر گرفت عالم را ضیا کواکب کس از اہل دین بود اندر او را مقتدا</p>	<p>ای از شعاع روحی خورشید تابان اضیا در بارگاہ غرقت بہر علوم مرتبہ گرچہ بصورت آمدی بعد از مہمہ پیغمبران تو پرگنی دلبری از ہر چہ گویم بہتری از عالم پاک آمدی مقصود لولاک آمدی جانہا فدای نام توستان ہمہ از جام تو ای مہتر آخر زمان هستی تو مارا جانجا ای پادشاہ معنوی در دین دنیا خسرو تا روی خوبت دیدہ ام نہ از ہمہ بر دیدہ ام شاہ عالم جاہرت ماندگان خاک درت ہرگز نخواندی یک رخ خلقی گرفت از توبت روز قیامت بیگان باشی شفیع مہتان یاران تو چار آمدند پاکیزہ کردار آمدند اعول ابو بکر تقی در دین و دنیا بد تقی او مظہر رحمت بود شمع ہمہ خوبان بود از خوشیتن گبستہ بد بایاد حق پویشہ بد دہال شش ماہ دیگر بجای تو بودہ عمر ہر کس کہ باطل بود از حال او غافل بود</p>
--	---

اے از شعار روی تو آفاق را ضیاء خواهم کہ بر تنم سہر موزبان شود گر صد ہزار سال ثنا گویدت کسے در کمنہ ذات وحدت تو کے رسد کسے حیران بود بدر گہ تو کل کائنات لال ست محفل و فہم و خرد در صفات تو	وز حسرت جمال تو پشت فلک دوتا تا ہر زمان بوصف دگر گویدت ثنا ہرگز زابت نہ اندر ساند بانہا ہم خود بذات وحدت خود گشتہ ہزار شناخت آنچنانکہ تویی ہیچا پس ترا حیرانی ست عاقبت کار کار ما
---	--

بر خاک در گہ تو سر عجب قطب مین
می ساید و ثنائے تو میگوید ای خدا

ای از کمال صنع تو خوبان خوش لقا چون نو بخش دیدہ صاحب نظر تویی بردار پردہ را از کمال جمال خویش در ماندگان وادی جو یابی عشق را از ہستی وجود من ارعار آیدت ماگم شدیم ذرہ صفت در ہوای تو خودیم زان شراب کہ خاصیتش بہت مارا بچشم کم من گزید طریق عشق فانی شود از وجود خود و محض مست ہش ترسانم رقیب کہ عاشق ہمیشہ	وزیر تو جمال تو خورشید را ضیاء از لطف خویش دیدہ دل ابدہ جلا عمریت کز برای تو من میکشم جفا بنواز از جمال خود امی یار دلربا رفتم من از میان تو بلک ل اندر آ زان ہیچا پس نشان ندید منزل ترا دیدیم ساقی کہ ہمگفت مرحبا جب میل را بجاک و ریاست التجا چون ہیچا پس خود آئی ندیدت بی خدا ما عاشق گشتہ شدن نیست عار ما
--	--

چون قطب مین ہر دو جہان میں گل گل

<p>ای لال در شنای صفات زبان ما عاجز بود زبان همه از شنای تو بیچون و بی چگونه و بی مثل آمدی موجود از وجود تو باشد هر آنچه هست هرگز نباشد آنکه نباشی تو نقطه گر تو جمال خویش نمایی به بیچاکس وزر آنکه رخ ز پرده نمایی به بندگان سرگشته ایم ذره صفت در هوای تو سرگشته گان بادیه عشق خویش را</p>	<p>وی در صفات وحدت تو عقل نارسا آن کیت که بنجور و تو گوید شنای ترا در گفته ذات تو ز سر عقل و نبیا خانی شوند جمله و باشد ترا بقا این طرفه تر بود که نهانی ز دیده ما از خوبی و لطافت خود میرسد ترا دانم که هیچ کم نشود از تو ای خدا شاید که کار ما رسد از تو به مدعا هم خود دلیل باش که هستی تو زنها</p>
--	--

از بحر خویش قطره بر قطب بین نشان
تو بادشاه حسنی و او بنده گدا

بخوان صنایع حکیم مکان فضل خلاصه و زمان

من کلام مستنیر جالبش محفل توحید دره الساج خار گوشه تجرید لیل حسن نوای بارش لاهوتی اعنی

از عوالم نعمت های غیر مترقبه انکاشه بعد فخر و سعادت تیمنا و تبرکات حسن سیرگی برقراران

در مطبع می نشینی نوای طبع من مطبوع جهان

اطلاعی۔ اس مطبع میں ہر علم و فن کی کتب کا ذخیرہ سلسلہ وار فروخت کے لیے موجود ہے جسکی فہرست مطبوعہ ہر ایک شائق کو چھاپہ خانہ سے مل سکتی ہے جسکے معاینہ و ملاحظہ سے شائقان اصلی حالات کتب کے معلوم کر سکتے ہیں قیمت بھی از زبان ہوا اس کتاب کے ٹیبل پیج کے تین صفحوں پر سادہ ہیں انہیں بعض کتب کلیات و دواوین فارسی و اردو درج کرتے ہیں تاکہ جس فن کی یہ کتاب ہو اس فن کی اور بھی کتب موجودہ کارخانہ سے قدر دانوں کو آگاہی کا ذریعہ حاصل ہو

نتیجہ طبع شاعرانہ خیال مرزا عبد القادر
بیدل تخلص۔

دیوان بیدل۔ فقط نقل از نسخہ قلمی
محرمہ ولایت ایضاً۔

کلیات سعدی شیرازی۔ حسین بائل
فریل ہیں۔

۱۔ دیباچہ کلیات۔ ۲۔ کریا۔ محشی۔
۳۔ مکتبائی۔ ۴۔ بوستان۔ ۵۔ قصائد

عربیہ و فارسیہ و مرثیہ و ترجیعات۔ ۶۔ طیب
و بدائع و خواص و غزلیات قدیم و مقطعات
و صاحبات و مثنویات و قطعات و رباعیات
و مفرقات و ہزلیات۔ از نتائج طبع حضرت
مصالح الدین سعدی شیرازی۔

کلیات نظم غالب۔ میرزا اسد اللہ خان
غالب دیوبند۔

کلیات جامی۔ تصنیف ملا عبد الرحمن جامی
کلیات نظیری نیشاپوری۔ از خوش
فکری ملا نظیری نیشاپوری۔

کتب کلیات و دواوین فارسی

کلیات خیرین۔ یہ مجموعہ نوادہ روزگار ہے
ہو حسین چند رسائی ہیں۔

۱۔ سوانح عمری حضرت مصنف۔ ۲۔ تواریخ
سلطین۔ ۳۔ قصائد نعتیہ ائمہ اہل بیت علیہم السلام

۴۔ دیوان مصنف۔ ۵۔ مثنویات صغیر
چیمین انجمن۔ ۶۔ مثنویات خسرو ابات۔

۷۔ فرہنگ نامہ۔ ۸۔ تذکرہ العاشقین۔
مصنفہ شاعر عظیم النظیر و صاحب العصر شیخ محمد علی خیرین

کلیات خاقانی حسین قصائد عربی و فارسی
و غزلیات و رباعیات کا پورا ذخیرہ ہے ایسا

کلیات اس جامعیت کے ساتھ کیا ہے
جو اس مطبع میں محشی ہو کر مع حل معانی اشعار

عربی کے دو جلدیں چھپا ہے۔
کلیات مرزا بیدل۔ اس کلیات میں

چند کتابیں ہیں۔
۱۔ دیوان بیدل غزلین سب و دیوان کی

۲۔ غنایں بیدل۔ ۳۔ رقعات بیدل۔ ۴۔

چون صنایع مکین مکان فضل خلایق و زمان

مکمل است این چار بالین محفل تجدد و التاج سار گوشت تجدد بلبل خوش نوای باغ لاهوتی اعنی

از عوالم انعمای غیر مرقبه انکاشته بعد فخر و سعادت تیمنا و تبرکات حسن سنی کار در آستان

در مطبع نامی مشهور آینه مطبعین مطبوعه بن

Ḍiḡān-i- Khwaja Qutb al-Dīn.

Bakhtiyār ibn Ahmad ibn

Mīna (Kutb al-Dīn) Ūshū Kākī

1882.

~~4908C14~~

Indian Institute, Oxford.

The Lucknow Sparks Library.

Presented

by

Munshi Awwal Kishore.

49 C 93

